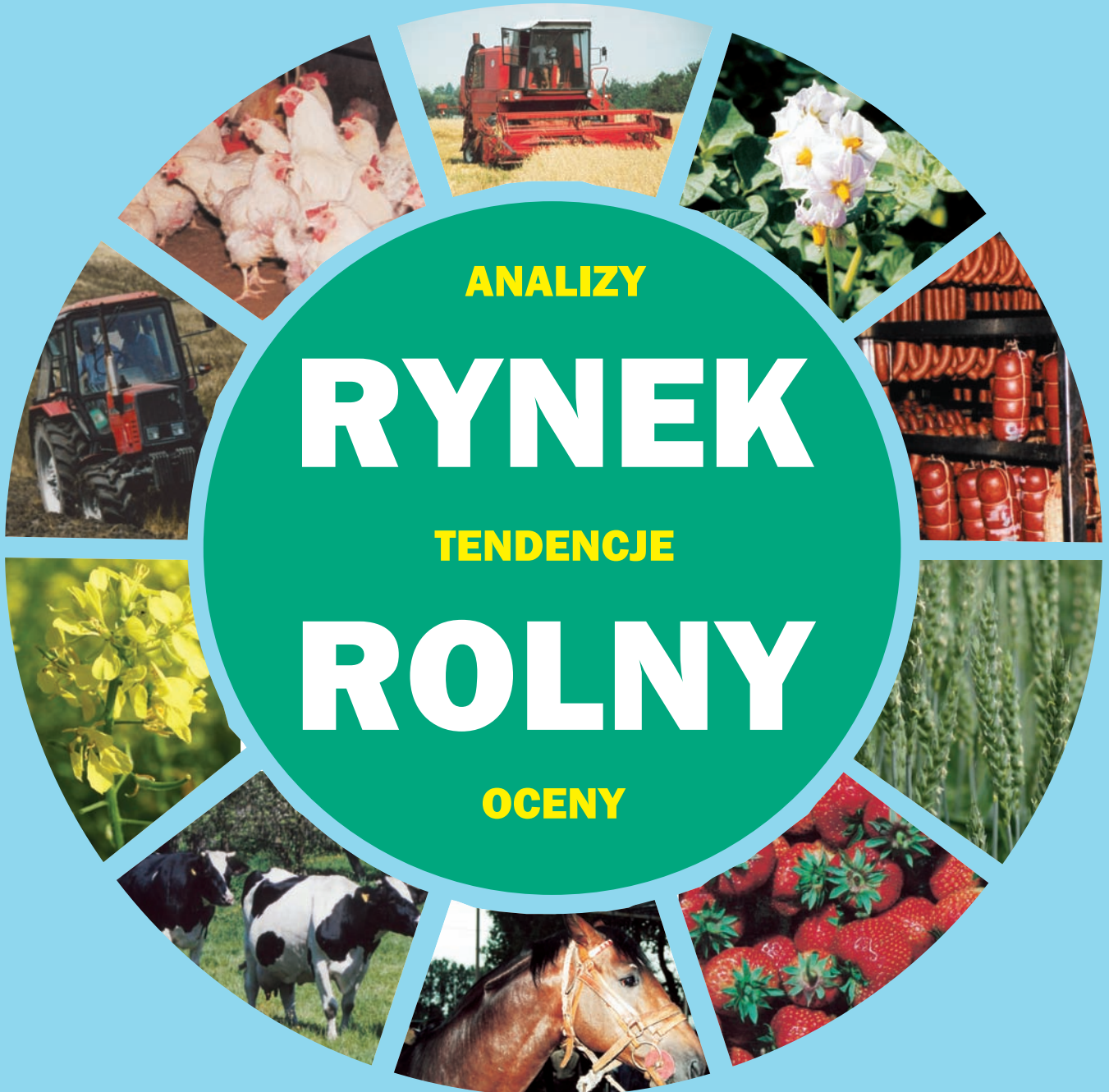

BIULETYN MIESIĘCZNY
NR 7/8 (269/270)

ISSN 0867-8545

LIPIEC/SIERPIEŃ 2013

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

LIPIEC/SIERPIEŃ 2013

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalea Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka	25
	Tomasz Smoleński	
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka	34
	Irena Strojewska	
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
	Paweł Wyrzykowski	
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 227 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W roku gospodarczym 2012/13 poprawiły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej. Według nieostatecznych danych ceny koszyka skupu podstawowych surowców rolniczych w okresie od lipca 2012 r. do czerwca 2013 r. wzrosły o 2,4%, podczas gdy ceny detaliczne środków do produkcji rolniczej o 0,4%. Skumulowany wskaźnik nożyc cen otrzymywanych i płaconych przez rolników wzrósł więc do 102,1 punktu, podczas gdy w poprzednim roku gospodarczym wynosił 96,8 punktu. Był on jednak znacznie gorszy niż w roku gospodarczym 2010/11, kiedy wynosił 113,3 punktu. Na poprawę rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej w roku 2012/13 wpłynęło przede wszystkim wyhamowanie dynamiki wzrostu cen detalicznych środków do produkcji, które po znacznym wzroście w dwóch poprzednich latach (o 16,5%) podniosły się nominalnie zaledwie o 0,4%. W sumie w ciągu 4 lat (2009/10-2012/13) środki do produkcji rolniczej nominalnie wzrosły o 13,2%, a realnie tylko o 0,8%.

Dynamika wzrostu cen podstawowych produktów rolniczych w roku gospodarczym 2012/13 była o 0,2 pkt. proc. niższa niż przed rokiem. Jednakże bardzo dynamiczny ich wzrost w roku 2010/11 spowodował, że w całym 4-leciu nominalny wzrost cen skupu podstawowych surowców rolniczych wyniósł 30%, a realny 16,8%. W sumie skumulowany wskaźnik nożyc cen dla lat gospodarczych 2009/10-2012/13 wyniósł 116 punktów. Co oznacza, że ceny otrzymywane przez rolników w tym okresie ze znaczną nadwyżką skompensowały wzrost cen środków do produkcji rolniczej.

Wzrost cen skupu podstawowych surowców rolniczych znacząco wyprzedzał wzrost cen detalicznych żywności zarówno w roku gospodarczym 2012/13, jak i w całym analizowanym okresie 2009/10-2012/13. Utrzymywanie się niskiej dynamiki wzrostu dochodów oraz trudna sytuacja na rynku pracy, przy rosnących sztywnych wydatkach rodzin (na utrzymanie mieszkania, opłaty, transport) spowodowała wyraźne spowolnienie dynamiki wzrostu cen detalicznych żywności. W okresie od lipca 2012 do czerwca 2013 ceny detaliczne żywności nominalnie wzrosły tylko o 0,4%, a realnie zaledwie o 0,1%. Pod wpływem dynamicznego wzrostu cen żywności w latach 2010/11 i 2011/12 nominalny wzrost cen detalicznych żywności w 4-leciu 2009/10-2012/13 wyniósł 13,6% i wyprzedzał inflację o 2,3 pkt. proc. Żywność realnie więc w tym czasie zdrożała, ale kilkakrotnie mniej niż surowce rolnicze. Wzrósł więc udział cen skupu w cenach detalicznych żywności. Wzrost cen detalicznych żywności nieznacznie ustępował jednak podwyżkom wynagrodzeń (o 2,2%).

W sezonie 2012/13 w skupie najbardziej wzrosły ceny ziemniaków (o 19,9%). Jednakże głęboki spadek cen ziemniaków w sezonie poprzednim spowodował, że w 4-leciu 2009/10-2012/13 ceny ziemniaków zmalały nominalnie o 8,1%, a realnie o 17,4%. Wzrosły natomiast drastycznie ceny zbóż, mimo niewielkich obniżek cen większości zbóż w sezonie 2012/13. W sezonie 2012/13 znacząco spadły tylko ceny skupu żyta (o prawie 26%), którego podaż po dwóch latach bardzo wysokich cen znacząco wzrosła, przy ograniczonym popycie. Pozostałe zboża staniały o 3-6%, a jedynym wyjątkiem była pszenica, której ceny wzrosły w sezonie 2012/13 o 3,2%. Drastyczny wzrost cen skupu zbóż w sezonie 2010/11 (o 73 do 122%) spowodował jednak, że w latach 2009/10-2012/13 zboża zdrożały nominalnie o 36,4% (kukurydza) do 70-74% (pszenica, jęczmień). Żyto w tym okresie zdrożało nominalnie o ponad 66%, mimo znacznego spadku cen w sezonie 2012/13. Realny wzrost cen zbóż w tym okresie wyniósł więc 21,6-55,0%. Co ważniejsze wzrost cen zbóż znacząco wyprzedzał podwyżki cen produktów zwierzęcych, w tym zwłaszcza trzody chlewnej i drobiu - dla których są one głównym składnikiem kosztów produkcji.

Ceny skupu wszystkich rodzajów żywca zmalały w sezonie 2012/13. Najbardziej, bo o 4,5% spadły ceny skupu bydła, a ceny targowiskowe cieląt aż o 12,5%. Znaczący wzrost cen skupu

w dwóch poprzednich latach sprawił jednak, że w całym 4-leciu 2009/10-2012/13 było w skupie zdrożało nominalnie o ponad 25%, a realnie o 12,4%. Nominalny wzrost cen cieląt w tym czasie wyniósł 8%, a realnie spadły one o 3,0%.

Ceny żywca wieprzowego i drobiu zmniejszyły się w sezonie 2012/13 o 0,8-1,5%. Mimo znaczących podwyżek cen żywca wieprzowego w sezonie 2011/12 (o 23%), a drobiu w sezonach 2010/11 i 2011/12 (o 22,2%) trzoda chlewna i drób zdrożały w skupie w całym 4-leciu 2009/10-2012/13 tylko o 10,2% i 7,5%. Było to równoznaczne z realnym spadkiem cen odpowiednio o 1,0 i 3,5%. W sytuacji drastycznego wzrostu cen zbóż było to równoznaczne z wyraźnym pogorszeniem opłacalności chowu trzody chlewnej i produkcji żywca drobiowego.

Znacząco wzrosły natomiast ceny skupu mleka. W sezonie 2012/13 ceny te wzrosły o 9,6%, a łącznie w latach 2009/10-2012/13 nominalnie aż o 45,2%, a realnie o 30,5%. Produkcja mleka po kryzysie z roku 2008/09 powróciła więc na pozycję jednej z najbardziej opłacalnych gałęzi produkcji rolniczej, mierzonej relacjami cen. W tym czasie wzrosły jednak także koszty produkcji.

2. W lipcu br., po dwóch słabszych miesiącach, rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej poprawiły się. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) wzrósł o 0,4 pkt. proc i osiągnął poziom 100 punktów. Był on także o 0,5 pkt. proc. wyższy niż przed rokiem. Na poprawę koniunktury w rolnictwie wpłynęło przede wszystkim zwiększenie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu (o 0,6 pkt. proc.), a także wzrost wyrównanego wskaźnika nożyc cen (o 0,1 pkt. proc.). Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu wzrósł o 0,6 pkt. proc. pod wpływem sezonowego wzrostu indeksu produkcji przemysłu spożywczego (o 1,1 pkt. proc.), choć nadal jest on niższy od 100 punktów. Sytuacji nie poprawiła znacząco mniejsza dynamika cen detalicznych żywności, która jednak nadal wyprzedza wzrost ogólnego wskaźnika wzrostu cen i usług konsumpcyjnych, zwłaszcza, że dynamika wzrostu wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw pozostaje niska. Wyrównany indeks zmian wartości produkcji przemysłu spożywczego wprawdzie w lipcu był wyraźnie większy niż w poprzednich dwóch miesiącach, ale był o 0,7 pkt. proc. mniejszy niż przed rokiem. Wskazuje to na mniejszy niż przed rokiem sezonowy wzrost produkcji.

Nieco wzrósł także wyrównany wskaźnik nożyc cen (o 0,1 pkt. proc.) pod wpływem czerwcowych wzrostów cen przede wszystkim żywca wieprzowego, a w mniejszym stopniu drobiu. Po dwóch miesiącach dominacji spadków w czerwcu cen skupu wzrosły średnio o 1,2%. W rezultacie wyrównany wskaźnik zmian cen skupu wzrósł w lipcu o 0,1 pkt. proc. do 100,2 punktu. Tym samym był o 0,5 pkt. proc. wyższy niż w lipcu 2012 r. Nie zmienił się natomiast wyrównany wskaźnik zmian cen środków produkcji, który od trzech miesięcy utrzymuje się na poziomie 100,1 punktu i był o 0,4 pkt. proc. niższy niż przed rokiem o tej porze.

Zmiany cen otrzymywanych przez rolników i przez nich płaconych jakie dokonały się w okresie od stycznia do czerwca br. w porównaniu z grudniem 2012 r. były dla rolnictwa raczej sprzyjające. Skumulowany indeks nożyc cen wyniósł bowiem 100,5 punktu, podczas gdy przed rokiem o tej porze wahał się w granicach 95 punktów. Do nowych zbiorów zbóż rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nie ulegną większym zmianom.

Jadwiga Seremak-Bulge

Tab.1 Skumulowane wskaźniki zmian cen i wynagrodzeń (czerwiec roku poprzedniego = 100)

Wyszczególnienie	2012/13	2011/12	2010/11	2009/10	2009/10 – 2012/13	
					VI 2009=100	Indeks cen Realnych
Wynagrodzenia	101,4	104,3	105,7	103,6	115,8	104,1
Towary i usługi konsumpcyjne	100,3	104,3	104,1	102,2	111,3	100,0
Żywność	100,4	105,0	105,4	102,2	113,6	102,0
Środki produkcji	100,3	106,0	108,4	97,3	112,1	100,8
Nożyce cen koszyka skupu	102,1	96,8	113,3	103,6	116,0	*
Koszyk skupu	102,4	102,6	122,8	100,8	130,0	116,8
w tym: Pszenica	103,2	91,5	186,9	98,5	173,8	156,2
Żyto	77,3	106,2	222,3	93,4	170,4	153,1
Jęczmień	90,5	106,9	184,7	93,0	166,2	149,3
Kukurydza	97,2	88,9	172,9	91,3	136,4	122,6
Ziemniaki	119,9	56,2	141,9	96,1	91,9	82,6
Bydło	95,5	113,6	129,3	89,2	125,1	112,4
Trzoda chlewna	99,2	123,0	104,3	86,6	110,2	99,0
Drób	98,5	108,2	112,9	89,3	107,5	96,5
Cielęta	87,5	137,2	100,6	89,4	108,0	97,0
Mleko	109,6	95,5	116,9	118,7	145,2	130,5

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS.

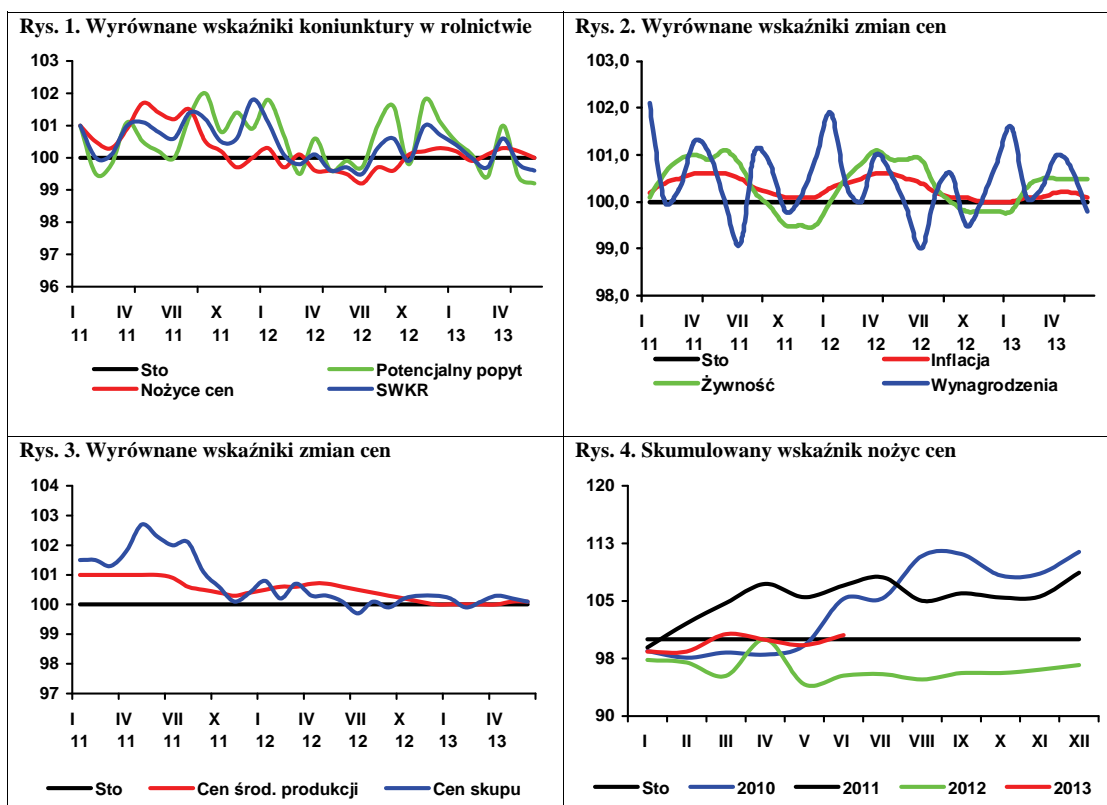
Tab. 2. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	VII 13	VI 13	V 13	IV 13	III 13	II 13	VII 12
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,0	99,6	99,8	100,6	99,7	100,0	99,5
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,8	99,2	99,4	101,0	99,4	100,2	99,7
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,1	100,0	100,2	100,3	100,1	99,9	99,2
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	100,2	100,1	100,2	100,3	110,1	99,9	99,7
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,1	100,1	100,1	100,0	100,0	100,0	100,5
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	99,8	99,6	99,7	99,6	99,7	99,8	99,6
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	98,6	99,3	100,2	100,5	99,8	99,8	98,20
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	99,8	98,7	98,6	101,5	98,3	99,8	100,5

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywielec ogółem w tym żywielec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Prognozy USDA wskazują na wzrost zbiorów zbóż w rozpoczętym sezonie. Wpłyne to na poprawę napiętej dotychczas sytuacji podaży-popytowej. W sezonie 2013/14 w porównaniu z minionym słabym sezonem zwiększy się wrośnie produkcja pszenicy (z 656 do 697 mln ton), kukurydzy (z 856 do rekordowych 963 mln ton), a także jęczmienia, owsa i żyta. W krajach UE-27 zostanie zebrane 137 mln ton pszenicy, 64 mln ton kukurydzy, 56 mln ton jęczmienia, 8,0 mln ton owsa i 8,7 mln ton żyta. Wyraźnie zwiększą się zbiory pszenicy w Rosji i na Ukrainie oraz kukurydzy w USA. Wyższa niż przed rokiem będzie również produkcja zbóż w Kanadzie. Optymistyczne prognozy wpływają na obniżanie się cen ziarna zbóż. Osiągają one już poziomy niższe niż rok i dwa lata temu. Jeżeli kolejne prognozy nie zredukują przewidywanych zbiorów, ceny mogą się obniżyć do poziomu sezonu 2010/11. Na faktyczny poziom zbiorów na północnej półkuli wpłyną warunki pogodowe w ciągu najbliższego miesiąca.

GUS szacuje, że w Polsce w bieżącym roku powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi jest większa o ok. 10% niż w roku poprzednim i wynosi 7,75 mln ha. Na skutek dobrego przezimowania zwiększyła się powierzchnia zbóż ozimych (o jedną trzecią do 4,6 mln ha), a jarych zmalała (o 11% do 3,2 mln ha).

Straty zimowe i wiosenne zasiewów zbóż ozimych nie przekraczały 1%, wobec ok. 30% przed rokiem, a stan plantacji zbóż ozimych był znacznie lepszy niż przed rokiem. Niewielki wpływ na wysokość strat miała przedłużająca się w bieżącym roku zima. Przygotowanie gleby pod zasiewy zbóż jarych było z tego powodu utrudnione. Po siewach warunki były jednak sprzyjające. Stan zasiewów zbóż jarych był podobny bądź nieznacznie gorszy niż przed rokiem.

Oprócz zbóż podstawowych wysoka w bieżącym roku będzie produkcja kukurydzy, gdyż przedłużająca się zima utrudniła siewy innych zbóż jarych.

USDA przewiduje jednak, że w Polsce zbiory zbóż nieznacznie spadną. Zostanie zebrane 9,20 mln ton pszenicy, 3,20 mln ton kukurydzy, 3,50 mln ton jęczmienia, 2,78 mln ton żyta i 1,30 mln owsa. W przypadku pszenicy będzie to więcej, a pozostałych zbóż mniej niż przed rokiem.

W zakończonym sezonie 2012/13 (do maja) skupiono w Polsce 6,53 mln ton zbóż podstawowych, tzn. o 1% więcej niż w całym sezonie 2011/12. Niższy niż przed rokiem był tylko skup pszenicy. Skup żyta był prawie dwukrotnie wyższy niż przed rokiem, a jęczmienia o prawie 70%. Od października skupiono ponadto 1,97 mln ton kukurydzy, czyli już więcej niż we wszystkich wcześniejszych sezonach, w tym rekordowym 2011/12. Jednak udział skupu w produkcji w Polsce jest znacznie mniejszy niż w innych krajach.

Polska w sezonie 2012/13 po raz pierwszy od lat stała się eksporterem netto ziarna zbóż. W ciągu pierwszych

dziesięciu miesięcy wywieziono z kraju 3,5 mln ton ziarna, w tym po 1,2 mln ton pszenicy i kukurydzy. Sprzedano również ponad 400 tys. ton żyta i prawie 400 tys. ton jęczmienia. Import ziarna w tym czasie zmniejszył się do niespełna 600 tys. ton, podczas gdy w I półroczu 2012 r. było to ponad 1 mln ton. Sprowadza się głównie pszenicę i kukurydżę. Spośród produktów pierwotnego przetwórstwa zwiększył się eksport mąki żytniej, kasz i tzw. ziarna obrobionego inaczej, a w przypadku słodu i mąki pszennej wyższy był import. Niższe są obroty makaronem, a wyższe pieczywem i gotowymi paszami.

W pierwszych czterech miesiącach 2013 r., w porównaniu do okresu sprzed roku, wzrosły przemiaty zbóż i produkcja mąki pszennej, a spadła produkcja mąki żytniej. Zmalała produkcja pieczywa i mieszanek paszowych dla zwierząt, przy większej produkcji makaronów.

Tendencje cenowe mają podobny przebieg w Europie i USA. W Europie ceny zbóż paszowych spadły poniżej 200 EUR/t. W kraju ceny zbóż w większości przypadków spadły poniżej poziomu sprzed roku i dwóch lat. Ceny pszenicy paszowej i konsumpcyjnej w ostatnim tygodniu czerwca spadły poniżej 930 zł/t. Najdroższym zbożem jest obecnie jęczmień browarniany (nieco powyżej 950 zł/t). Ceny żyta wynoszą ok. 650, a kukurydzy 850 zł/t. Najtańszy jest owies (ok. 550 zł/t). W najbliższych tygodniach powinno utrzymać się dotychczasowe tempo spadku cen.

Według notowań MRiRW pod koniec czerwca 2013 r. w porównaniu z końcem grudnia 2012 r. wszystkie zboża potaniały, w tym najbardziej owies i żyto paszowe (o 17%). Niewielkie są różnice między cenami zbóż konsumpcyjnych i paszowych.

Od początku 2013 r. zwiększyły się ceny detaliczne niektórych przetworów zbożowych. Cena mąki była w maju 2013 r. o 6,8% wyższa niż przed rokiem, a kaszy jęczmiennej o 3,2%. Chleb mieszany w tym czasie nieznacznie potaniał. W obecnym sezonie udział ceny skupu zbóż w cenie pieczywa ocenia się na ok. 17%. Inaczej zmieniają się ceny zbytu. Cena mąki w pierwszych czterech miesiącach spadła, kaszy wzrosła, a w przypadku pieczywa nie było większych zmian cen.

Utrzymują się wysokie ceny pasz. Przewidywany spadek cen zbóż i oleistych pozwala przypuszczać, że w sezonie 2013/14 ich poziom będzie niższy niż przed rokiem. W maju 2013 r. ceny pasz były o ok. 9% wyższe niż przed rokiem, a w porównaniu z grudniem wzrosły o 0,7%. W skali roku większy był wzrost cen koncentratów niż mieszanek pełnoporcjowych.

**Marcin
Krzemiński**

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2010	I-XII	594,0	406,9	590,1	492,8	649,1	485,8	578,8	492,2	X
2011	I-XII	822,1	759,9	692,4	758,1	955,1	787,9	880,9	762,8	X
2011	I-VI	937,0	776,1	900,1	782,4	984,2	786,5	912,2	855,5	X
2012	I-VI	850,6	818,4	808,2	822,2	926,6	825,0	888,1	759,1	X
2012	I	782,5	780,4	717,3	788,6	871,1	787,8	834,5	785,6	443,48
	II	794,5	811,7	728,3	805,8	885,6	813,9	846,6	793,2	423,88
	III	802,5	820,9	744,3	816,2	906,9	827,0	884,7	826,8	419,12
	IV	898,3	815,7	814,5	857,7	957,3	837,8	928,3	847,5	423,03
	V	933,4	828,1	855,4	838,1	971,7	848,5	916,2	861,4	434,46
	VI	906,9	850,5	829,4	835,8	966,8	834,8	918,0	857,8	X
	VII	908,3	779,8	806,1	842,7	947,3	797,7	882,0	826,5	X
	VIII	897,0	730,9	800,9	819,4	947,7	779,2	860,5	821,9	X
	IX	915,0	723,0	805,8	820,0	959,1	796,2	864,9	849,3	X
	X	925,1	726,4	819,9	827,0	963,4	798,4	865,7	861,5	X
	XI	970,7	726,7	825,6	830,3	980,3	791,6	881,3	859,0	418,96
	XII	1016,8	748,1	871,9	855,6	1000,5	789,3	898,9	870,1	414,74
2013	I	1025,0	764,6	875,3	885,2	1031,9	792,1	916,2	888,2	419,11
	II	1021,3	760,0	873,0	862,0	1037,9	787,0	922,6	900,3	422,81
	III	979,4	776,8	837,4	840,8	1032,4	782,6	914,7	877,1	421,26
	IV	972,5	740,1	844,5	809,6	1051,1	792,9	939,2	909,0	419,51
	V	955,0	684,6	838,4	804,4	1037,0	767,2	928,3	879,1	423,06
	VI ^a	906,1	651,2	858,7	756,7	1009,8	713,1	887,4	701,4	X

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2011	I-XII	4799,9	2162,0	468,1	654,4	352,0	434,3	6429,8	3111,3	1403,8
2012	I-XII	4799,2	1894,7	722,1	904,4	539,0	501,8	7013,7	3301,3	2220,4
2011	I-VI	1620,9	646,8	148,4	180,8	133,4	159,0	2133,6	990,3	371,2
2012	I-VI	1814,4	848,8	110,0	125,8	87,7	102,9	2174,0	1084,7	522,9
2010/11		4487,8	1927,3	499,9	634,4	333,6	532,9	6221,1	2979,1	1000,7 ^b
2011/12		4993,4	2364,0	429,8	599,4	306,3	378,2	6470,1	3205,6	1708,1 ^b
2012	I	281,9	124,0	16,4	21,1	11,3	18,6	342,4	158,9	73,6
	II	322,3	144,9	18,7	22,1	13,0	19,3	385,2	181,0	95,6
	III	354,3	167,9	21,4	22,5	13,5	18,3	420,8	205,9	108,6
	IV	276,8	129,8	16,0	15,3	11,6	13,9	324,7	164,2	81,0
	V	322,4	158,3	21,1	25,6	21,7	18,7	392,2	211,4	86,2
	VI	256,8	124,0	16,5	19,2	16,6	14,1	308,7	163,3	78,0
	VII	282,6	116,7	87,0	164,5	79,5	34,6	570,4	251,3	66,7
	VIII	1104,6	401,0	279,6	329,5	187,7	188,5	1936,4	919,5	71,7
	IX	539,5	208,5	94,8	106,4	64,1	67,8	821,8	403,7	132,1
	X	426,6	136,4	63,5	71,6	41,5	45,4	614,0	258,9	766,4
	XI	372,8	110,5	50,5	74,0	53,6	37,1	539,8	234,5	498,5
	XII	258,7	72,8	36,6	32,6	24,9	25,5	357,3	148,7	162,1
2013	I	208,0	69,2	34,9	38,7	22,0	24,6	313,0	137,1	105,6
	II	280,5	77,8	43,8	43,6	33,6	29,9	403,9	168,5	107,8
	III	200,4	65,5	46,5	34,5	23,9	24,7	312,8	144,6	119,1
	IV	189,1	66,0	28,8	30,0	23,8	17,1	270,2	127,7	90,6
	V	277,9	99,7	32,6	51,5	42,6	26,0	392,9	185,5	123,7

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września,

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2011	I-XII	1893,2	1419,4	140,7	977,6	148,5	6599,9
2012	I-XII	1862,8	1493,6	138,3	1015,8	143,8	6867,1
2009 ^b	I-XII	2780,7	2232,6	217,6	1670,3	181,3	7254,9
2010 ^b	I-XII	2759,5	2230,2	200,9	1674,9	177,2	7905,9
2011	I-VI	916,4	675,8	69,6	475,2	75,8	3304,3
2012	I-VI	896,9	723,3	72,6	492,9	69,9	3464,3
2012	I	147,2	109,5	12,33	78,8	12,68	545,6
	II	158,6	127,7	12,02	80,0	12,25	523,8
	III	168,5	136,2	12,03	84,1	12,72	584,8
	IV	142,1	116,0	12,73	80,8	9,67	615,3
	V	142,1	119,2	12,17	84,3	11,32	613,5
	VI	138,4	114,6	11,34	84,9	11,26	581,2
	VII	144,7	118,0	11,64	85,2	11,98	564,5
	VIII	159,6	129,9	11,57	88,0	12,04	575,6
	IX	157,5	129,4	10,07	86,9	11,90	542,9
	X	172,3	134,2	10,97	91,8	12,94	602,1
	XI	176,7	137,7	11,18	85,5	13,47	574,0
	XII	155,2	121,2	10,21	85,5	11,55	543,7
2013	I	170,0	130,0	10,87	79,0	13,33	568,9
	II	148,3	115,2	10,58	77,0	13,04	513,1
	III	164,5	127,7	10,86	85,0	12,67	571,5
	IV	152,3	116,6	12,06	82,4	11,80	595,4
	V		117	12,1		11,8	

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2011	I-XII	795,1	101,8	132,8	373,3	1530,6	835,1	47,1	230,5	476,8	1609,3
2012	I-XII	1055,2	291,0	322,6	1096,2	2915,8	690,6	65,1	193,6	445,5	1412,5
2011	I-VI	198,8	22,5	14,8	35,5	311,2	361,9	14,5	144,1	321,3	854,6
2012	I-VI	104,6	17,1	10,0	171,6	323,1	545,5	57,1	145,0	337,3	1095,8
2010/11		845,0	208,6	172,9	118,0	1523,3	654,2	19,4	217,8	481,6	1413,0
2011/12		700,5	93,7	126,9	507,4	1534,5	1001,4	88,7	227,1	483,5	1818,5
2012	I	29,98	2,26	2,06	57,57	95,8	69,04	7,29	15,81	21,84	115,0
	II	24,32	1,35	2,24	32,97	68,3	70,91	9,08	23,92	37,36	142,0
	III	27,56	2,48	1,97	43,05	79,0	60,79	10,54	30,64	41,27	145,5
	IV	16,35	1,26	1,32	26,62	47,5	119,48	7,19	24,78	63,73	216,8
	V	2,09	3,95	1,42	5,68	14,6	161,34	13,35	23,47	96,70	298,5
	VI	4,32	5,75	1,04	5,70	17,9	63,91	9,65	26,35	76,41	178,0
	VII	131,88	9,45	28,14	33,34	208,3	42,52	4,37	22,90	32,04	102,8
	VIII	139,34	61,98	69,10	52,04	356,4	36,79	1,22	8,76	21,06	70,4
	IX	216,40	90,57	77,59	65,62	481,6	19,39	1,42	4,08	4,20	30,4
	X	102,71	49,54	47,45	307,26	530,6	14,86	0,68	8,04	17,64	41,9
	XI	262,76	23,52	50,30	327,25	687,1	14,63	0,21	3,22	9,77	28,4
	XII	97,50	38,89	39,94	139,14	328,7	16,98	0,04	1,64	23,45	42,8
2013	I	71,96	37,83	14,80	113,11	254,9	30,93	0,10	7,91	13,64	53,2
	II	45,27	42,65	9,19	62,47	189,6	26,94	0,50	9,02	23,07	64,5
	III	110,49	40,67	37,97	61,50	262,0	32,44	0,79	16,02	15,07	65,0
	IV	21,70	41,78	12,04	58,00	152,7	57,19	0,21	10,20	16,18	84,8

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2012r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	Ślód
2011	I-XII	78,1	11,6	24,0	6,2	57,1	45,2	17,2	29,0	42,5	207,5
2012	I-XII	74,6	12,0	29,3	17,1	49,8	55,7	19,2	30,0	31,1	209,4
2011	I-VI	36,8	7,0	13,5	3,3	30,3	22,4	9,4	14,7	22,8	105,9
2012	I-VI	32,4	5,6	14,2	7,2	24,7	28,6	7,1	15,2	14,9	113,6
2010/11		74,0	12,5	21,5	7,6	51,7	49,6	17,3	28,7	44,8	210,5
2011/12		74,2	8,7	23,4	4,4	51,5	50,7	15,2	29,8	34,4	209,6
2012	I	6,12	1,08	2,52	0,92	2,37	3,44	1,18	2,10	1,94	15,04
	II	6,70	0,90	2,12	0,62	2,85	4,03	1,01	2,01	2,07	10,37
	III	6,05	0,96	2,72	1,55	3,51	5,06	1,23	3,11	3,10	18,49
	IV	4,52	0,82	2,43	1,53	5,66	5,11	1,19	2,59	2,69	19,41
	V	4,38	0,81	2,05	1,70	4,19	5,16	1,26	3,14	3,10	23,61
	VI	4,63	0,99	2,33	0,84	6,09	5,79	1,19	2,24	1,97	26,66
	VII	4,80	1,12	2,16	1,83	6,01	5,01	1,28	2,18	3,21	24,84
	VIII	7,46	1,03	2,53	2,01	4,81	4,89	1,17	2,13	2,15	18,77
	IX	6,55	1,01	2,89	1,46	5,03	3,60	1,13	2,25	2,51	14,21
	X	7,92	1,40	3,14	1,51	3,69	5,73	1,33	2,74	2,92	14,57
	XI	8,67	1,02	1,94	1,44	3,17	4,23	1,32	3,41	2,92	13,53
	XII	6,84	0,84	2,45	1,69	2,42	3,71	5,93	2,11	2,54	9,90
2013	I	7,67	1,34	3,71	2,19	2,04	4,80	1,34	2,45	2,45	15,93
	II	5,75	1,20	2,93	2,04	2,48	4,29	1,11	2,30	2,87	14,97
	III	6,38	1,09	4,00	1,80	3,64	3,78	1,65	3,06	3,09	15,77
	IV	6,92	0,93	4,79	0,57	1,99	3,70	0,94	2,03	2,37	15,92

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2012r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2011	I-XII	27,9	90,9	262,2	133,4	176,1	63,6	24,1	106,0	377,7	139,4
2012	I-XII	31,1	82,4	281,8	128,4	190,7	64,3	20,3	119,0	375,7	152,3
2011	I-VI	13,3	48,1	128,4	66,1	87,8	29,8	13,0	50,9	188,9	66,4
2012	I-VI	15,7	42,5	139,0	64,1	93,3	32,7	10,3	55,8	198,1	71,9
2010/11		25,6	90,1	253,8	138,7	174,2	63,2	23,4	105,1	360,8	133,4
2011/12		28,7	84,9	268,4	130,7	181,2	66,4	21,0	108,7	384,4	141,7
2012	I	2,87	6,95	20,24	9,10	16,00	5,88	1,52	9,29	31,11	13,07
	II	2,63	7,12	20,98	10,09	15,48	5,84	1,75	8,15	31,20	12,47
	III	2,89	8,53	23,14	11,07	16,54	5,27	2,25	9,24	32,75	12,85
	IV	2,68	6,24	24,85	10,88	14,66	5,86	1,55	8,90	33,01	11,64
	V	2,17	6,94	23,16	11,90	15,48	4,57	1,54	9,86	35,47	11,52
	VI	2,46	6,70	26,67	11,04	15,13	5,24	1,72	10,38	34,59	10,33
	VII	2,68	6,18	23,95	11,08	15,53	6,05	1,65	9,35	31,49	12,23
	VIII	2,67	6,35	23,23	10,84	16,33	4,85	1,75	11,29	32,52	13,44
	IX	2,05	6,45	24,48	10,21	16,21	5,27	1,51	10,84	27,38	12,71
	X	2,85	7,66	25,88	11,76	17,33	5,97	1,85	11,86	31,20	14,99
	XI	3,06	7,34	24,84	11,04	16,29	4,86	1,59	10,41	28,92	14,81
	XII	2,04	5,95	20,38	9,41	15,76	4,68	1,65	9,46	26,02	12,30
2013	I	2,54	7,56	23,91	9,32	20,40	4,92	1,34	10,92	27,28	15,00
	II	1,88	7,45	22,65	10,74	17,52	4,78	1,71	10,42	27,25	13,84
	III	2,11	7,37	25,60	11,88	17,67	5,98	1,84	11,36	28,39	12,50
	IV	1,94	7,84	26,67	12,66	14,22	5,47	1,72	11,66	29,27	16,35

^a uzyskane przez specznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2012r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2011	I-XII	1,36	2,29	1,76	4,10	3,58	4,42	4,80	5,59
2012	I-XII	1,32	2,37	1,88	4,36	3,75	4,50	4,87	5,79
2011	I-VI	1,40	2,25	1,78	4,00	3,55	4,36	4,77	5,50
2012	I-VI	1,26	2,34	1,87	4,34	3,71	4,52	4,83	5,76
2012	I	1,23	2,32	1,84	4,30	3,67	4,50	4,83	5,70
	II	1,20	2,35	1,83	4,32	3,66	4,50	4,81	5,75
	III	1,21	2,35	1,83	4,32	3,69	4,50	4,81	5,77
	IV	1,28	2,34	1,86	4,36	3,70	4,52	4,83	5,78
	V	1,33	2,36	1,92	4,36	3,75	4,52	4,85	5,76
	VI	1,32	2,37	1,93	4,32	3,76	4,52	4,87	5,79
	VII	1,33	2,38	1,89	4,32	3,77	4,52	4,88	5,80
	VIII	1,37	2,39	1,86	4,32	3,78	4,52	4,88	5,80
	IX	1,38	2,39	1,90	4,36	3,79	4,50	4,91	5,82
	X	1,36	2,37	1,88	4,40	3,79	4,50	4,92	5,82
	XI	1,40	2,41	1,90	4,46	3,81	4,50	4,93	5,84
	XII	1,48	2,38	1,89	4,46	3,81	4,50	4,96	5,85
2013	I	1,50	2,42	1,92	4,46	3,87	4,52	4,99	5,86
	II	1,47	2,45	1,99	4,46	3,89	4,52	4,99	5,86
	III	1,42	2,47	2,00	4,48	3,90	4,50	4,99	5,89
	IV	1,39	2,47	2,05	4,48	3,90	4,50	5,00	5,88
	V	1,37	2,50	2,13	4,50	3,89	4,50	5,00	5,87

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2011	I-XII	1493,9	1564,0	2161,0	1304,5	1755,8	1548,2	2265,5
2012	I-XII	1634,3	1724,9	2333,8	1435,5	1923,4	1671,1	2511,5
2011	I-VI	1465,0	1530,7	2118,9	1272,3	1712,2	1517,2	2255,4
2012	I-VI	1566,9	1646,1	2259,3	1369,3	1851,9	1606,6	2365,6
2012	I	1521,5	1594,0	2202,8	1330,1	1789,8	1572,9	2297,4
	II	1530,8	1610,2	2225,7	1337,0	1820,8	1580,2	2316,1
	III	1547,3	1632,5	2237,1	1343,2	1835,2	1585,0	2328,5
	IV	1560,5	1658,7	2262,7	1363,2	1856,2	1603,1	2377,1
	V	1607,3	1683,1	2296,1	1405,0	1894,4	1633,0	2414,2
	VI	1634,0	1716,3	2331,2	1437,4	1914,9	1665,6	2460,2
	VII	1646,7	1740,7	2354,5	1454,2	1943,4	1688,2	2510,5
	VIII	1662,5	1765,0	2384,3	1482,0	1980,2	1716,4	2583,2
	IX	1700,5	1813,3	2414,2	1513,0	2005,8	1741,4	2673,4
	X	1722,8	1827,8	2421,7	1520,5	2012,2	1754,3	2712,4
	XI	1735,1	1828,0	2431,2	1515,5	2014,1	1755,8	2724,1
	XII	1742,1	1829,5	2443,9	1525,0	2013,3	1756,8	2737,9
2013	I	1747,2	1855,1	2446,6	1531,0	2021,7	1769,0	2743,2
	II	1719,4	1793,9	2422,1	1548,0	1976,7	1773,4	2744,6
	III	1790,3	1844,8	2448,0	1550,5	1989,4	1777,1	2742,6
	IV	1781,2	1857,1	2455,3	1564,5	1979,5	1717,9	2749,1
	V	1787,9	1855,7	2454,0	1558,1	1983,7	1742,6	2749,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2011	X	1,686	2,038	2,872	0,814	2,233	3,805	2,417
	XI	1,694	2,053	2,908	0,823	2,275	3,904	2,344
	XII	1,684	2,051	2,899	0,846	2,435	4,191	2,426
2012	I	1,688	2,055	2,916	0,835	2,259	3,902	2,375
	II	1,643	2,056	2,846	0,829	2,306	3,994	2,296
	III	1,624	2,024	2,816	0,817	2,233	3,871	2,240
	IV	1,627	1,939	2,837	0,765	2,225	3,881	2,203
	V	1,656	1,950	2,845	0,725	2,220	3,815	2,175
	VI	1,722	1,981	2,947	0,697	2,284	3,910	2,277
	VII	1,823	2,052	3,147	0,687	2,207	3,810	2,321
	VIII	1,902	2,089	3,315	0,679	2,203	3,839	2,252
	IX	1,900	2,091	3,358	0,677	2,211	3,906	2,219
	X	1,904	2,089	3,397	0,684	2,186	3,900	2,147
	XI	1,914	2,055	3,441	0,701	2,100	3,774	2,065
	XII	1,932	2,012	3,469	0,722	1,958	3,515	2,017
2013	I	1,933	1,959	3,463	0,707	1,870	3,351	1,969
	II	1,967	1,905	3,487	0,719	1,887	3,346	2,019
	III	1,981	1,927	3,504	0,700	1,954	3,457	2,141
	IV	1,973	1,883	3,467	0,709	1,928	3,388	2,086
	V	2,031	1,913	3,584	0,703	1,877	3,312	2,636

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

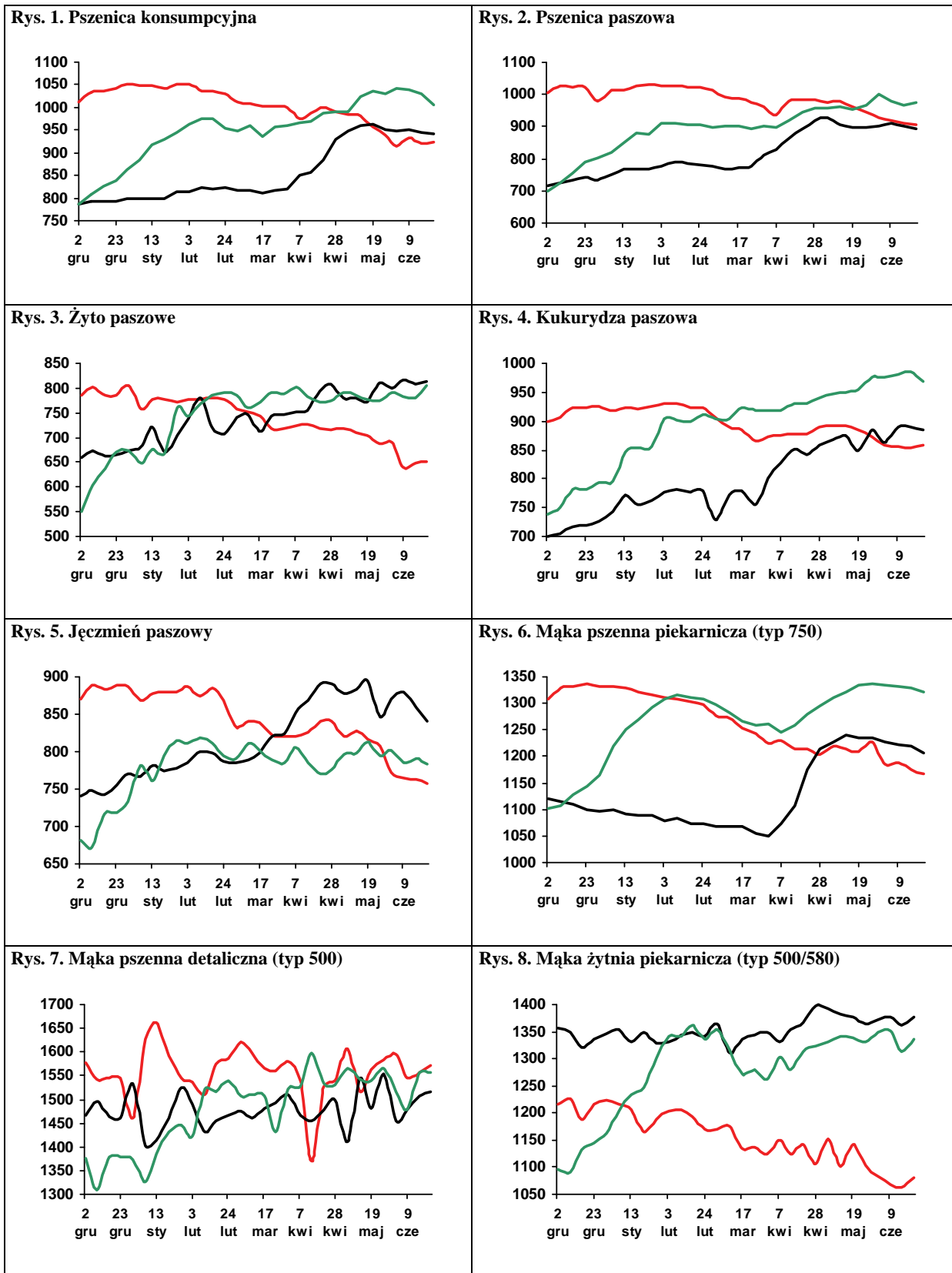
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszonica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2011	X	187	207	164	188	181	160	163	154	146
	XI	187	172	159	183	183	146	141	147	145
	XII	180	176	161	183	178	150	148	147	145
2012	I	190	176	167	200	182	156	151	160	162
	II	203	181	188	202	195	165	158	167	173
	III	204	184	188	204	203	170	176	168	180
	IV	219	187	186	208	219	178	179	174	191
	V	218	205	193	207	208	165	191	171	208
	VI	215	199	195	197	204	169	174	179	190
	VII	252	220	226	239	220	201	186	213	207
	VIII	248	230	233	231	221	203	181	243	217
	IX	255	238	234	234	228	211	174	224	228
	X	256	237	237	231	225	206	218	227	217
	XI	269	278	234	234	232	236	217	227	259
	XII	273	256	238	237	238	203	222	229	227
2013	I	263	252	237	230	232	212	197	219	231
	II	255	254	232	219	218	213	220	216	243
	III	245	237	212	218	208	202	211	196	221
	IV	254	237	221	216	214	195	213	204	224
	V	240	232	208	199	206	189	205	204	200
	VI	220	230	200	175	186	188	182	193	196

Źródło: Dane MRiRW.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Legenda:
 2012/13 ——— (red line)
 2011/12 ——— (black line)
 2010/11 ——— (green line)

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2010-13; ZSRIR, MRiRW.

Piotr Szajner

Według wstępnych szacunków powierzchnia zasiewów buraków cukrowych w 2013 r. wynosi ok. 185 tys. ha i jest o 4,2% mniejsza niż przed rokiem. Główną przyczyną spadku powierzchni uprawy jest duża produkcja cukru pozakwotowego w kampanii 2012/2013. Przemysł cukrowniczy będzie wnioskował o zaliczenie części tego cukru do produkcji kwotowej w sezonie 2013/2014. Siewy ze względu na warunki pogodowe były o 3-4 tygodnie opóźnione, ale wschody i wegetacja przebiegały dotychczas w korzystnych warunkach. Niewielkie straty areалу uprawy były spowodowane lokalnymi podtopieniami i obfitymi opadami deszczu. Na podstawie dotychczasowych warunków szacuje się, że plony cukrowych mogą wynieść 590-610 dt/ha, a zbiory 10,92-11,30 mln ton. Produkcja cukru w sezonie 2013/14 może więc wynieść 1640-1700 tys. ton.

W 2013 r. minimalna cena skupu buraków cukrowych nie zmieni się (26,29 EUR/tonę), ale jej wysokość wyrażona w walucie krajowej będzie uzależniona od kursu euro. Jeżeli kurs euro będzie się wahał w granicach 4,1-4,3 zł, to cena minimalna może wahać się w granicach 108-113 zł/tonę. Sytuacja finansowa przemysłu cukrowniczego jest bardzo dobra i surowiec na kampanię 2013/2014 został zakontraktowany średnio po ok. 145 zł/tonę, która była nieznacznie wyższa niż przed rokiem. Rzeczywisty poziom cen skupu będzie jednak uzależniony od ilości i jakości skupowanego surowca (np. polaryzacji).

Ceny cukru na krajowym rynku spadają, a decyduje o tym duża podaż z ostatniej kampanii oraz niższe ceny na rynku światowym. W kwietniu br. ceny zbytu cukru

paczkowanego spadły o 2,5% w porównaniu z miesiącem poprzednim i wyniosły 3,17 zł/kg. Ceny zbytu cukru workowanego, który jest zużywany w przemyśle przetwórczym, wyniosły 3,16 zł/kg i były o 2,2% niższe niż przed miesiącem. Od początku roku ceny zbytu spadły odpowiednio o 3,4% i 4,8%. W handlu detalicznym ceny spadły w maju o 0,8% do 3,78 zł i były o 3,6% niższe niż na początku roku.

W okresie styczeń-kwiecień 2013 r. eksport cukru wyniósł 152 tys. ton. Większość cukru sprzedano do krajów członkowskich UE (105 tys. ton), w tym przede wszystkim do Niemiec (40 tys. ton), na Słowację (21 tys. ton) oraz do Czech (8 tys. ton). W krajach członkowskich UE eksporterzy uzyskiwali ceny ok. 753 EUR/tonę. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Syrii (11 tys. ton) i Rosji (8 tys. ton). Ceny transakcyjne na rynkach krajów trzecich były niższe i wyniosły średnio ok. 400 EUR/tonę. Import wyniósł 71 tys. ton. Największe ilości cukru sprowadzono w styczniu (23 tys. ton) i w kwietniu (35 tys. ton). Przedmiotem tego importu był cukier surowy z Mozambiku 19,8 tys. ton i Sudanu 27 tys. ton., po średnich cenach 690 EUR/tonę. Z krajów UE importowano niewielkie ilości cukru (8 tys. ton) po wysokich cenach 825 EUR/tonę.

Na rynku światowym utrzymuje się spadkowa tendencja cen cukru, która jest spowodowana dużą podażą. Według danych F.O. Licht w czerwcu br. światowe ceny cukru surowego spadły do ok. 360 USD/tonę, a cukru białego do 480 USD/tonę. W ciągu najbliższego roku nie są przewidywane większe zmiany cen światowych. W kontraktach terminowych na koniec 2013 r. i początek 2014 r. ceny cukru surowego wynoszą ok. 380 USD/t, a cukru białego ok. 480 USD/t.

T ab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import				
	Ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie		
2011	IV	674,44	673,59	-	666,87	666,77	709,06	
	V	709,47	709,10	-	604,25	596,67	857,64	
	VI	707,04	706,79	-	426,32	738,14	377,00	
	VII	689,73	692,17	672,20	577,95	863,04	426,79	
	VIII	719,60	737,02	606,13	539,12	779,13	497,82	
	IX	735,70	769,85	589,11	509,57	708,57	479,06	
	X	674,54	777,54	535,75	670,54	668,99	698,71	
	XI	663,06	794,50	538,38	722,44	748,36	673,11	
	XII	737,19	773,03	669,49	697,50	698,56	696,09	
	2012	I	642,12	775,24	492,89	860,90	870,36	823,83
		II	612,50	769,80	497,14	756,09	827,25	713,70
		III	704,23	800,05	488,41	640,40	809,73	613,28
IV		726,18	836,13	482,28	654,71	836,11	615,00	
V		568,45	826,64	475,14	731,64	880,46	707,75	
VI		645,29	793,82	448,22	793,78	867,49	753,79	
VII		614,50	779,73	466,39	592,27	816,59	579,61	
VIII		643,76	808,77	496,03	377,06	779,25	379,05	
IX		701,68	798,22	470,50	723,68	785,31	575,13	
X		689,68	785,29	457,59	705,56	751,44	624,36	
XI		614,64	775,88	448,30	694,01	711,74	651,51	
XII		579,32	749,57	447,05	709,14	751,42	669,26	
2013	I	695,49	761,52	394,12	696,35	1068,43	682,56	
	II	628,87	750,38	390,40	681,26	858,09	588,85	
	III	605,85	735,50	408,81	655,32	841,46	576,10	
	IV	677,19	767,81	421,84	643,41	735,08	633,99	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

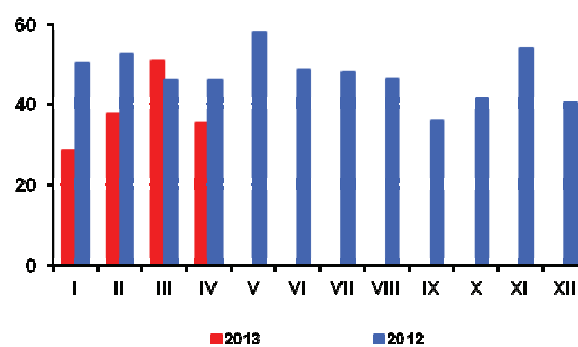
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna		
	workowany	paczkowany				
2011	IV	2,80	3,99	1,61	5,01	
	V	2,93	3,43	1,59	4,63	
	VI	2,89	3,35	1,61	4,26	
	VII	2,93	3,54	1,61	4,05	
	VIII	2,88	3,40	1,67	3,97	
	IX	2,96	3,45	1,75	3,87	
	X	3,24	3,50	1,76	3,90	
	XI	3,34	3,56	1,79	3,94	
	XII	3,30	3,46	1,80	3,95	
	2012	I	3,23	3,51	1,77	3,95
		II	3,21	3,55	1,69	3,96
		III	3,28	3,54	1,67	3,96
IV		3,30	3,53	1,68	3,98	
V		3,29	3,53	1,73	3,97	
VI		3,23	3,53	1,74	3,97	
VII		3,22	3,51	1,69	3,97	
VIII		3,28	3,54	1,65	3,96	
IX		3,27	3,49	1,67	3,98	
X		3,25	3,44	1,66	3,97	
XI		3,25	3,42	1,66	3,96	
XII		3,23	3,38	1,66	3,93	
2013	I	3,27	3,33	1,67	3,92	
	II	3,25	3,32	1,69	3,86	
	III	3,24	3,29	1,68	3,83	
	IV	3,23	3,25	1,67	3,81	
	V	3,16	3,17	1,73	3,78	

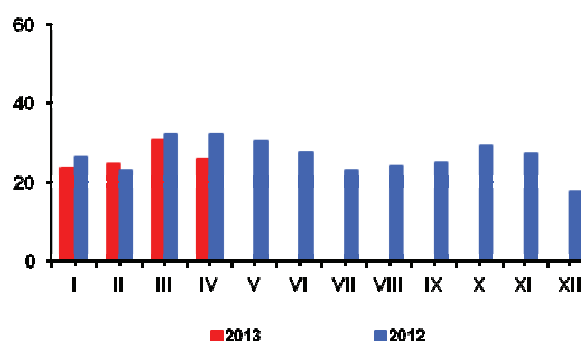
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

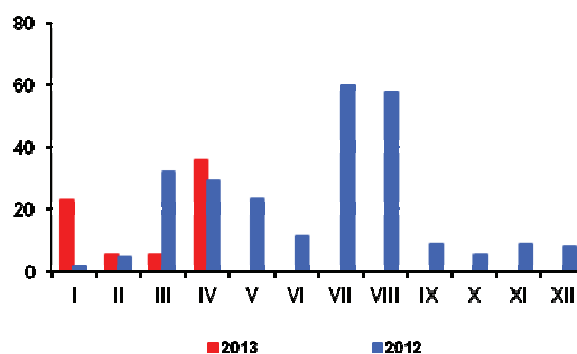
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

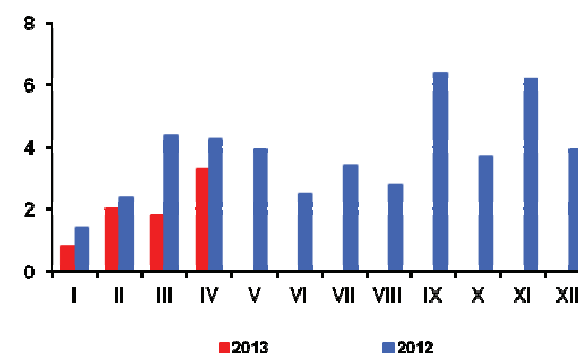
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

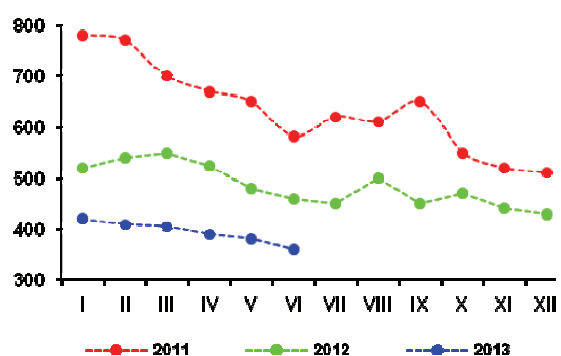
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

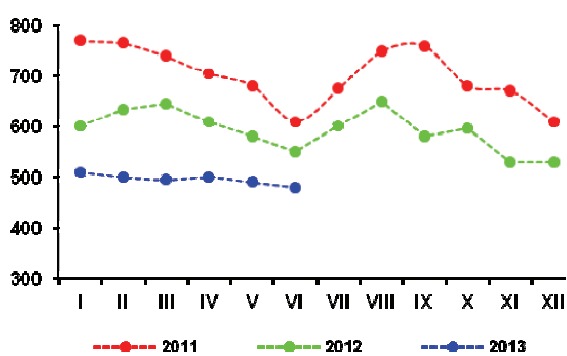
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

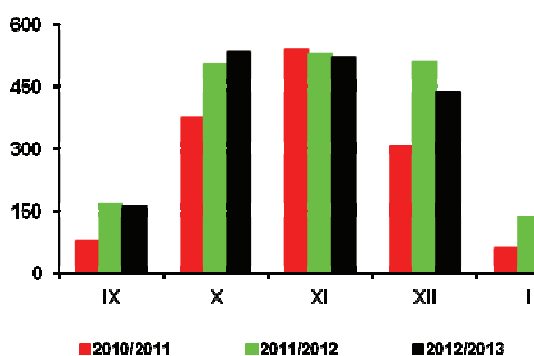
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tone)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tone)

Rys. 3. Produkcja cukru w okresie kampanii (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Światowe zbiory nasion oleistych w sezonie 2013/14 wzrosną po raz kolejny. Oil World szacuje, iż wyniosą 484,5 mln ton i będą o 4,5% większe niż w sezonie poprzednim. Produkcja soi, najważniejszej rośliny oleistej na świecie, może zwiększyć się o 6,8% do 284,2 mln ton. Prognozowane są rekordowo wysokie zbiory zarówno w USA, jak i w krajach Ameryki Południowej. Wzrosnąć ma też produkcja rzepaku (o 1,3% do 63,5 mln ton) i nasion słonecznika (o 8,4% do 38,9 mln ton). W tej sytuacji nastąpi poprawa relacji podaży-popytowych na światowym rynku nasion oleistych, wzrost przerobu, odbudowa zapasów i spadek cen.

Według oceny Oil World, w sezonie 2013/14 przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim wyniesie 525 USD/tonę (cif Hamburg) i będzie o 15% niższa niż w sezonie poprzednim. Przeciętna cena oleju rzepakowego zmaleje o 7% do 1100 USD/tonę (fob ex-mill Holandia), a cena śrutu rzepakowej obniży się o 22% do 290 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg). Mimo to ceny surowców i produktów oleistych nadal będą wysokie.

Zbiory rzepaku w UE, która zajmuje pierwszą lokatę w jego produkcji na świecie, szacuje się na 19,7 mln ton, tj. o 1,6% więcej niż przed rokiem. W grupie czterech kluczowych europejskich producentów rzepaku oczekiwany jest wzrost zbiorów w Niemczech (o 14% do 5,5 mln ton) i w Polsce (o 16% do 2,2 mln ton), a spadek we Francji (o 11% do 4,9 mln ton) i w Wielkiej Brytanii (o 26% do 1,9 mln ton).

W sezonie 2013/14 oczekuje się poprawy relacji podaży-popytowych na krajowym i europejskim rynku rzepaku oraz spadku cen tych nasion w relacji do bardzo wysokich w ostatnich dwóch sezonach. Przy wyższych krajowych zbiorach, przerób rzepaku prawdopodobnie wzrośnie o ok. 6% do 2,2 mln ton. Nie przewiduje się natomiast znaczących zmian w handlu zagranicznym rzepakami. Polska pozostanie importem netto rzepaku, a jego zapasy na koniec sezonu będą równie niskie jak przed rokiem.

Przewiduje się, iż w III kwartale 2013 r. przeciętna cena skupu rzepaku wyniesie 175-180 zł/dt i będzie o 8-10% niższa niż w analogicznym okresie przed rokiem. Przy prognozowanych w tym czasie cenach skupu pszenicy na poziomie 80-85 zł/dt, relacja cen rzepak : pszenica pozostanie korzystna dla producentów rzepaku i powinna zachęcać do wzrostu jego zasiewów pod zbiory następnego roku.

Deficyt handlu zagranicznego oleistymi prawdopodobnie zmaleje w 2013 r., ale nadal będzie wysoki. Przy wyższych zbiorach, spodziewany jest wzrost eksportu rzepaku, oleju i śrutu rzepakowej. Większy może być też wywóz margaryn. Jednocześnie przewiduje się zwiększenie importu śrut oleistych i olejów roślinnych, ze względu na wzrost krajowego popytu na pasze wy-

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

sokobiałkowe i biopaliwa. Mniejszy może być tylko import nasion oleistych i margaryn. Przy spadku cen, bardziej zmaleją wydatki na import surowców i produktów oleistych niż wpływy z ich eksportu. W tej sytuacji ujemne saldo w handlu oleistymi może obniżyć się do niecałych 1,3 mld EUR z 1,4 mln EUR w poprzednim roku.

W 2013 r. przewidywany jest wzrost produkcji głównych wyrobów przemysłu tłuszczowego. Rozwojowi produkcji oleju rzepakowego sprzyać będą spodziewane wyższe tegoroczne zbiory rzepaku oraz rosnący popyt na ten surowiec ze strony krajowego i europejskiego sektora biopaliw. Spodziewany jest też dalszy wzrost produkcji margaryn, ze względu na utrzymujący się wysoki popyt eksportowy na tę grupę produktów.

Sytuacja finansowa przemysłu tłuszczowego może poprawić się w 2013 r., ze względu na przewidywany wzrost przetwórstwa rzepaku oraz możliwą poprawę relacji cen zbytu produktów do cen zakupu surowca, ale nadal będzie trudna.

Przewiduje się, iż w 2013 r. wzrost cen detalicznych tłuszczów roślinnych będzie mniejszy niż w roku poprzednim. W drugim półroczu dynamika wzrostu ich cen może ulec spowolnieniu, a nawet redukcji, z uwagi na spodziewane zwiększenie zbiorów oleistych i spadek ich cen na krajowym i europejskim rynku. Podwyżkom cen tłuszczów roślinnych będą natomiast sprzyać spodziewane w drugim półroczu wyższe ceny tłuszczów zwierzęcych.

W konsumpcji tłuszczów roślinnych w 2013 r. i latach następnych będzie kontynuowany powolny trend wzrostowy. Przewiduje się, iż przy niewielkich zmianach w bezpośrednim ich spożyciu w gospodarstwach domowych, następować będzie dalszy wzrost ich zużycia w przemyśle spożywczym i gastronomii.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2010 I-XII	817 513	384 287	247 093	954 707	25,04	30,2	85,6
2011 I-XII	695 565	515 142	182 015	1028692	26,98	26,2	67,6
2012 IV	33 882	48 185	4 967	77 100	2,02	14,7	43,9
V	34 494	38 479	10 124	62 849	1,65	29,4	54,9
VI	25 062	41 583	8 417	58 228	1,53	33,6	43,0
VII	15 585	36 423	8 107	43 901	1,15	52,0	35,5
VIII	50 762	49 267	12 335	87 694	2,30	24,3	57,9
IX	54 445	42 638	29 993	67 090	1,76	55,1	81,2
X	73 961	48 123	41 130	80 954	2,12	55,6	91,4
XI	67 663	46 875	33 192	81 346	2,13	49,1	83,2
XII	69 431	40 508	15 880	94 059	2,47	22,9	73,8
2013 I	58 168	43 045	17 762	83 451	2,19	30,5	69,7
II	49 742	33 726	14 841	68 627	1,80	29,8	72,5
III	56 586	42 081	20 982	77 685	2,04	37,1	72,8
IV	48 316	44 540	18 512	74 344	1,95	38,3	65,0
Zmiany w %							
<u>IV 2013</u> <u>III 2012</u>	-14,6	5,8	-11,8	-4,3	-4,3	x	x
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	42,6	-7,6	272,7	-3,6	-3,6	x	x
<u>IV 2012</u> <u>XII 2011</u>	-30,4	10,0	16,6	-21,0	-21,0	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2010 I-XII	817 513	39 521	231 490	625 544	16,39	28,3	130,7
2011 I-XII	695 565	85 490	164 628	616 427	16,15	23,7	112,8
2012 IV	33 882	10896	3379	41399	1,09	10,0	81,8
V	34 494	8639	9441	33692	0,88	27,4	102,4
VI	25 062	8 379	7 106	26 335	0,69	28,4	95,2
VII	15 585	7 124	6 157	16 552	0,43	39,5	94,2
VIII	50 762	9 013	11 184	48 591	1,27	22,0	104,5
IX	54 445	10 358	22 320	42 483	1,11	41,0	128,2
X	73 961	9 116	39 915	43 162	1,13	54,0	171,4
XI	67 663	8 240	31 401	44 502	1,17	46,4	152,0
XII	69 431	6 396	14 882	60 945	1,60	21,4	113,9
2013 I	58 168	6 987	1 403	63 752	1,67	2,4	91,2
II	49 742	6 581	12 774	43 549	1,14	25,7	114,2
III	56 586	6 639	19 854	43 371	1,14	35,1	130,5
IV	48 316	5 690	17 087	36 919	0,97	35,4	130,9
Zmiany w %							
<u>IV 2013</u> <u>III 2012</u>	-14,6	-14,3	-13,9	-14,9	-14,9	x	x
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	42,6	-47,8	405,7	-10,8	-10,8	x	x
<u>IV 2012</u> <u>XII 2011</u>	-30,4	-11,0	14,8	-39,4	-39,4	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2010 I-XII	1 226 270	2 653 153	669 183	3 210 240	54,6	38,2
2011 I-XII	1 043 348	2 950 882	505 004	3 489 226	48,4	29,9
2012 IV	50823	237 235	45 619	242 439	89,8	21,0
V	51741	343 395	32 863	362 273	63,5	14,3
VI	37593	358 022	24 741	370 874	65,8	10,1
VII	23378	282 076	36 739	268 715	157,2	8,7
VIII	76143	251 163	71 131	256 175	93,4	29,7
IX	81668	243 081	58 600	266 149	71,8	30,7
X	110 942	351 610	89 821	372 731	81,0	29,8
XI	101 495	348 840	57 518	392 817	56,7	25,8
XII	104 147	300 182	61 701	342 628	59,2	30,4
2013 I	87 252	202 254	43 851	245 655	50,3	35,5
II	74 613	314 343	50 241	338 715	67,3	22,0
III	84 879	219 414	71 414	232 879	84,1	36,4
IV	72 474	271 960	39 520	304 914	54,5	23,8
Zmiany w %						
<u>IV 2013</u> III 2012	-14,6	23,9	-44,7	30,9	x	x
<u>IV 2013</u> IV 2012	42,6	14,6	-13,4	25,8	x	x
<u>IV 2012</u> XII 2011	-30,4	-9,4	-35,9	-11,0	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2010 I-XII	1 226 270	13 697	627 199	612 768	51,1	200,1
2011 I-XII	1 043 348	15 309	440 599	618 058	42,2	168,8
2012 IV	50 823	2 075	40 102	12 796	78,9	397,2
V	51 741	2 391	27 249	26 883	52,7	192,5
VI	37 593	2 298	18 706	21 185	49,8	177,5
VII	23 378	1 266	21 872	2 772	93,6	843,5
VIII	76 143	1 495	56 856	20 782	74,7	366,4
IX	81 668	1 236	51 529	31 375	63,1	260,3
X	110 942	3 691	81 418	33 215	73,4	334,0
XI	101 495	1 319	50 728	52 086	50,0	194,9
XII	104 147	2 839	54 576	52 410	52,4	198,7
2013 I	87 252	3 686	35 371	55 567	40,5	157,0
II	74 613	3 013	42 727	34 899	57,3	213,8
III	84 879	1 760	55 637	31 002	65,5	273,8
IV	72 474	2 176	26 133	48 517	36,1	149,4
Zmiany w %						
<u>IV 2013</u> III 2012	-14,6	23,6	-53,0	56,5	x	x
<u>IV 2013</u> IV 2012	42,6	4,9	-34,8	279,2	x	x
<u>IV 2012</u> XII 2011	-30,4	-23,4	-52,1	-7,4	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2010 I-XII	389 803	66 583	118 429	337 957	8,86	30,4	115,3
2011 I-XII	397 287	78 471	128 506	347 252	9,10	32,3	114,4
2012 IV	28 390	7 901	10 515	25 776	0,68	37,0	110,1
V	29 875	8 993	10 330	28 538	0,75	34,6	104,7
VI	34 105	9 589	10 933	32 761	0,86	32,1	104,1
VII	30 770	8 103	8 660	31 705	0,83	28,1	97,1
VIII	35 402	9 595	10 824	34 739	0,91	30,6	101,9
IX	32 292	10 161	10 405	34 266	0,90	32,2	94,2
X	41 504	12 379	14 115	27 389	0,72	34,0	151,5
XI	40 236	11 368	15 648	24 545	0,64	38,9	163,9
XII	28 713	6 473	9 865	18 831	0,49	34,4	152,5
2013 I	32 114	7 033	10 006	22 112	0,58	31,2	145,2
II	35 370	7 674	10 492	24 878	0,65	29,7	142,2
III	36 367	8 975	9 726	26 641	0,70	26,7	136,5
IV	33 002	6 743	9 292	23 710	0,62	28,2	139,2
Zmiany w %							
<u>IV 2013</u> <u>III 2012</u>	-9,3	-24,9	-4,5	-11,0	-11,0	x	x
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	16,2	-14,7	-11,6	-8,0	-8,0	x	x
<u>IV 2012</u> <u>XII 2011</u>	14,9	4,2	-5,8	25,9	25,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2010 I-XII	1277,6	599,3	2,13
2011 I-XII	1839,1	821,1	2,24
2012 V	2077,0	933,4	2,23
VI	2012,0	906,9	2,22
VII	1946,8	908,3	2,14
VIII	1944,2	897,0	2,17
IX	1990,2	915,0	2,18
X	2003,0	925,1	2,17
XI	1982,0	970,7	2,04
XII	2007,0	1016,8	1,97
2013 I	2006,0	1025,0	1,96
II	1982,0	1021,3	1,94
III	1986,0	979,4	2,03
IV	1980,0	972,5	2,04
V	1979,0	955,0	2,07
Zmiany w %			
<u>V 2013</u> <u>IV 2013</u>	-0,1	-1,8	x
<u>V 2013</u> <u>V 2012</u>	-4,7	2,3	x
<u>V 2013</u> <u>XII 2012</u>	-1,4	-6,1	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

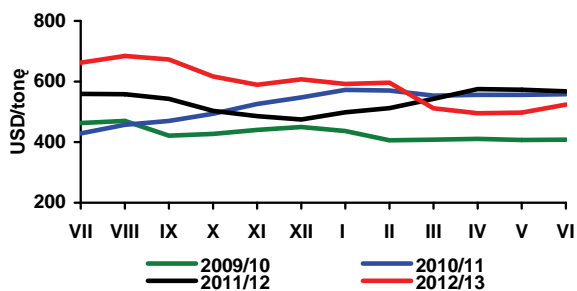
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2011 I-XII	5,29	7,06	16,91	5,18	6,70	13,75	22,40	6,08
2012 I-XII	5,50	7,27	15,95	6,50	6,98	14,15	21,55	7,96
2012 V	5,47	7,25	15,11	6,44	6,94	14,13	21,55	7,92
VI	5,54	7,23	15,04	6,49	7,01	14,13	20,90	7,92
VII	5,50	7,28	15,05	6,50	7,04	14,08	20,75	7,88
VIII	5,48	7,21	15,08	6,52	7,04	14,15	20,35	7,92
IX	5,46	7,20	15,39	6,56	7,04	14,13	20,40	7,96
X	5,50	7,20	15,70	6,60	7,05	14,15	21,05	8,08
XI	5,48	7,26	16,01	6,63	7,01	14,10	21,05	8,12
XII	5,40	7,29	16,49	6,57	6,98	14,20	21,45	8,16
2013 I	5,16	7,19	16,14	6,51	7,01	14,18	21,80	8,12
II	5,39	7,13	15,83	6,47	6,95	14,05	21,75	7,96
III	5,25	7,06	15,85	6,44	6,90	14,05	21,55	7,96
IV	5,13	7,14	16,02	6,4	6,90	14,00	21,55	7,92
V	5,36	7,20	16,55	6,35	6,90	14,05	21,70	7,84
Zmiany w %								
$\frac{V\ 2013}{IV\ 2013}$	4,5	0,8	3,3	-0,8	0,0	0,4	0,7	-1,0
$\frac{V\ 2013}{V\ 2012}$	-2,0	-0,7	9,5	-1,4	-0,6	-0,5	0,7	-1,0
$\frac{V\ 2013}{XII\ 2012}$	-0,7	-1,2	0,4	-3,3	-1,1	-1,1	1,2	-3,9

^a do XII 2011 r. masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, od I 2012 r. masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

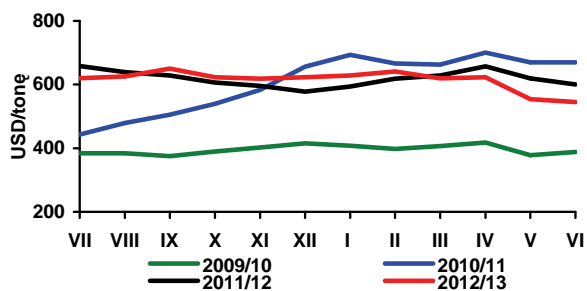
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

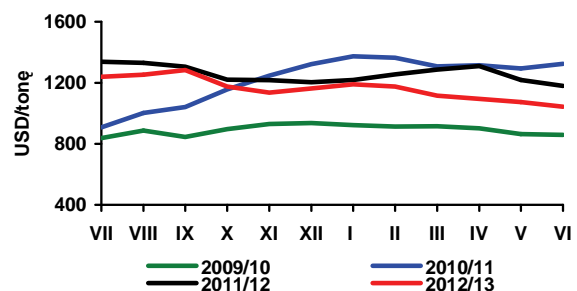
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

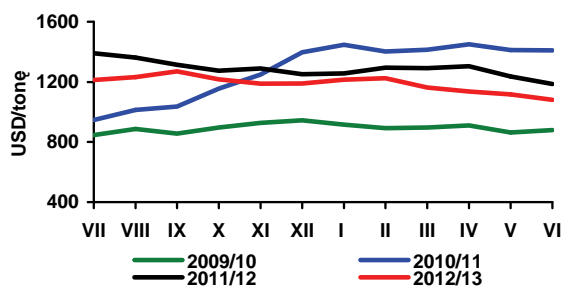
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Hamburg)

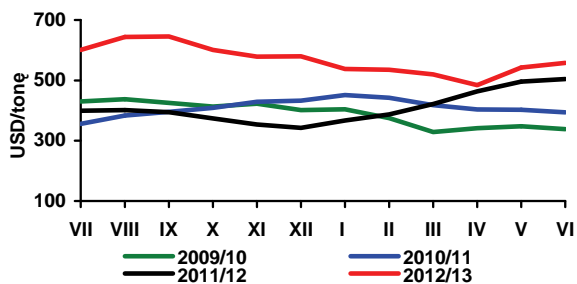
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

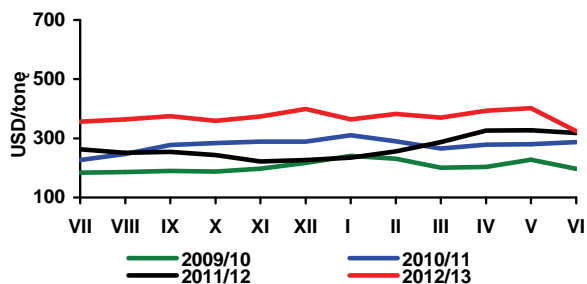
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

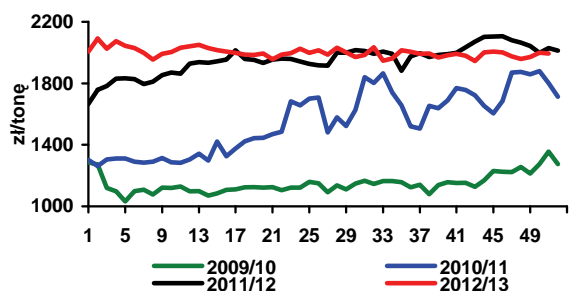
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śruty sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

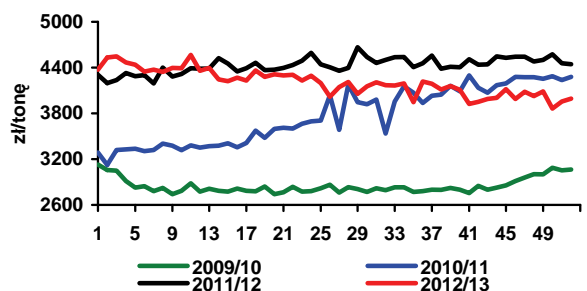
Rys. 6. Ceny niemieckiej śruty rzepakowej 34% białka (fob ex-mill Hamburg)

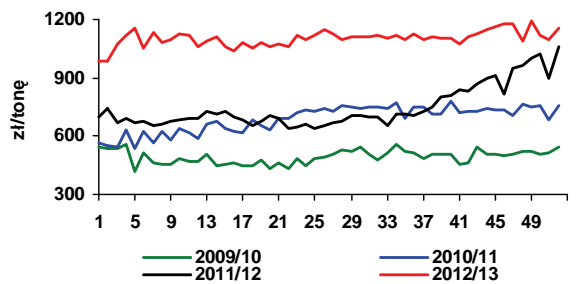
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

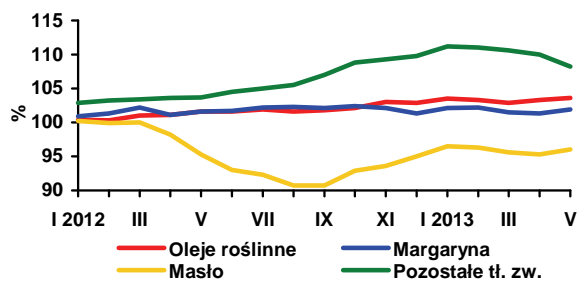
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śruty rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2011 = 100%)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Ceny ziemniaków w Europie Zachodniej utrzymują się na bardzo wysokim poziomie. Niska podaż ziemniaków z ubiegłorocznych zbiorów oraz opóźnione przynajmniej o 2-3 tygodnie dostawy ziemniaków wczesnych powodują, że ich ceny są ok. 2-krotnie wyższe niż w latach poprzednich. W dalszej części sezonu sytuacja podaży-popytu na rynku ziemniaków będzie bardziej zrównoważona, chociaż Komisja Europejska w połowie czerwca obniżyła swoje wcześniejsze prognozy tegorocznych średnich plonów ziemniaków w UE-27 o ok. 2%¹, do 310 dt/ha, wobec 307 dt/ha w ubiegłym roku. KE przewiduje wzrost plonów w większości krajów, a spadek dotyczy przede wszystkim Niemiec i Polski, odpowiednio o 10,5% i o 15,6%.

Spadek plonów ziemniaków w Polsce w bieżącym roku prawdopodobnie nie będzie tak głęboki jak przewidują analitycy Komisji Europejskiej, chociaż mogą być mniejsze o 5-7% i wynieść 225-230 dt/ha. Również areal ich uprawy prawdopodobnie jest mniejszy o ok. 5% (355 tys. ha). Zbiory ziemniaków przypuszczalnie wyniosą nieco ponad 8 mln ton, tj. ok. 1 mln ton mniej niż w ubiegłym roku. Nie będzie jednak to mieć większego wpływu na relacje podaży-popytu i ceny, gdyż produkcja ziemniaków w Polsce wciąż jest większa niż zapotrzebowanie rynku. Konsekwencją spadku zbiorów będzie dalsze ograniczenie spasania ziemniaków, co i tak postępuje od wielu lat, zwłaszcza w sytuacji rezygnacji z chowu trzody chlewnej w gospodarstwach drobnotowarowych, gdzie dotychczas tucz z udziałem ziemniaków miał jeszcze pewne, aczkolwiek malejące znaczenie.

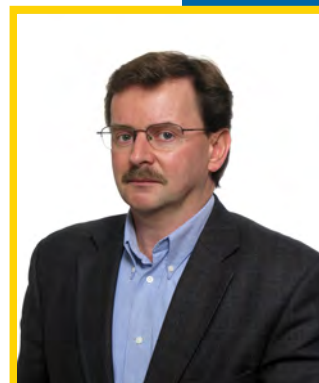
Ceny ziemniaków w Polsce również są wysokie, ale ich poziom jest o kilkadziesiąt procent niższy niż w krajach Europy Zachodniej. Średnia cena skupu ziemniaków w maju wyniosła 57,6 zł/dt i była o 20% wyższa niż przed rokiem. Przeciętny poziom cen ziemniaków na targowiskach wyniósł w maju 92,8 zł/dt i był o 6% wyższy niż w kwietniu, a w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. ceny były wyższe o prawie 60%. Na rynkach hurtowych nie ma importowanych ziemniaków z ubiegłorocznych zbiorów. Oferowane są jedynie ziemniaki „młode”, których cena w ostatnich tygodniach oscylowała ok. 2,5 zł/kg. W końcu czerwca

przeciętne ceny ziemniaków młodych z produkcji krajowej w obrocie hurtowym wynosiły 1,50-1,80 zł/kg.

W sezonie 2012/13, po raz pierwszy od akcesji Polski do UE, wolumen eksportu ziemniaków nieprzetworzonych może być większy od ich importu. Szacuje się, że w okresie lipiec 2012 – czerwiec 2013 r. eksport ziemniaków mógł wynieść 75 tys. ton, wobec 25 tys. ton w sezonie poprzednim, a import ok. 65 tys. ton, wobec 138 tys. ton w sezonie 2011/12 i 258 tys. ton dwa lata wstecz. Złagodzenie przepisów fitosanitarnych w obrocie ziemniakami może tę korzystną zmianę utrwalić.

Z powodu występującego w Polsce wysokiego poziomu porażenia bulw ziemniaków bakterią *Clavibacter michiganensis* ssp. *pedonicus* (Cms) dotychczas obowiązywały rygorystyczne zasady ich wysyłki do pozostałych państw członkowskich, co stanowiło istotny czynnik ograniczający sprzedaż polskich ziemniaków na rynki zagraniczne. Zastrzeżenia producentów i eksporterów budziła konieczność badania wszystkich partii ziemniaków pochodzących z gospodarstwa, które zainteresowane było wysyłką. Dzięki zabiegom MRiRW Komisja Europejska zgodziła się na złagodzenie tych zasad. Nowe warunki określają, że ziemniaki pochodzące z miejsc produkcji, w których wysadzone zostały wyłącznie sadzeniaki kwalifikowane lub ziemniaki badane na obecność bakterii Cms przez PIORiN, będą mogły być wysyłane do innych państw członkowskich Unii Europejskiej po przeprowadzeniu badań jedynie wysyłanych partii. W przypadku pozostałych gospodarstw, niespełniających tych warunków, ziemniaki będą wysyłane na dotychczasowych zasadach tj. badaniom podlegać będzie wysyłana partia, jak również wszystkie pozostałe partie pochodzące z tego samego miejsca produkcji. Ziemniaki nie będą mogły być wysyłane z gospodarstw, w których wykryto Cms.

¹ Mars Bulletin (2013) Vol.21 No.6

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
I	.	.	.	31 700	-	-	-	777
II	.	.	.	59 000	-	-	-	-
III	.	.	.	52 200	-	-	-	-
IV	79 400	36 000	45 700	77 400	-	-	-	-
V	41 000	36 900	48 500	68 000	-	-	-	-
VI	35 600	12 700	41 700		-	-	-	
VII	29 100	26 500	37 700		-	-	-	
VIII	45 500	61 800	88 700		117	910	3 520	
IX	149 000	289 100	282 800		12 923	35 524	36 492	
X	297 900	302 700	324 000		32 774	42 123	47 238	
XI	166 200	183 100	207 700		15 603	28 881	32 663	
XII	70 400	69 200	72 400		16	5 506	7 513	
RAZEM	609 100 ^b	932 400 ^b	1 013 300 ^b	288 300	61 433	112 944	127 426	777

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 061	2 472	43 254	72 429	10 121	41 205	14 995	153 766	30 360	16 044
2012 I	13	385	580	4 499	1 841	3 340	846	10 631	2 280	1 370
II	13	371	732	5 018	1 060	3 168	911	9 877	3 506	2 011
III	173	690	5 567	5 045	1 220	4 151	1 318	11 605	2 765	1 155
IV	50	1 020	3 285	3 807	1 332	3 413	1 253	10 724	3 093	997
V	137	1	656	4 232	1 028	3 393	1 307	13 263	2 260	1 289
VI	381	1	1 287	3 977	942	3 632	1 247	13 362	2 503	1 530
VII	140	1	1 188	3 235	329	3 597	1 472	14 551	2 834	1 061
VIII	181	0	3 233	7 335	373	3 885	1 314	16 833	2 802	813
IX	444	1	7 219	7 539	331	3 664	1 421	15 046	2 494	1 172
X	122	1	10 331	9 864	504	3 754	1 505	13 785	2 221	1 422
XI	308	1	6 377	12 020	563	2 919	1 327	11 864	1 934	1 702
XII	100	0	2 799	5 860	598	2 290	1 074	12 224	1 668	1 522
2013 I	106	359	3 802	3 219	1 289	3 007	982	11 939	1 823	1 437
II	127	704	4 459	3 989	1 546	2 836	1 089	10 473	2 164	1 612
III	276	854	5 042	3 879	1 587	3 982	1 007	12 970	2 606	1 356
IV	291	332	7 240	4 325	1 581	5 826	1 747	15 048	2 340	1 531

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012 I-XII	34 471	14 852	77 116	11 462	70 640	255 053	89 868	34 953	8 749	2 556
2012 I	160	192	794	940	6 828	21 225	6 754	2 696	259	212
II	657	442	3 781	1 101	4 926	19 133	7 297	3 027	226	220
III	2 297	6 411	7 718	1 055	5 479	27 474	8 301	3 048	958	381
IV	4 637	6 168	9 573	1 203	6 630	21 593	7 431	3 181	859	158
V	20 543	873	27 314	1 414	6 504	24 795	7 349	3 600	766	248
VI	5 074	201	16 334	987	6 120	23 105	7 898	3 398	791	173
VII	122	129	5 032	1 711	5 156	18 466	6 662	2 526	667	160
VIII	17	23	2 288	386	5 730	21 996	7 764	2 923	896	278
IX	11	22	135	947	6 053	16 833	7 349	2 519	836	226
X	43	24	269	545	6 170	19 863	7 948	2 952	724	181
XI	126	175	1 698	613	5 584	23 584	8 374	2 574	918	166
XII	784	194	2 179	560	5 461	16 986	6 743	2 509	849	152
2013 I	83	212	2 198	890	7 662	20 063	7 082	2 554	600	125
II	396	237	2 193	934	7 652	22 063	7 437	2 651	763	433
III	1 343	3 043	3 022	983	9 092	20 844	7 719	3 482	858	281
IV	3 646	9 543	5 745	1 162	8 831	18 488	7 408	3 076	903	216

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

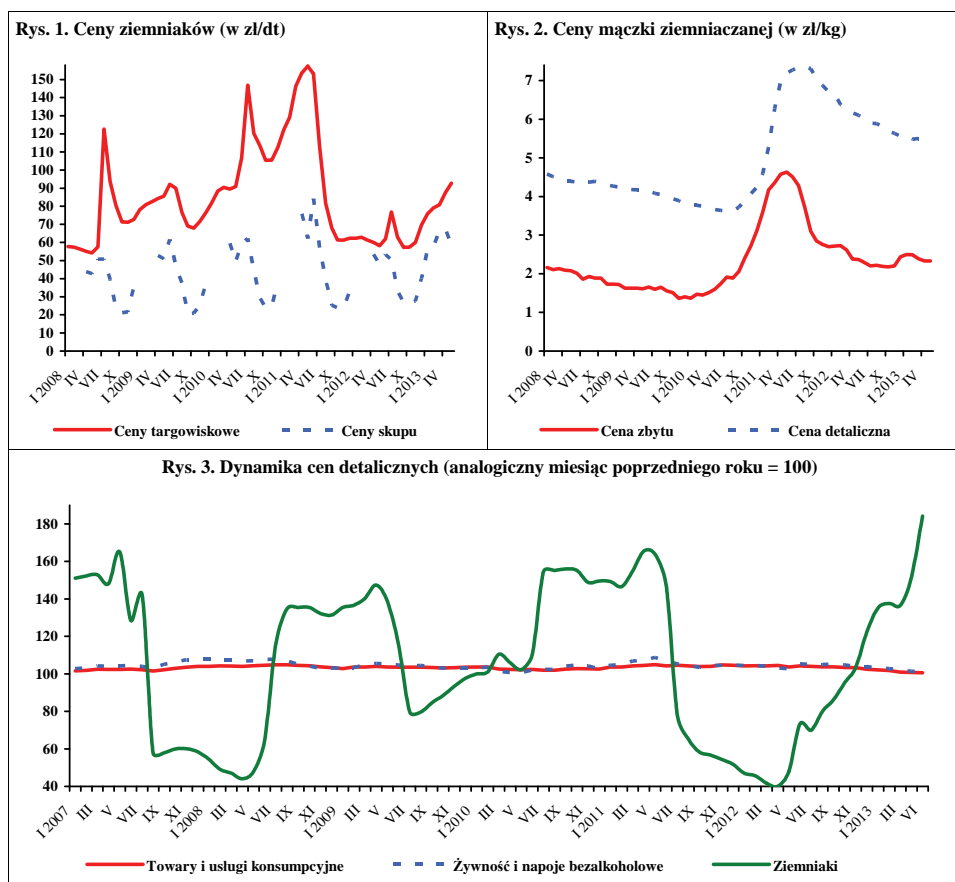
Wyszczególnienie	Rodzaj	V	III	IV	V	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2012	2013	2013	2013	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	48,0	66,0	67,5	57,6	120,0	85,3
	targowiskowa	58,2	80,8	87,6	92,8	159,5	105,9
	detaliczna (zł/kg)	0,76	1,06	1,17	1,40	184,2	119,7
	importowa	99,6	164,1	163,9	.	138,7	99,9
	eksportowa	101,3	61,8	55,7	.	111,6	90,1
Relacje cen	skup / targowisko	0,82	0,82	0,77	0,62	75,3	80,6
	targowisko / detal	0,77	0,76	0,75	0,66	86,6	88,5
	skup / detal	0,63	0,62	0,58	0,41	65,1	71,3
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,37	2,39	2,33	2,30	97,0	98,7
	detaliczna (zł/kg)	6,10	5,50	5,48	5,44	89,2	99,3
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,24	8,88	8,88	8,90	96,3	100,2
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,00	35,40	35,30	35,20	100,6	99,7
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,64	9,66	9,74	9,76	101,2	100,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2012	2013			wsk. zmian cen	
		maj	marzec	kwiecień	maj	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	57,4	86,5	102,5	111,8	168,7	118,4
2	Kujawsko-pomorskie	57,6	85,4	87,4	98,0	148,8	102,3
3	Lubelskie	52,9	75,5	71,1	63,9	119,5	94,2
4	Lubuskie	68,6	97,4	106,4	124,4	158,1	109,3
5	Łódzkie	44,9	73,3	86,1	83,4	181,6	117,4
6	Małopolskie	54,9	76,9	83,7	91,7	145,7	108,9
7	Mazowieckie	59,4	72,6	79,6	82,1	126,0	109,6
8	Opolskie	59,8	93,1	101,5	110,2	179,6	108,9
9	Podkarpackie	66,0	84,8	88,9	88,2	134,1	104,8
10	Podlaskie	52,3	67,9	74,9	62,4	126,2	110,4
11	Pomorskie	65,1	81,9	92,0	97,7	132,9	112,3
12	Śląskie	59,6	89,3	103,4	113,6	176,7	115,8
13	Świętokrzyskie	48,7	69,1	73,8	78,2	149,8	106,8
14	Warmińsko-mazurskie	85,3	82,6	87,3	104,9	107,4	105,7
15	Wielkopolskie	57,1	86,8	89,0	99,5	158,8	102,5
16	Zachodniopomorskie	67,7	92,3	98,6	111,8	139,5	106,8
maksimum		85,3	97,4	106,4	124,4	x	
minimum		44,9	67,9	71,1	62,4		
różnica w %		89,9	43,5	49,7	99,3		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W czerwcu 2013 r., w relacji do maja br., w skupie podrożała większość gatunków warzyw z produkcji ubiegłorocznej. W skupie produktów świeżych na rynek krajowy i na eksport w największym stopniu wzrosły ceny: kapusty białej o 43-56% i marchwi o 13-34%. W skupie do konsumpcji bezpośredniej buraki ćwikłowe droższe były o 10%, a w skupie na eksport: ziemniaki - o 64%, cebula - o 3% i kapusta pekińska - o 2%. Niższe były ceny przeznaczonych do bezpośredniej konsumpcji pomidorów spod osłon (w zależności od przeznaczenia - o 32-38%), cebuli i pieczarek oraz selerów eksportowych (o 30%) i buraków (o 7%). Zakłady przetwórcze skupowały wczesny rabarbar po cenie niższej o 37%. W handlu hurtowym podrożała jedynie marchew (o 14%), a najbardziej potaniały ogórki (o 71%) i pomidory spod osłon (o 52%).

W relacji do czerwca ub.r. na rynku produktów świeżych odnotowano ponad dwukrotny wzrost cen skupu cebuli i kapusty białej, o 80% buraków ćwikłowych i o 8% pieczarek. Potaniały jedynie pomidory szklarniowe (o 23%). W skupie na eksport niemal trzykrotnie droższe były buraki, ponad dwukrotnie ziemniaki, o 60% cebula, o 54% kapusta pekińska, o 38% ogórki i o 19% kapusta biała, a pomidory spod osłon potaniały o 11%. Rabarbar skupowany przez zakłady przetwórcze miał cenę niższą o 17% od ceny ubiegłorocznej. Na rynkach hurtowych spośród badanych gatunków podrożała cebula (o 54%), buraków ćwikłowych (o 69%), kapusty białej (o 45%) i marchwi (o 19%). Odnotowano natomiast spadek cen: pomidorów (o 16%) i marchwi (o 10%).

W maju 2013 r., w porównaniu z kwietniem br., w handlu detalicznym odnotowano wzrost cen większości podstawowych gatunków warzyw świeżych, spośród których najbardziej podrożała: marchew (o 30%), cebula (o 22%), buraki (o 15%) i selery (o 15%). Obniżyły się ceny detaliczne pomidorów (o 17%) i kalafiorów (o 9%). Ceny detaliczne przetworów warzywnych utrzymywały się na tym samym poziomie.

W relacji do maja 2012 r. stwierdzono wyższą cenę detaliczną wszystkich badanych gatunków (prócz pomidorów, których cena nie uległa zmianie). Najbardziej wzrosły ceny: kapusty białej (o 48%), cebuli (o 46%), papryki (o 32%) i buraków (o 27%). Spośród przetworów warzywnych o 4% podrożał szpinak mrożony i keczup. Ceny pozostałych przetworów zmieniły się w mniejszym stopniu (o 1-2%) lub utrzymały się na poziomie ubiegłorocznym.

Grażyna Stępka

Tomasz Smoleński

W kwietniu 2013 r., w stosunku do kwietnia 2012r., średnie i duże zakłady przetwórcze o 20% więcej wyprodukowały soku pomidorowego, o 19% marynat, o 18% konserw warzywnych i o 10% warzyw mrożonych.

W kwietniu 2013 r. wyeksportowano 50,4 tys. t warzyw świeżych o wartości 25,2 mln EUR. W porównaniu z kwietniem 2012 r. wolumen sprzedanych świeżych warzyw wzrósł 49% i wartość - o 33%. Ponad dwukrotnie więcej wyeksportowano kalafiorów i marchwi, kapusty więcej o 68%, cebuli o 48% i pomidorów o 10%. W niewielkim stopniu obniżyła się sprzedaż ogórków. W kwietniu br. eksport przetworów warzywnych wyniósł 25,2 tys. t, a jego wartość - 40,1 mln EUR. W stosunku do kwietnia 2012 r. wolumen sprzedaży przetworów warzywnych zwiększył się o 30%, a jego wartość o 34%. Więcej niż rok temu sprzedano: suszy (o 66%), mrożonek (o 34%), konserw (o 18%) i marynat (o 14%).

W kwietniu 2013 r. import warzyw świeżych wyniósł 50,8 tys. t, a jego wartość 50,9 mln EUR. W stosunku do kwietnia ub. r. wolumen zakupionych warzyw świeżych wzrósł o 2%, a jego wartość - o 10%. O wzroście wolumenu zdecydował większy zakup cebuli (o 64%), kapusty (o 63%) oraz ogórków (o 10%). Mniej zakupiono marchwi (o 18%), papryki (o 17%) i pomidorów (o 13%). W tym samym okresie zakupiono 16,8 tys. t przetworów warzywnych o wartości 17,8 mln EUR. W odniesieniu do kwietnia poprzedniego roku wolumen importu przetworów warzywnych zwiększył się o 1%, a jego wartość - o 10%. Odnotowano większy import konserw (o 52%), a mniejszy - suszy (o 21%), marynat (o 19%), koncentratu pomidorowego (o 6%) i mrożonek (o 5%).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szkl.)	Pieczarki
2012 IV	0,46	1,06	0,32	0,88	0,47	-	-	-	7,63	-	5,30
V	0,52	1,10	0,33	1,34	0,51	-	-	-	5,85	-	5,02
VI	0,66	1,67	0,40	2,09	0,55	-	-	-	4,12	-	4,87
VII	1,27	2,03	0,40	1,86	0,55	1,13	1,15	-	2,58	1,27	5,46
VIII	0,73	1,70	0,40	0,96	0,51	1,39	1,10	1,24	1,81	2,13	6,08
IX	0,74	1,40	0,49	0,76	0,48	1,70	1,15	1,45	2,10	1,60	5,88
X	0,64	1,28	0,52	0,74	0,50	-	-	1,55	3,07	1,76	5,77
XI	0,72	1,23	0,48	0,73	0,52	-	-	-	4,15	-	5,39
XII	0,68	1,23	0,43	0,76	0,58	-	-	-	5,26	-	5,43
2012 I-XII	0,60	1,33	0,39	0,96	0,51	1,35	1,13	1,37	4,70	1,66	5,34
2013 I	0,72	1,23	0,44	0,84	0,66	-	-	-	-	-	5,60
II	0,68	1,25	0,46	0,89	0,67	-	-	-	-	-	5,39
III	0,68	1,25	0,44	0,94	0,66	-	-	-	-	-	5,36
IV	0,79	1,30	0,45	1,26	0,72	-	-	-	7,25	-	5,39
V	1,45	1,48	0,52	1,83	0,90	-	-	-	5,14	-	5,32
VI	1,38	1,86	0,81	2,06	0,99	-	-	-	3,18	-	5,24
Wskaźnik zmian w %											
<u>VI 2013</u> V 2013	95	126	156	113	110	x	x	x	62	x	98
<u>VI 2013</u> VI 2012	209	111	203	99	180	x	x	x	77	x	108

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, , a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Rabarbar	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2012 IV	0,46	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,54	0,29	-	-	0,82	-	-	-	-	-	-
VI	0,62	-	-	-	0,78	-	-	-	-	-	-
VII	0,63	-	-	-	-	0,73	1,65	-	1,33	-	-
VIII	0,68	0,37	-	0,20	0,55	0,73	1,62	1,10	1,41	0,52	0,33
IX	0,69	0,39	0,25	0,23	-	0,72	1,44	0,95	-	0,50	0,33
X	0,69	0,36	0,25	0,23	-	-	1,42	0,89	-	0,60	0,33
XI	0,72	0,29	0,26	0,25	-	-	1,60	1,10	-	-	-
XII	0,76	0,35	0,26	0,25	-	-	-	-	-	-	-
2012 I-XII	0,60	0,31	0,25	0,22	0,72	0,73	1,52	0,95	1,37	0,52	0,33
2013 I	0,80	0,44	0,25	0,25	-	-	-	-	-	-	-
II	0,78	0,40	0,25	0,25	-	-	-	-	-	-	-
III	0,73	0,41	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,76	0,45	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
V	-	-	-	-	1,04	-	-	-	-	-	-
VI	-	-	-	-	0,65	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>VI 2013</u> V 2013	x	x	x	x	63	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2013</u> VI 2012	x	x	x	x	83	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2012 IV	-	-	1,02	0,19	0,36	-	0,65	-	0,90	0,25	2,36	0,33	-
V	5,35	-	1,00	0,24	0,37	-	0,82	-	0,90	0,26	-	0,27	-
VI	3,23	0,80	1,45	0,53	-	-	1,28	-	-	0,47	-	0,25	0,53
VII	2,50	0,76	0,84	0,38	-	-	1,40	-	-	0,88	-	0,38	0,45
VIII	2,37	0,85	0,95	0,44	-	2,95	0,84	-	1,20	0,59	1,90	0,34	0,30
IX	2,65	0,93	0,91	0,43	-	2,88	0,62	-	0,90	0,45	1,38	0,33	0,28
X	3,34	-	0,78	0,40	-	3,02	0,61	-	0,80	0,43	1,20	0,33	0,29
XI	-	-	0,61	0,38	0,42	3,20	0,59	1,30	0,84	0,43	1,20	0,33	0,34
XII	-	-	0,62	0,39	0,45	-	0,58	1,30	0,95	0,50	-	0,35	0,48
2012 I-XII	3,24	0,84	0,93	0,34	0,39	3,01	0,77	1,30	0,88	0,42	1,57	0,33	0,35
2013 I	-	-	0,66	0,38	0,54	-	0,59	1,27	0,99	0,53	1,40	0,38	0,50
II	-	-	0,63	0,38	0,64	-	0,62	1,24	0,99	0,52	1,40	0,39	0,50
III	-	-	0,56	0,35	0,70	-	0,71	1,28	0,96	0,52	1,40	0,40	0,51
IV	6,92	-	1,93	0,43	1,20	-	1,02	2,14	1,69	0,60	2,15	0,76	0,71
V	4,21	-	2,19	0,44	1,20	-	0,97	2,85	2,10	0,73	2,40	0,75	0,73
VI	2,87	1,10	2,24	0,63	-	-	1,30	-	1,48	0,75	-	0,70	1,20
Wskaźnik zmian w %													
<u>VI 2013</u> <u>V 2013</u>	68	x	102	143	x	x	134	x	70	103	x	93	164
<u>VI 2013</u> <u>VI 2012</u>	89	138	154	119	x	x	102	x	x	160	x	280	226

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty	
2012 II		2 571	38 528	9 842	2 467
III		3 707	43 003	13 326	2 647
IV		2 631	32 119	9 049	2 129
V		2 983	30 813	8 817	1 679
VI		2 317	30 959	13 217	1 367
VII		1 821	39 597	17 881	9 352
VIII		3 511	54 158	20 247	11 571
IX		2 339	73 404	19 610	5 179
X		2 544	83 983	26 091	3 764
XI		2 323	57 374	23 883	3 524
XII		1 745	38 102	11 791	2 451
2012 I-XII		30 839	561 558	183 304	48 652
2013 I		3 067	37 092	10 039	1 954
II		3 027	38 747	9 612	1 888
III		3 058	42 311	13 162	1 636
IV		3 168	35 354	10 689	2 539
Wskaźnik zmian w %					
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>		120	110	118	119

*/ w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012												2013				IV 2013 IV 2012 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	
Warzywa ogółem	31553	33970	33802	48340	36363	46040	43420	42521	44011	33097	31872	455072	41163	41959	48216	50404	149
Cebula	9906	9564	8199	8797	8092	7694	8259	8836	9931	12640	9841	112142	13757	11958	13734	12117	148
Kapusta	3381	4131	6028	8667	6753	6166	5709	3368	2966	2616	2823	55138	4203	6253	8742	10115	168
Marchew	2641	1829	1637	1764	769	3340	3233	2385	1735	1574	1894	13378	3452	2686	3148	3419	209
Ogórki	351	534	995	913	1395	3309	3087	857	588	340	551	13367	865	579	543	977	98
Pomidory	866	865	6807	18131	8479	15081	12391	12852	12106	3996	1762	94249	1595	1548	1982	7494	110
Kalafiorzy	599	657	398	518	4025	4714	2109	3669	5465	757	318	23548	482	585	679	926	233
Przetwory ogółem	53596	62517	45773	42070	42400	38456	40371	46945	53616	55737	41940	570986	60059	59856	63996	59570	130
Susze	1998	2199	1616	2095	2161	2190	1955	2214	2878	2776	1035	25304	3216	2910	2665	2688	166
Marynaty	2635	3267	3515	2734	2390	2550	3008	3095	3633	4586	2849	36493	3223	2913	3616	3995	114
Konserwy	7425	10340	4810	3529	3814	4382	4083	4706	6390	7769	6274	67373	5147	4078	5107	5660	118
-kapusta kwasz.	4273	6796	930	746	626	634	406	577	807	1179	892	18958	819	698	987	931	100
Mrożonki	35871	40569	30687	27975	28064	24271	26298	27939	35327	34668	27577	373774	42663	42978	44792	41058	134
Pieczarki i ich przetwory	20225	23554	19143	19046	16396	15574	15576	16476	20472	21681	21816	229450	22053	21197	24544	23445	122
Warzywa ogółem	11387	14031	18992	33790	20242	22394	20089	23106	25080	14874	13704	228435	15811	15421	17477	25231	133
Cebula	2622	2766	2436	2166	2469	2463	2617	3097	3196	3651	3135	33557	3964	3518	3777	3990	164
Kapusta	500	649	864	1320	1196	851	714	641	569	501	538	8729	812	876	1568	1879	218
Marchew	680	431	370	478	379	1282	796	525	390	362	508	6811	930	742	829	1058	286
Ogórki	312	861	970	892	825	1335	1179	528	589	344	800	8976	1262	579	739	1026	106
Pomidory	765	930	7162	18865	7072	10308	7742	9374	10591	3571	1619	78883	1491	1582	2180	8870	124
Kalafiorzy	363	429	325	422	2127	2238	1094	1975	3209	466	248	13080	412	450	577	755	232
Przetwory ogółem	31631	36416	29921	28069	27449	25570	27382	29578	36873	38304	29550	370178	39750	39738	42208	40147	134
Susze	3042	3285	2557	2992	2987	3032	2879	3233	4046	3708	2867	38167	3883	3744	3663	3531	138
Marynaty	2103	2742	2969	2301	1953	2126	2512	2689	3470	4056	2569	31266	2715	2481	2984	3359	113
Konserwy	4332	4979	4360	3473	3512	3665	3951	4513	6035	6967	5240	54297	4915	4212	4497	5045	116
-kapusta kwasz.	952	1233	464	401	305	398	213	353	445	668	496	6348	468	387	543	454	98
Mrożonki	17132	19812	15173	13548	13131	11829	13201	14310	18244	17831	14721	185298	21976	22424	22935	21787	144
Pieczarki i ich przetwory	28236	33038	27987	28799	24033	23188	22504	24489	29147	31242	31240	331367	31778	30872	35082	34041	122

tyś. EUR

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012												2013				$\frac{IV\ 2013}{IV\ 2012}$ (%)	
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV		
	40475	57903	50032	46986	31437	16065	7009	5524	10867	29579	37169	377901	42047	43024	55824	50822		
Warzywa ogółem	3339	6029	3351	8045	12739	6798	2949	2082	2068	3518	3965	58398	3276	4734	5199	5491	102	
Cebula	207	787	2184	1757	654	8	47	41	2	12	37	5788	77	179	703	3562	164	
Kapusta	3570	4962	4693	4254	5913	1046	152	184	94	214	419	27544	374	1596	3982	3842	82	
Marchew	4346	4063	2699	1258	431	372	273	420	2360	4884	5050	32367	5968	4384	4448	2981	110	
Ogórki	13525	18144	15201	15358	4136	2301	1327	728	836	9152	14608	112297	15943	14432	18722	13253	87	
Pomidory	4502	4835	4916	4670	3250	3629	614	783	1696	4076	4763	41975	4975	4182	4588	4103	83	
Papryka	326	439	963	831	663	614	417	164	214	220	156	5144	230	751	501	856	89	
Czosnek	15967	19450	16598	18024	17600	19620	19584	17464	18582	18966	14771	211062	16012	16947	17264	16833	101	
Przetwory ogółem	3687	3782	3104	2943	2529	1877	3293	2535	2987	3123	1986	34827	3289	3244	3010	2963	95	
Mrożonki	888	1458	1207	1813	1132	2474	3293	1239	1760	1570	856	18727	913	1047	1007	950	79	
Susze	1045	1499	1565	1270	1521	909	765	1045	1390	1021	1297	14723	1102	1261	1592	1272	81	
Marynaty	2660	5261	2375	2810	2985	3052	3955	3987	4262	5093	3986	42728	2800	3183	4617	3602	152	
Konserwy																		
-kukurydza																		
konserw.	1119	2349	855	1072	880	858	1516	2125	1813	2068	1277	16734	1034	1219	1784	862	101	
Koncentrat pomid.	5205	5210	6110	6744	6917	9505	6698	6862	6195	5733	4131	74006	5893	5695	4227	5720	94	
Warzywa ogółem	40452	55185	43620	41098	20026	10336	4797	4074	8799	25405	39188	332146	44945	41641	59062	50923	117	
Cebula	541	1818	619	1136	1085	605	370	329	489	707	733	9037	611	1202	1394	898	145	
Kapusta	88	343	1012	564	110	6	11	19	2	10	26	2220	25	92	343	1771	175	
Marchew	934	1518	1314	1770	2888	441	72	100	49	160	246	9998	204	513	1214	1307	99	
Ogórki	5292	4831	2201	933	189	191	80	158	1495	4132	5830	30150	6291	5516	5719	2652	121	
Pomidory	14567	20486	16296	16592	4059	1927	1526	1086	1563	7143	14628	116815	17236	14540	22687	16328	100	
Papryka	6842	8361	6556	8269	6579	4235	570	634	1648	4784	6528	60622	6690	5774	8875	9148	140	
Czosnek	513	634	1263	1234	1047	1032	765	323	375	371	400	8160	516	1820	882	1438	114	
Przetwory ogółem	14460	19523	16252	17361	16746	17624	17042	16732	17771	18363	15811	202603	16340	17153	18343	17837	110	
Mrożonki	2248	2828	2413	2477	2014	1524	2179	2085	2455	2433	1662	26777	2665	2527	2437	2300	95	
Susze	1945	3466	2973	2796	2290	2948	2734	2014	2563	2128	2000	30517	2115	2449	2420	2984	100	
Marynaty	968	1299	1396	1167	1374	901	755	1067	1225	1082	1286	13985	1199	1280	1625	1297	93	
Konserwy	3314	5900	3166	3628	3780	3826	5075	4795	5161	6267	5072	52965	3575	3997	5918	4394	139	
-kukurydza																		
konserw.	1094	2298	997	1091	918	898	1631	2296	1978	2264	1436	17673	1096	1400	1883	923	93	
Koncentrat pomid.	3769	3833	4248	5044	5015	6722	4876	4784	4558	4331	3677	54207	4915	4605	3361	4790	113	

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioiry	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2012 II	0,26	0,15	0,26	0,89	0,88	0,60	1,43	0,74	0,22	0,45
III	0,29	0,16	0,24	1,61	1,08	0,65	1,47	0,75	0,18	0,42
IV	0,30	0,14	0,22	0,97	1,05	0,82	1,48	0,77	0,50	0,47
V	0,25	0,15	0,27	0,98	1,04	0,81	1,52	0,75	0,54	0,50
VI	0,31	0,18	0,49	0,59	0,84	0,53	1,47	0,78	0,49	0,44
VII	0,32	0,14	0,38	0,40	0,69	0,47	1,50	0,77	0,63	0,47
VIII	0,32	0,13	0,25	0,38	0,63	0,52	1,48	0,79	0,52	0,49
IX	0,35	0,19	0,22	0,62	0,73	0,54	1,51	0,79	0,61	0,49
X	0,32	0,19	0,22	1,00	0,87	0,59	1,43	0,82	0,55	0,50
XI	0,29	0,19	0,23	1,01	0,89	0,62	1,47	0,76	0,57	0,50
XII	0,32	0,19	0,27	1,45	0,92	0,78	1,47	0,77	0,56	0,48
2012 I-XII	0,30	0,16	0,27	0,89	0,88	0,63	1,47	0,77	0,48	0,47
2013 I	0,29	0,19	0,27	1,46	0,93	0,86	1,48	0,79	0,57	0,48
II	0,29	0,14	0,28	1,00	1,02	0,77	1,51	0,79	0,55	0,48
III	0,27	0,18	0,26	1,36	1,10	0,85	1,47	0,76	0,55	0,47
IV	0,33	0,19	0,31	1,05	1,18	0,82	1,49	0,76	0,49	0,51
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2013</u> <u>III 2013</u>	122	106	119	77	107	96	101	100	89	109
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	110	136	141	108	112	100	101	99	98	109

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioiry gruntowe ^a	
2012 I	0,44	0,30	0,70	0,59	-	-	10,00	-	-	
II	0,45	0,33	0,80	0,66	-	-	11,61	-	-	
III	0,44	0,33	0,82	0,64	-	-	6,63	-	-	
IV	0,44	0,33	0,77	0,61	-	-	4,87	8,29	-	
V	0,47	0,37	1,05	0,59	3,74	-	5,16	5,94	-	
VI	0,78	0,44	1,89	0,74	2,17	-	1,73	4,07	2,31	
VII	1,03	0,44	1,63	0,63	1,39	2,50	1,23	2,63	1,54	
VIII	0,88	0,45	1,23	0,65	2,22	1,90	1,38	1,89	2,60	
IX	0,67	0,47	0,90	0,61	2,18	1,54	2,12	1,97	1,97	
X	0,67	0,42	0,75	0,62	3,75	1,89	3,66	2,67	1,73	
XI	0,68	0,48	0,78	0,64	-	-	5,52	3,39	-	
XII	0,73	0,51	0,81	0,69	-	-	6,60	4,63	-	
2011 I-XII	0,64	0,41	1,01	0,64	2,58	1,96	5,04	3,94	2,03	
I	0,72	0,53	0,84	0,68	-	-	12,00	-	-	
II	0,72	0,49	0,86	0,67	-	-	11,50	18,00	-	
III	0,70	0,47	0,90	0,69	-	-	10,00	15,36	-	
IV	0,87	0,52	1,20	0,82	-	-	3,75	8,43	-	
V	1,14	0,54	1,43	0,91	-	-	4,23	5,51	-	
VI	1,20	0,64	1,70	1,25	2,33	-	2,93	3,42	3,51	
Wskaźnik zmian w %										
<u>VI 2013</u> <u>V 2013</u>	105	119	119	137	x	x	69	62	x	
<u>VI 2013</u> <u>VI 2012</u>	154	145	90	169	x	x	169	84	152	

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2012 III	3,24	11,93	3,34	3,64	3,63	6,50	2,00
IV	3,26	11,99	3,37	3,62	3,60	6,56	2,00
V	3,24	12,12	3,41	3,58	3,60	6,61	2,02
VI	3,19	12,47	3,42	3,57	3,52	6,59	2,01
VII	3,20	12,49	3,40	3,48	3,53	6,65	2,00
VIII	3,19	12,52	3,42	3,45	3,49	6,66	2,00
IX	3,24	12,44	3,30	3,40	3,63	6,62	1,98
X	3,27	12,43	3,32	3,42	3,66	6,61	1,96
XI	3,33	12,43	3,39	3,50	3,68	6,69	1,97
XII	3,30	12,44	3,31	3,39	3,63	6,68	1,97
2012 I-XII	3,25	12,24	3,37	3,54	3,61	6,60	1,98
2013 I	3,28	12,51	3,43	3,46	3,60	6,54	1,99
II	3,23	12,47	3,35	3,40	3,54	6,27	1,98
III	3,18	12,55	3,38	3,44	3,59	6,15	1,99
IV	3,11	12,47	3,30	3,33	3,56	6,08	2,02
V	3,16	12,90	3,35	3,32	3,65	6,07	2,01
Wskaźnik zmian w %							
$\frac{V\ 2013}{IV\ 2013}$	102	103	102	100	103	100	100
$\frac{V\ 2013}{V\ 2012}$	98	106	98	93	101	92	100

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafioły*	Pieczarki
2012 III	1,36	0,75	1,89	1,33	3,01	5,78	12,67	8,35	-	6,56	7,55
IV	1,34	0,77	2,01	1,33	3,10	6,26	11,58	8,83	-	5,88	7,63
V	1,34	0,79	2,30	1,37	3,41	6,75	11,99	7,85	-	5,65	7,42
VI	1,87	0,94	3,54	1,95	4,14	7,97	14,87	5,96	3,97	3,97	7,34
VII	2,39	2,12*	3,40	1,81	4,60	7,47	9,83	4,25	2,67	2,73	7,57
VIII	1,99	2,16*	2,22	1,52	4,21	6,17	5,67	3,68	2,41	3,23	7,81
IX	1,63	1,05	1,79	1,38	3,70	4,98	4,50	3,47	2,97	3,03	7,73
X	1,44	1,02	1,62	1,32	3,43	4,43	4,55	4,59	4,41	3,00	7,60
XI	1,45	1,03	1,61	1,32	3,30	4,24	6,96	5,05	-	3,73	7,48
XII	1,48	1,06	1,59	1,35	3,22	4,36	9,30	6,48	-	4,74	7,85
2012 I-XII	1,59	0,89	2,10	1,44	3,50	5,60	9,47	6,22	3,29	4,59	7,59
2013 I	1,51	1,05	1,66	1,37	3,18	4,93	10,26	8,06	-	6,59	7,74
II	1,52	1,05	1,73	1,37	3,16	5,44	9,97	7,79	-	6,39	7,56
III	1,53	1,05	1,82	1,38	3,15	6,17	12,68	8,17	-	6,97	7,47
IV	1,60	1,05	2,09	1,47	3,33	7,21	15,06	9,44	-	7,12	7,52
V	1,95	1,17	2,71	1,74	3,84	7,67	15,81	7,82	7,76	6,51	7,49
Wskaźnik zmian w %											
$\frac{V\ 2013}{IV\ 2013}$	122	111	130	118	115	106	105	83	x	91	100
$\frac{V\ 2013}{V\ 2012}$	146	148	118	127	113	114	132	100	x	115	101

* cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2012 III	5,60	14,30	8,00	9,52	8,34	9,95	3,83	6,00	9,09	4,21
IV	5,52	14,25	7,90	9,50	8,32	9,95	3,82	5,98	8,80	4,21
V	5,56	14,50	7,98	9,52	8,38	9,95	3,82	6,05	9,14	4,20
VI	5,57	14,65	8,10	9,50	8,42	10,00	3,85	6,08	9,17	4,22
VII	5,58	14,75	8,18	9,50	8,36	10,15	3,85	6,08	9,20	4,21
VIII	5,61	14,80	8,18	9,50	8,38	10,15	3,85	6,08	9,17	4,21
IX	5,62	14,75	8,14	9,44	8,40	10,20	3,86	6,18	9,17	4,18
X	5,57	14,55	8,18	9,38	8,36	10,30	3,85	6,20	9,29	4,12
XI	5,62	14,50	8,32	9,34	8,42	10,25	3,88	6,13	9,14	4,18
XII	5,51	14,55	8,32	9,38	8,38	10,40	3,86	6,08	8,97	4,19
2012 I-XII	5,58	14,50	8,10	9,46	8,36	10,10	3,84	6,08	9,09	4,20
2013 I	5,56	14,60	8,26	9,40	8,40	10,35	3,84	6,08	9,14	4,19
II	5,52	14,60	8,26	9,46	8,40	10,40	3,87	6,13	9,17	4,17
III	5,50	14,55	8,28	9,38	8,42	10,40	3,86	6,10	8,97	4,20
IV	5,51	14,65	8,26	9,50	8,34	10,35	3,87	6,13	9,11	4,22
V	5,50	14,70	8,30	9,50	8,38	10,30	3,90	6,13	9,14	4,23
Wskaźnik zmian w %										
<u>V 2013</u> IV 2013	100	100	100	100	100	100	101	100	100	100
<u>V 2013</u> V 2012	99	101	104	100	100	104	102	101	100	101

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

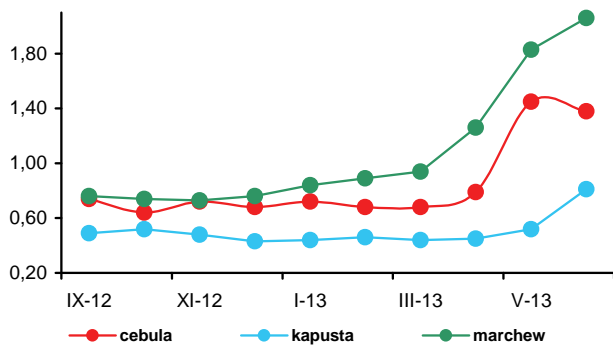
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

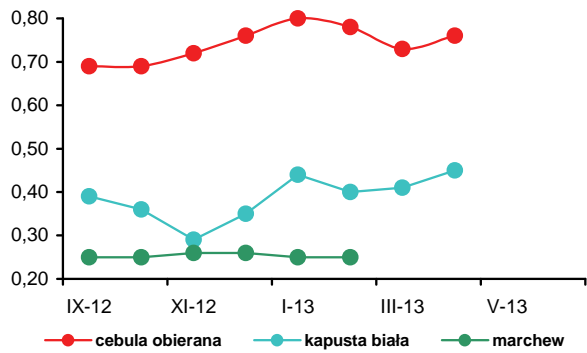
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
IX	45	68	39	31	48	-
2011 X	44	67	40	32	-	-
XI	42	57	38	29	-	-
XII	48	55	39	30	-	-
2012 I	51	58	42	32	-	-
II	54	50	44	38	-	-
III	44	45	40	39	-	-
IV	54	42	38	41	44	48
V	49	38	45	45	48	54
VI	42	45	54	48	42	58
VII	48	48	62	45	54	61
VIII	54	68	68	49	49	59
IX	49	58	62	48	-	-
X	52	64	48	45	-	-
XI	48	68	49	44	-	-
XII	51	72	55	46	-	-
2013 I	54	75	48	44	-	-
II	55	73	45	41	-	-
III	62	77	48	43	-	-
IV	65	76	49	44	-	-
V	64	69	51	48	52	49
VI	68	72	55	44	48	52

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

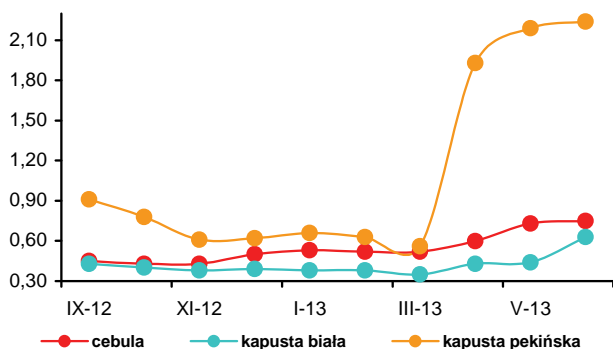
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

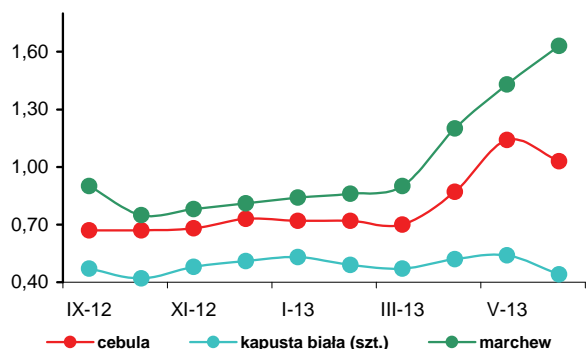
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

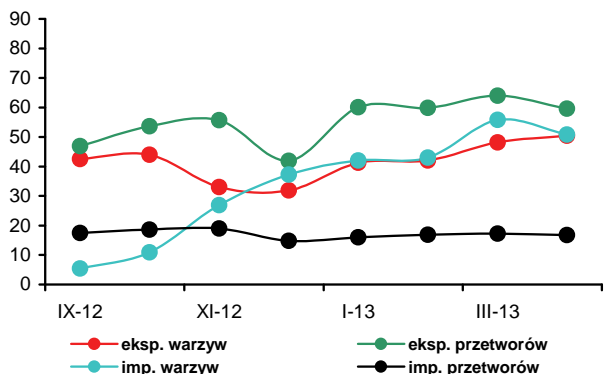
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

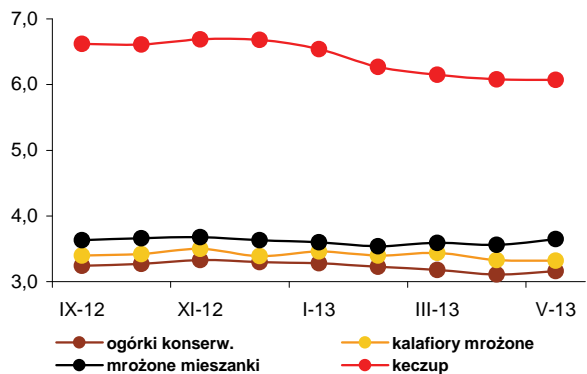
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

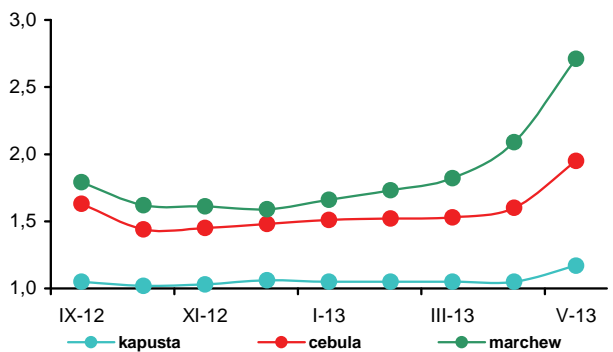
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

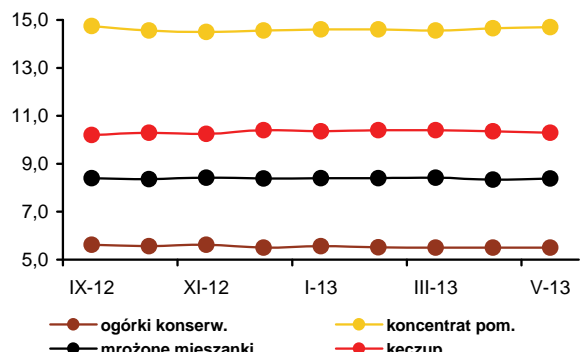
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Bożena Nosecka

Irena Strojewska

W czerwcu 2013 r. średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 8% niższe niż w czerwcu roku poprzedniego, a ceny jabłek oferowane przez spółdzielnie ogrodnicze oraz skupowane przez zakłady przetwórcze obniżyły się odpowiednio o 2 i 49%. Nie zmieniły się ceny skupu jabłek oferowanych na eksport. Ceny gruszek na rynku hurtowym były ponad dwukrotnie wyższe. Na rynkach hurtowych droższe niż w czerwcu 2012 r. były też mandarynki (o 20%) i cytryny (o 10%). Potaniały natomiast truskawki i czereśnie (o 24%), winogrona (o 7%) oraz banany (o 7%), a nie zmieniły się ceny pomarańczy. Niższe ceny uzyskiwali też producenci za truskawki i czereśnie skupowane na eksport (odpowiednio o 47 i 38%), oraz zakłady przetwórcze. Spadek cen truskawek kierowanych do przerobu spowodowany był większymi zbiorami tych owoców w kraju. Za truskawki z szypułką do tłoczenia zakłady płaciły o 51% niższe ceny, a za truskawki bez szypułki do mrożenia o 43%.

W czerwcu br. w porównaniu do maja 2013 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych wzrosły o 6%, a ceny skupu w spółdzielniach ogrodniczych i płacone przez firmy eksportowe były wyższe odpowiednio o 10 i 9%. Ceny jabłek do przetwórstwa nie zmieniły się. Na rynkach hurtowych droższe były mandarynki (o 53%), gruszki (o 17%), cytryny (o 11%), pomarańcze (o 10%) i winogrona (o 4%). Potaniały natomiast banany (o 4%).

W maju 2013 r. w relacji do maja 2012 r. średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów wzrosły o 4,5%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 2,0%. Ceny owoców strefy umiarkowanej były wyższe o 3,1%. Owoce południowe podrożały o 6,9%, a przetwory owocowe (bez owoców suszonych) o 3,6%. Spośród owoców strefy umiarkowanej spadły tylko cen jabłek (o 3,3%) i owoców jagodowych (o 0,4%). Ceny pozostałych owoców były wyższe: gruszek o 51,3%, śliwek o 17,5%, wiśni i czereśni oraz pozostałych owoców pestkowych o 9,0%, a orzechów o 8,3%.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w kwietniu 2013 r. w relacji do kwietnia roku poprzedniego obniżyła się o 19%. Produkcja soków zagęszczonych (głównie koncentratu soku jabłkowego) wzrosła o 167%, owoców mrożonych o 32%, a kompotów i owoców pasteryzowanych o 14%. Obniżyła się natomiast produkcja dżemów (o 4%). W miesiącach I-IV 2013 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych wzrosła w relacji do analogicznego okresu 2012r. o 9% do 144,2 tys. ton. Najbardziej zwiększyła się produkcja soków pitnych wytwarzanych z jabłek (o 21%) i z owoców cytrusowych (o 13%). Produkcja soków zagęszczonych wzrosła prawie dwu i półkrotnie, owoców mrożonych o 30%, a kompotów i owoców pasteryzowanych o 2%. Obniżyła się produkcja dżemów (o 12%). Średnie ceny zbytu soku jabłkowego były w maju 2013 r. wyższe niż w maju 2012 r. o 5%. Potaniały natomiast dżemy produkowane z czarnych porzeczek i z truskawek (o 9%) oraz sok pomarańczowy (o 2%).

W kwietniu 2013 r. rozmiary eksportu owoców świeżych były o 78%, a przetworów owocowych o 29% wyższe niż w kwietniu roku poprzedniego. O wzroście eksportu owoców świeżych zdecydowało zwiększenie sprzedaży jabłek (o 88%). W grupie przetworów owocowych najbardziej zwiększył się eksport zagęszczonego soku jabłkowego (o 49%), dżemów (o 25%) i mrożonych owoców (o 21%). W wyniku obniżenia przeciętnych cen eksportowych wpływy z eksportu owoców świeżych zwiększyły się mniej niż rozmiary sprzedaży - o 72% do 87,4 mln euro. Wartość eksportu przetworów owocowych z powodu obniżenia cen zagęszczonego soku jabłkowego wzrosła mniej niż wolumen (o 19% do 100,5 mln euro). Niższy był import owoców świeżych (o 9%). Decydujące było zmniejszenie przywozu owoców cytrusowych (o 15%), a także jabłek, arbuźów i winogron (spadek odpowiednio o 59,37 i 32%). Przywóz przetworów owocowych wzrósł o 39% w tym zagęszczonych soków (o 73%). Dodatkowo saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 76,6 mln euro, wobec 28,4 mln euro w kwietniu 2012 r. Wzrost salda spowodowany był zwiększeniem o 39% wartości eksportu do 187,8 mln euro, przy wzroście wartości importu o 4% do 111,2 mln euro. W okresie I-IV 2013 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 194,3 mln euro, wobec 124,7 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost salda spowodowany był zwiększeniem o 23% wartości eksportu do 671,3 mln euro, przy wzroście wartości importu o 14% do 477,0 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2012 IV	1,62	3,07	-	-	-	-	-
V	1,65	-	-	-	-	-	-
VI	2,17	-	5,42	-	-	-	-
VII	1,97	-	7,65	3,67	5,94	2,60	3,16
VIII	1,59	2,02	-	-	6,68	3,16	2,06
IX	1,45	1,92	-	-	-	3,01	2,42
X	1,35	1,98	-	-	-	-	3,05
XI	1,31	2,56	-	-	-	-	-
XII	1,12	2,93	-	-	-	-	-
2012 I-XII	1,55	2,45	5,79^a	3,67	6,31	2,92	2,52^a
2013 I	1,20	2,72	-	-	-	-	-
II	1,25	-	-	-	-	-	-
III	1,23	-	-	-	-	-	-
IV	1,46	-	-	-	-	-	-
V	1,94	-	-	-	-	-	-
VI	2,13	-	4,09	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>VI 2013</u> V 2013	110	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2013</u> VI 2012	98	x	75	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2012 IV	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,65	4,65	3,71	1,35	1,98	2,42	-	-	-	-
VII	0,43	4,20	-	1,52	1,68	2,26	-	3,09	2,88	-
VIII	0,39	-	-	-	-	2,57	0,88	-	-	1,73
IX	0,37	-	-	-	-	3,23	1,21	-	-	2,28
X	0,39	-	-	-	-	3,63	-	-	-	-
XI	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2012 I-XII	0,53	4,55^a	3,71^a	1,48^a	1,74^a	2,34^a	1,01^a	3,09^a	2,88^a	2,04^a
2013 I	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,33	2,67	1,82	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>VI 2013</u> V 2013	100	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2013</u> VI 2012	51	57	49	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukasówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2012 V ^a	1,42	1,93	1,77	1,43	1,38	1,38	1,39	-	-	-	-	-
VI ^a	1,93	2,23	2,13	2,01	1,87	1,89	1,91	-	-	7,29	6,50	-
VII	2,04	2,20	2,18	2,09	2,02	2,15	2,01	-	-	4,78	6,25	-
VIII	1,09	-	-	-	-	-	-	2,01	-	-	-	-
IX	0,84	1,26	-	1,0	0,91	0,91	0,89	1,91	2,01	-	-	2,46
X	0,88	1,35	1,07	0,91	0,85	0,84	0,85	2,00	2,00	-	-	2,85
XI	0,92	1,58	1,35	0,90	0,83	0,83	0,83	2,33	2,14	-	-	-
XII	1,00	1,67	1,52	0,93	0,87	0,90	0,88	2,93	2,80	-	-	-
2012 I-XII	1,29	1,78	1,69	1,32	1,24	1,26	1,25	2,29	2,20	6,04	6,38	2,66
2013 I	1,09	1,80	1,58	0,94	0,91	0,93	0,94	3,34	3,10	-	-	-
II	1,14	2,00	1,83	1,09	0,94	0,95	0,98	4,00	-	-	-	-
III	1,13	2,01	1,85	1,01	1,09	1,12	1,12	-	-	-	-	-
IV ^a	1,45	2,08	1,91	1,35	1,38	1,38	1,39	-	-	-	-	-
V ^a	1,79	2,14	2,12	1,77	1,76	1,79	1,79	-	-	-	-	-
VI ^a	1,95	2,20	2,20	1,85	1,92	1,92	1,95	-	-	3,83	4,00	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>VI 2013</u> <u>V 2013</u>	109	103	104	105	109	107	109	x	x	x	x	x
<u>VI 2013</u> <u>VI 2012</u>	101	99	103	92	103	102	102	x	x	53	62	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2012 III	6 572	10 604	21 101	6 878	9 454	5 579	5 905
IV	6 440	9 003	19 593	3 783	8 744	4 111	5 061
V	6 904	8 518	11 386	9 930	11 331	5 112	5 417
VI	6 422	7 842	17 260	9 660	57 517	4 837	4 860
VII	4 475	5 566	18 664	15 447	93 908	4 333	6 279
VIII	6 798	8 368	23 949	34 868	52 096	4 323	4 793
IX	7 606	7 007	23 306	52 897	20 200	3 496	4 714
X	8 613	7 457	21 528	72 339	13 144	4 168	5 072
XI	7 297	8 817	21 996	55 036	12 542	3 510	5 328
XII	7 581	10 737	18 058	13 853	11 111	3 304	4 366
2013 I-XII	7 741	96 586	234 346	280 118	312 668	51 183	61 652
2013 I	3 207	9 109	21 134	14 748	13 792	4 034	4 770
II	7 741	7 600	19 120	9 121	14 558	3 964	4 714
III	8 875	11 658	21 558	9 681	13 043	3 939	5 934
IV	6 829	8 237	19 133	9 424	11 542	3 933	5 765
Wskaźniki zmian (%)							
<u>IV 2013</u> <u>III 2013</u>	77	71	89	97	88	100	97
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	106	91	98	249	132	96	114

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012*											2013*				IV 2013 IV 2012 (%)	
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III		IV
Owoce świeże	154 540	147 999	118 009	118 474	62 691	65 068	45 598	61 121	96 426	124 455	130 741	1 255 450	177 613	170 420	182 444	209 591	178
Jabłka	135 555	132 304	103 891	102 492	37 509	14 707	15 552	35 499	74 783	96 823	93 165	951 036	151 132	151 858	168 335	195 433	188
Gruszki	2 924	2 417	3 540	2 456	818	421	1 894	6 967	6 149	5 432	3 354	39 047	3 661	3 001	2 479	1 961	55
Truskawki	23	199	238	476	8 059	1 710	400	147	59	13	121	11 534	73	175	230	214	90
Śliwki	11	57	44	17	198	892	2 121	3 023	1 081	174	66	7 685	16	15	121	125	281
Maliny	90	149	152	153	775	4 551	4 139	4 309	1 566	291	286	16 690	350	162	205	380	249
Wiśnie	2	10	29	28	790	7 959	661	86	12	6	2	9 609	3	2	-	59	200
Przetwory owocowe	51 115	61 352	54 378	53 588	61 333	72 389	68 491	72 191	82 506	76 722	50 422	755 119	62 731	62 349	64 311	70 354	129
Zagęszczony sok jabłkowy	14 785	19 224	15 916	16 115	17 746	15 597	16 172	21 874	36 018	30 342	17 288	234 994	20 370	21 193	19 890	23 775	149
Truskawki w puszkach	637	589	463	700	1 003	567	503	522	529	471	459	6 810	422	497	597	597	129
Wiśnie w puszkach	326	490	360	545	367	738	655	296	602	362	332	5 329	264	303	326	258	72
Dżemy	2 379	2 468	2 125	2 607	2 685	2 351	2 338	2 577	2 824	2 609	2 085	29 149	2 007	2 258	2 338	2 659	125
Mrożonki	20 366	24 393	21 074	21 257	26 457	35 778	33 497	31 725	28 532	25 217	17 185	305 162	23 843	22 704	25 275	25 473	121
Owoce świeże	57 935	60 241	50 859	56 255	46 090	58 189	40 532	35 498	42 763	56 336	62 713	616 827	73 124	67 086	68 913	87 373	172
Jabłka	45 907	48 382	39 115	40 708	17 848	7 617	5 548	10 123	22 674	31 154	31 753	336 229	51 580	51 238	55 866	73 633	188
Gruszki	1 658	1 406	2 105	1 713	644	349	1 188	4 268	3 874	3 880	2 669	25 259	2 985	2 424	2 222	1 762	84
Truskawki	33	333	420	874	11 221	2 507	607	224	103	37	195	16 684	127	268	356	353	84
Śliwki	10	56	57	28	200	714	1 603	2 380	912	143	65	6 171	15	14	137	131	228
Maliny	167	217	251	210	618	3 045	3 560	4 353	1 699	540	509	15 483	423	281	340	607	242
Wiśnie	7	12	49	37	879	8 505	741	79	14	17	6	10 365	6	4	-	60	122
Przetwory owocowe	76 497	89 842	84 149	83 554	103 296	110 405	109 961	109 892	122 194	108 829	70 722	1 144 332	92 455	91 804	90 042	100 471	119
Zagęszczony sok jabłkowy	22 711	29 897	24 738	24 725	26 563	24 807	24 688	31 816	50 326	43 343	25 165	349 870	29 479	30 503	28 411	33 768	137
Truskawki w puszkach	974	947	800	1 235	1 519	931	817	856	1 015	801	753	11 247	731	1 032	1 169	1 117	140
Wiśnie w puszkach	539	695	519	782	509	949	1 022	498	924	566	563	7 948	425	477	546	463	89
Dżemy	3 878	4 458	3 873	4 667	4 584	3 788	3 992	4 378	4 962	4 320	3 444	50 059	3 437	3 682	3 356	4 174	108
Mrożonki	26 364	32 145	29 781	30 465	37 316	48 795	48 917	44 659	39 980	34 172	22 630	423 035	34 525	31 973	34 393	35 697	120

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012*											2013*				IV 2013 IV 2012 (%)		
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV		
Owoce świeże	105 458	93 399	87 941	90 293	87 194	119 991	115 201	85 455	91 290	95 186	115 952	1 192 710	109 228	87 636	94 841	79 833		91
Banany	14 369	17 875	18 713	21 239	19 599	21 325	18 402	12 419	20 024	22 575	18 918	221 245	23 165	22 031	26 898	25 623		137
Owoce cytrusowe	65 000	43 930	37 655	25 821	12 766	9 551	8 672	11 686	25 684	42 766	75 863	429 850	67 963	49 350	46 065	31 923		85
Brzoszwinie i nekt.	166	154	67	1 020	11 567	36 734	32 097	16 213	3 463	559	354	102 537	15	23	73			156
Winoogrona	2 721	6 490	5 223	4 537	1 210	4 569	14 633	15 816	15 667	8 881	3 348	84 993	1 561	2 002	4 444	3 565		68
Arbuzy	500	1 353	2 943	12 973	19 231	28 874	21 510	3 854	835	485	485	93 434	402	391	526	1 845		63
Jablka	4 818	3 227	3 182	4 932	6 527	2 629	1 605	8 953	7 749	2 546	1 522	49 545	1 172	1 006	834	1 295		41
Przetwory razem	20 173	27 594	21 320	23 532	21 585	23 138	25 673	29 191	31 144	29 455	25 705	296 969	26 111	31 079	37 372	29 671		139
Soki pomarańczowe	8 762	10 180	9 100	11 340	10 280	8 337	11 207	14 467	15 101	12 642	11 247	129 500	12 730	17 008	19 834	15 745		173
-soki pomarańczowy	2 195	2 587	2 157	2 562	2 092	1 895	1 476	1 623	2 074	2 605	2 400	26 177	1 806	2 036	3 102	2 440		113
Mrożonki	2 350	3 194	2 903	2 942	3 034	5 732	5 252	4 954	4 340	3 421	3 065	43 873	3 490	3 062	4 619	2 923		101
Susze	1 102	1 126	538	733	868	1 365	1 304	1 513	2 515	1 574	1 407	15 262	1 345	1 198	1 322	1 177		219
Dżemy	681	652	519	551	739	768	433	664	560	745	375	7 413	700	542	756	638		123
Przetwory puszkow.	7 047	12 109	8 086	7 741	6 467	6 764	7 333	7 352	8 357	10 842	9 432	98 309	7 718	8 991	10 568	9 028		112
-anansy	960	3 322	1 229	1 027	766	1 142	916	1 275	1 319	1 943	1 386	16 229	1 387	1 166	2 424	1 717		140
-brzoszwinie	1 573	3 293	1 945	1 753	1 484	1 439	1 573	1 420	2 429	3 178	3 235	24 618	1 363	1 869	2 820	1 715		88
Owoce świeże	71 012	74 154	71 925	73 554	66 297	77 443	77 698	68 070	77 175	79 329	87 882	890 835	87 085	70 068	81 450	70 671		98
Banany	10 379	12 747	13 238	13 179	11 250	7 574	9 554	8 305	12 456	13 663	11 892	132 747	14 294	14 663	17 714	17 170		130
Owoce cytrusowe	33 938	24 752	22 248	16 955	9 705	8 572	7 733	10 368	20 436	29 369	47 578	268 286	44 793	32 061	29 936	21 794		98
Brzoszwinie i nekt.	149	201	79	1 330	10 264	26 813	22 606	11 358	2 602	437	363	76 308	28	42	110	184		232
Winoogrona	3 946	9 038	8 305	7 639	2 352	5 207	12 394	13 057	15 400	10 331	5 630	96 950	3 479	3 280	7 433	5 780		70
Arbuzy	325	924	1 796	5 993	6 301	6 041	3 946	870	332	288	337	27 445	288	269	404	1 359		76
Jablka	2 441	2 024	2 098	2 809	4 243	2 074	816	1 318	1 253	766	876	21 780	829	690	741	1 019		49
Przetwory razem	30 929	39 898	34 658	37 559	34 027	38 209	44 687	48 131	46 775	45 658	38 909	469 833	39 266	40 378	47 523	40 576		117
Soki zagęszczone	11 859	13 506	12 811	16 237	13 846	11 327	17 805	19 460	17 628	15 324	14 753	174 894	13 445	14 798	18 220	15 075		118
-sok pomarańczowy	4 064	5 162	4 244	5 617	4 288	3 809	2 920	3 119	3 704	4 619	4 223	50 059	3 121	3 466	5 265	4 000		94
Mrożonki	3 678	4 951	4 651	4 572	4 774	11 376	9 559	7 680	6 743	6 133	5 253	73 282	5 554	4 893	6 499	4 842		104
Susze	2 409	2 400	1 622	1 801	1 984	2 573	2 517	3 071	5 079	3 428	3 228	32 744	3 306	2 762	2 836	2 810		173
Dżemy	1 231	1 170	965	1 055	1 338	1 189	964	1 159	1 125	1 364	709	13 504	1 225	1 019	1 386	1 279		133
Przetwory puszkow	11 462	17 475	14 378	13 669	11 785	11 499	13 655	16 387	15 774	19 037	14 689	171 747	15 530	16 470	18 222	16 335		114
-anansy	844	2 782	1 038	914	706	1 020	806	1 133	1 240	1 720	1 240	14 357	1 242	970	1 866	1 433		138
-brzoszwinie	1 212	2 614	1 615	1 461	1 140	1 187	1 208	1 167	1 890	2 522	2 522	19 522	1 046	1 435	2 120	1 394		86

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2012 III	0,37	0,58	1,68	-	1,46	1,25	1,53	1,09	1,56	1,61	1,42
IV	0,38	0,59	1,76	-	1,65	1,68	1,57	1,30	1,55	1,73	1,44
V	0,40	0,70	1,83	-	1,37	1,31	1,65	1,27	1,53	1,76	1,43
VI	0,48	0,79	1,39	0,93	0,80	1,11	1,50	1,28	1,50	1,52	1,39
VII	0,52	0,83	1,47	0,56	0,67	1,07	1,62	1,39	1,59	1,64	1,29
VIII	0,36	0,63	1,52	0,54	0,86	1,12	1,67	1,56	1,53	1,62	1,56
IX	0,29	0,61	1,52	1,19	1,01	0,92	1,71	1,64	1,45	1,64	1,68
X	0,30	0,63	1,75	0,68	1,09	1,20	1,54	1,53	1,40	1,92	1,54
XI	0,32	0,71	2,78	0,75	1,85	2,89	1,59	1,44	1,43	1,70	1,57
XII	0,34	0,80	1,61	0,97	1,78	2,70	1,52	1,25	1,46	1,64	1,70
2012 I-XII	0,37	0,67	1,69	0,93	1,31	1,66	1,57	1,34	1,50	1,66	1,51
2013 I	0,34	0,82	1,74	-	1,21	1,77	1,69	1,46	1,45	1,73	1,61
II	0,34	0,81	1,53	0,97	1,74	1,74	1,67	1,37	1,44	2,08	1,58
III	0,33	0,90	1,55	1,05	1,66		1,63	1,25	1,43	1,96	1,68
IV	0,38	0,90	1,65	0,87	1,60	1,02	1,65	1,39	1,42	1,87	1,80
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IV 2013</u> <u>III 2013</u>	115	100	106	83	96	x	101	111	99	95	107
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	100	153	94	x	97	61	105	107	92	108	125

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2012 IV	1,84	1,78	1,88	1,90	1,88	3,08	-	-	-	-	4,85	3,78	4,62	3,77	9,88
V	1,87	1,80	1,90	1,88	1,80	3,65	-	-	8,75	-	4,65	4,66	4,51	3,79	9,72
VI	2,25	2,10	2,18	2,20	2,10	3,34	6,25	-	8,44	-	4,37	5,72	6,13	4,13	11,07
VII	2,48	-	-	-	-	2,80	6,88	4,41	6,60	4,06	3,57	5,80	6,96	4,89	10,60
VIII	2,30	-	-	-	-	3,00	8,95	-	-	2,85	3,47	5,88	7,00	5,11	7,80
IX	1,46	1,55	1,58	1,49	1,42	2,81	10,21	-	-	-	4,24	5,86	7,39	4,91	6,48
X	1,36	1,48	1,42	1,38	1,42	2,75	11,30	-	-	5,13	4,36	5,58	6,75	4,92	6,34
XI	1,32	1,46	1,40	1,35	1,39	2,95	13,25	-	-	-	4,06	5,08	5,44	4,92	6,68
XII	1,42	1,48	1,44	1,38	1,40	3,04	-	-	-	-	4,08	4,77	4,45	4,10	9,35
2012 I-XII	1,77	1,65	1,68	1,66	1,63	3,01	9,47	4,40	7,93	4,01	4,27	4,84	5,52	4,30	9,70
2013 I	1,43	1,45	1,46	1,47	1,45	3,41	-	-	-	-	4,13	4,58	4,32	3,85	13,31
II	1,47	1,46	1,47	1,47	1,48	3,49	-	-	-	-	4,20	4,40	4,72	3,70	10,81
III	1,49	1,48	1,49	1,47	1,48	3,85	-	-	-	-	4,18	4,51	5,14	3,63	9,81
IV	1,62	1,59	1,56	1,58	1,54	4,38	-	-	-	-	4,35	4,88	5,37	3,57	10,27
V	1,97	1,96	1,92	1,99	1,95	6,10	-	-	-	-	4,25	5,70	4,82	3,77	9,91
VI	2,08	1,99	2,10	2,15	2,08	7,14	4,73	-	6,40	-	4,10	6,30	7,36	4,14	10,32
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>VI 2013</u> <u>V 2013</u>	106	102	109	108	107	117	x	-	x	-	96	111	153	110	104
<u>VI 2013</u> <u>VI 2012</u>	92	95	96	98	99	213	76	-	76	-	94	110	120	100	93

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące		Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2012	III	8,20	9,53	2,10	2,44
	IV	8,17	9,50	2,12	2,46
	V	8,10	9,50	2,13	2,47
	VI	8,20	9,64	2,15	2,46
	VII	8,23	9,67	2,15	2,47
	VIII	7,47	9,70	2,14	2,47
	IX	7,37	9,63	2,16	2,46
	X	7,37	8,73	2,19	2,44
	XI	7,17	8,77	2,20	2,46
	XII	7,20	8,70	2,21	2,40
	I-XII	7,87	9,24	2,09	2,41
	2013	I	7,83	9,40	2,14
II		7,33	8,67	2,21	2,42
III		7,50	8,70	2,23	2,41
IV		7,47	8,63	2,25	2,43
V		7,40	8,67	2,24	2,42
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>V 2013</u> IV 2013		99	100	100	100
<u>V 2013</u> V 2012		91	91	105	98

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki	
2012	III	2,90	5,20	-	-	-	11,61	5,75	4,75	4,73	5,47	
	IV	3,00	5,30	-	-	-	11,56	5,77	4,86	4,92	5,60	
	V	3,12	5,54	-	34,63	14,42	-	11,96	5,68	5,00	5,64	4,68
	VI	3,72	6,29	12,68	12,58	8,04	-	13,37	5,43	5,24	6,71	6,63
	VII	4,23	7,01	7,29	11,18	9,92	19,84	12,45	4,71	5,83	7,36	8,06
	VIII	3,48	5,87	4,53	-	-	14,90	7,62	4,40	6,06	7,32	8,21
	IX	2,68	4,72	4,20	-	-	13,90	6,31	4,96	5,95	7,27	8,33
	X	2,40	4,68	5,80	-	-	-	6,85	5,08	5,86	6,69	7,81
	XI	2,34	5,13	-	-	-	-	7,99	4,94	5,63	6,18	6,07
	XII	2,38	5,56	-	-	-	-	10,61	4,95	5,11	5,94	5,23
	I-XII	2,96	5,46	6,90	19,46	10,79	14,78	10,80	5,15	5,32	6,04	6,42
	2013	I	2,38	6,19	-	-	-	14,50	5,06	4,99	5,91	5,29
II		2,40	6,83	-	-	-	13,95	5,19	4,85	5,79	5,67	
III		2,42	7,53	-	-	-	12,58	5,11	4,70	5,75	6,08	
IV		2,51	8,12	-	-	-	12,43	5,13	4,81	6,12	6,52	
V		3,02	8,34	-	40,87	14,50	-	12,01	5,09	5,11	6,99	6,95
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>V 2013</u> IV 2013		120	103	x	x	x	x	97	99	106	114	107
<u>V 2013</u> V 2012		97	151	x	118	101	x	100	90	102	124	149

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2012 III	14,22	3,80	4,49	16,46	7,36	6,29
IV	14,25	3,82	4,49	16,56	7,46	6,41
V	14,25	3,80	4,48	16,46	7,48	6,47
VI	14,37	3,81	4,51	16,46	7,48	6,49
VII	14,39	3,81	4,54	16,54	7,46	6,58
VIII	14,36	3,83	4,54	16,56	7,50	6,54
IX	14,42	3,85	4,55	16,54	7,44	6,52
X	14,14	3,85	4,53	16,86	7,40	6,54
XI	14,11	3,86	4,57	16,84	7,40	6,55
XII	14,33	3,82	4,51	16,80	7,38	6,46
2012 I-XII	14,22	3,82	4,52	16,60	7,42	6,44
2013 I	14,17	3,79	4,54	16,90	7,44	6,51
II	14,17	3,79	4,53	16,92	7,46	6,49
III	13,97	3,80	4,56	16,86	7,46	6,42
IV	14,06	3,79	4,58	16,88	7,42	6,44
V	14,31	3,81	4,55	16,86	7,42	6,41
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>V 2013</u> <u>IV 2013</u>	102	101	99	100	100	100
<u>V 2013</u> <u>V 2012</u>	100	100	102	102	99	99

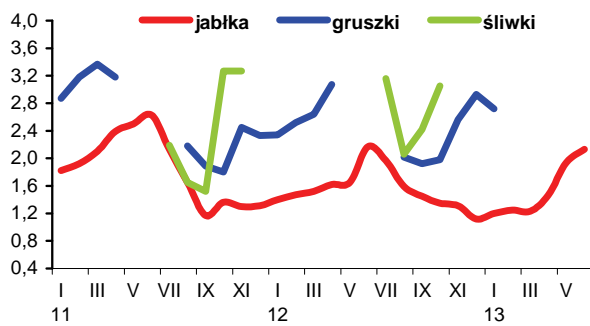
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

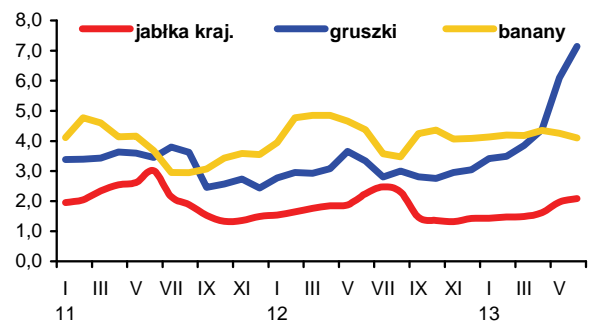
Miesiące	Jabka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2011 XI	79	66	-	61	74	-
XII	82	65	-	60	59	-
2012 I	85	68	-	65	62	-
II	85	65	-	60	58	-
III	88	68	-	66	59	-
IV	89	69	-	64	55	-
V	90	70	-	67	58	-
VI	88	72	78	69	59	-
VII	-	65	-	54	62	52
VIII	-	69	-	61	59	42
IX	78	65	-	48	61	68
X	79	69	-	51	65	-
XI	77	68	-	66	60	-
XII	79	72	-	64	55	-
2013 I	76	74	-	65	55	-
II	77	78	-	58	49	-
III	78	80	-	55	46	-
IV	81	85	-	58	48	-
V	85	87	-	59	46	-
V	87	89	68	61	47	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

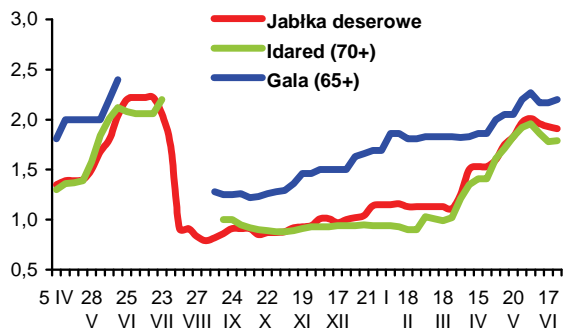
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2011 - 2013 r. (zł/kg)

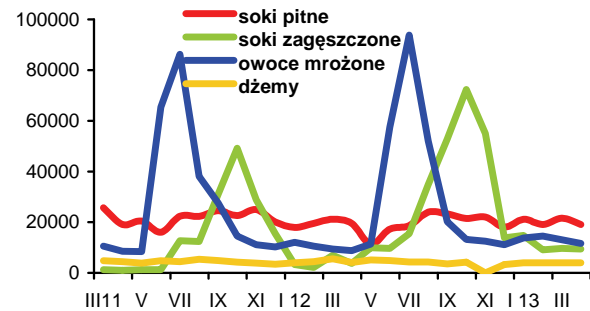
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2011 - 2013 (zł/kg)

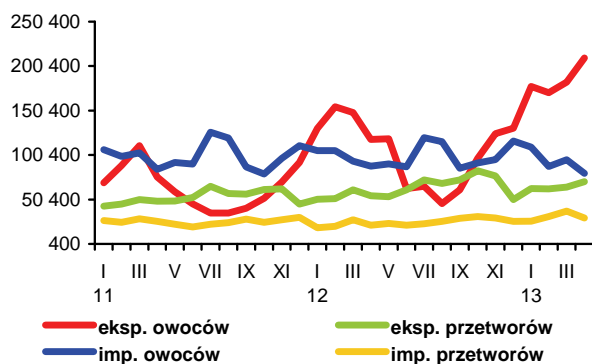
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od V 2012 r. do VI 2013 r. (zł/kg)

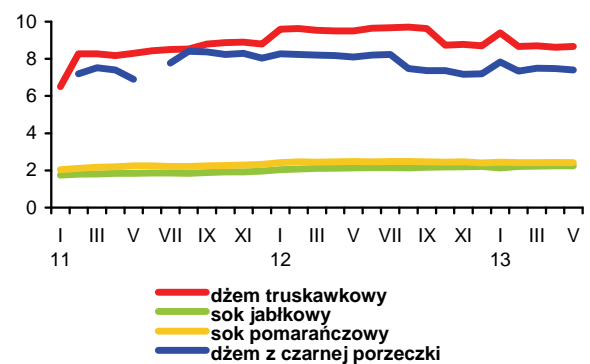
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2011 - 2013 r. (tony)

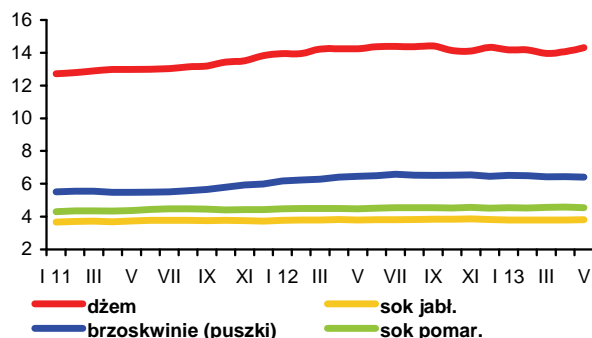
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2011 i 2013 r. (tony)

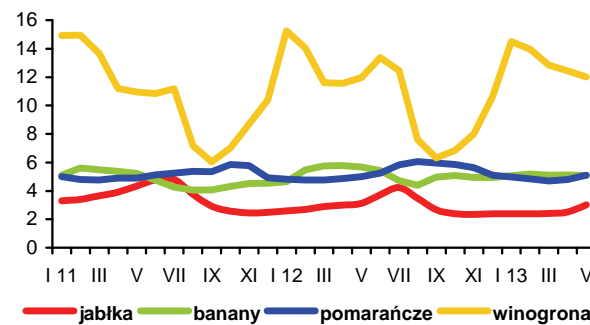
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2013 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2013 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2011 i 2013 r. (zł/kg)

Dynamiczny wzrost światowych cen trwałych przetworów mlecznych, jaki obserwowano w kwietniu, został wyhamowany i w końcu maja ceny tych produktów na giełdach były o 1-5% niższe niż przed miesiącem (wg firmy CLAL). Najmniejszy był spadek cen masła (do 3800-4090 EUR/t) i pełnego mleka w proszku (do 3490-3800 EUR/t). Za odtłuszczone mleko w proszku płacono 2970-3260 EUR/t, ser Cheddar 2970-3000 EUR/t, a za serwatkę w proszku 970-1130 EUR/t.

Sezonowy wzrost skupu mleka na rynku krajowym spowodował, że przeciętna cena płacona za dostarczone mleko w maju spadła do 125,71 zł/hl, tj. o 0,5% w porównaniu z kwietniem, ale była o 7,9% wyższa niż przed rokiem. Za mleko standardowe rolnicy otrzymywali 125,23 zł/100 kg. Średni poziom cen skupu mleka w okresie styczeń-maj wyniósł 124,96 zł/hl, wobec 122,96 zł/hl w tym samym okresie 2012 r. Spadły również ceny bydła mlecznego na targowiskach (o 1-5% w ciągu miesiąca). Za krowy płacono średnio 2991 zł/szt., a za jałówki 1856 zł/szt. W porównaniu z majem ub. roku krowy podrożały o ponad 1%, a jałówki potaniały o 4,5%.

Pod wpływem wysokich cen światowych zwiększa się dynamika podwyżek cen przetworów mlecznych. W maju wzrosły ceny zbytu wszystkich przetworów z wyjątkiem mleka skondensowanego (spadek o 0,2%) oraz mleka spożywczego w folii i jogurtu owocowego, których ceny pozostały na poziomie kwietnia. Najszybciej rosną ceny produktów trwałych. Mleko w proszku podrożało od 2,2% (pełne) do 6,8% (chude), masło od 1,8% (z dodatkiem oleju) do 3,3% (konfekcjonowane) i 6,2% (w blokach), a sery dojrzewające o 1,2-1,8%. Ceny przetworów świeżych wzrosły o 0,2-0,5%. W okresie styczeń-maj br. średni poziom cen prawie wszystkich trwałych produktów mlecznych był wyższy niż przed rokiem. Potaniało tylko masło konfekcjonowane (o 3%) i mleko skondensowane (o 5%). Najsilniej wzrosły ceny chudego mleka w proszku (o 23%) i masła z dodatkiem oleju (o 12%). Pełne mleko w proszku podrożało o 6%, masło w blokach o 5%, a sery dojrzewające o 2-4,5%.

Na rynku detalicznym mleko i przetwory mleczne podrożały średnio o 0,1% w porównaniu z kwietniem. Większy od przeciętnego był wzrost cen deserów mlecznych (o 1%), mleka zagęszczonego i w proszku (o 0,6%), serów dojrzewających i topionych oraz śmietany i śmietanki (po 0,4%). Potaniały tylko jogurty i napoje mleczne (odpowiednio o 0,7 i 0,3%) oraz nieznacznie pełne mleko pitne. Ceny masła, po trzech miesiącach spadku, wzrosły o 0,7%. Średni poziom cen nabiału w okresie pierwszych pięciu miesięcy br. był o 1,2% wyższy niż przed rokiem, o czym zdecydowała głównie wyżka cen mleka zagęszczonego i w proszku (o 9%). Niższy był natomiast poziom cen masła (o 2,7%).

Skup mleka w maju zwiększył się o 9,1% w porównaniu z miesiącem poprzednim (do 865,4 mln l), ale był o 1,6% mniejszy niż przed rokiem. Od stycznia do maja skupiono ponad 3,9 mld l, tj. o 2% mniej niż w tym samym okresie 2012 r.

Miesięczne zmiany produkcji przetworów mlecznych w kwietniu były różnokierunkowe. Silnie, bo o 44% wzrosła produkcja mleka w proszku, w tym odtłuszczonego

Jadwiga Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

o 35,5%, a pełnego o 67%, a także fermentowanych napojów mlecznych innych niż jogurty (o 27%). Wytworzono również więcej jogurtów i śmietany (o 2-3%), a mniej serów twarogowych, serwatki (po ok. 15%), masła i mleka przetworzonego (o 3-5%). Produkcja serów dojrzewających i topionych oraz mleka i śmietany skondensowanej była zbliżona do osiągniętej w marcu. W okresie styczeń-kwiecień, w stosunku do tego samego okresu przed rokiem, większa była produkcja prawie wszystkich przetworów mlecznych, zwłaszcza serwatki, napojów mlecznych innych niż jogurty (o 13-16%), mleka i śmietany zagęszczonej oraz pełnego mleka w proszku (o 7-10%). Produkcja serów i twarogów wzrosła w tym czasie o 2-5%, a chudego mleka w proszku oraz masła i tłuszczów mlecznych zmalała odpowiednio o 16 i 1%.

Poprawiły się wartościowe wyniki handlu zagranicznego przetworami mlecznymi. Wpływ z eksportu w okresie pierwszych czterech miesięcy br. zwiększyły się do 519,4 mln EUR, tj. o ponad 12% w porównaniu z tym samym okresem 2012 r., w rezultacie wyższych cen transakcyjnych, zwłaszcza mleka płynnego i śmietany (o 22%), mleka w proszku (o 11%) oraz masła (o 8%). Wprawdzie wydatki na import zwiększyły się o 17% do 199,1 mln EUR, ale dodatnie saldo wymiany wzrosło o ok. 10% do 320,3 mln EUR. Ilościowe wyniki handlu zagranicznego były mniej korzystne. Eksport wzrósł o ok. 3% do 730,3 mln l, a import o ok. 8% do prawie 328 mln l, wobec czego saldo obrotów zmniejszyło się o ok. 1% do 402,3 mln l w przeliczeniu na mleko surowe. O zwiększeniu eksportu zdecydował wzrost wywozu masła, serów i serwatki (o 18-20%). Większa o 5,5% była też sprzedaż zagraniczna lodów. Zmniejszono natomiast eksport odtłuszczonego mleka w proszku (o 22%), kazeiny (o 13%), fermentowanych napojów mlecznych (o 8%), pełnego proszku mlecznego oraz mleka płynnego i śmietany (po 4%). Na wzroście importu zaważyło zwiększenie przywozu mleka płynnego i śmietany oraz serwatki (o 63-67%). Większy był również import pełnego mleka w proszku, serów, fermentowanych napojów mlecznych (o 11-16%) oraz masła i lodów (o 4-5%), a mniejszy kazeiny (o 30%) i chudego mleka w proszku (o 11%).

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2011 I-XII	9 042,8	121,20	.
2012 I-XII	9 584,4	119,78	.
2012 IV	829,8	119,40	120,27
V	879,5	116,54	117,49
VI	844,1	113,93	115,56
VII	842,6	113,05	114,52
VIII	835,6	112,85	115,33
IX	786,3	115,19	116,24
X	767,0	117,80	118,85
XI	708,9	121,64	122,94
XII	740,4	125,72	123,24
2013 I	759,6	123,48	122,98
II	703,8	123,70	123,61
III	789,4	125,32	124,81
IV	793,1	126,34	125,21
V	865,4	125,71	125,23
Wskaźnik zmian w %			
<u>V 2013</u> <u>IV 2013</u>	109,1	99,5	100,0
<u>V 2013</u> <u>V 2012</u>	98,4	107,9	106,6

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2011 I-XII	2 747,2	114,5	33,8	484,9	338,2	171,4	384,2	284,7
2012^a I-XII	2 632,7	115,4	33,3	447,2	350,2	173,3	376,5	304,3
2012 ^a III	232,7	7,3	2,5	43,7	28,5	14,1	37,2	24,2
IV	216,9	10,8	3,4	36,2	26,5	14,2	29,3	25,1
V	232,7	12,1	3,3	46,9	33,1	14,6	34,3	24,7
VI	222,9	14,1	2,6	36,7	34,6	15,0	29,5	25,4
VII	226,6	12,9	2,5	39,7	31,3	14,7	30,3	26,2
VIII	223,9	12,7	2,9	37,6	32,2	14,6	30,3	28,9
IX	213,8	9,2	2,7	35,2	28,6	14,4	29,2	26,0
X	219,4	7,9	2,1	35,6	29,0	14,0	32,5	26,9
XI	201,0	5,6	2,6	33,6	26,9	13,1	32,5	25,4
XII	222,0	7,1	3,8	27,7	30,1	15,2	29,0	23,7
2013 I	210,1	6,4	2,8	37,2	25,0	14,8	33,1	25,5
II	214,6	6,2	2,4	33,1	25,4	12,7	31,9	24,0
III	242,3	6,8	2,4	38,0	28,3	15,2	37,9	25,2
IV	233,9	9,2	4,1	39,1	28,9	14,4	32,3	25,2
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>IV 2013</u> <u>III 2013</u>	96,5	135,5	167,4	102,9	102,3	94,9	85,4	99,9
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	107,8	85,1	118,6	108,1	108,9	101,1	110,4	100,3

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2012 IV	1,75	2,04	9,20	12,44	13,73	16,03	0,90	5,60	10,13	14,33
V	1,75	2,04	8,91	12,34	12,78	15,11	0,92	5,57	10,15	14,01
VI	1,75	2,02	9,02	12,10	12,71	15,04	0,90	5,54	10,12	13,74
VII	1,75	2,02	9,12	12,16	12,72	15,05	0,90	5,53	10,12	13,57
VIII	1,76	2,00	9,51	12,26	12,77	15,08	0,88	5,56	10,10	13,47
IX	1,75	2,03	10,65	12,96	13,64	15,39	0,88	5,59	10,17	13,57
X	1,75	2,05	11,15	13,19	13,81	15,66	0,88	5,61	10,18	14,19
XI	1,75	2,07	11,35	13,39	14,92	16,01	0,89	5,62	10,19	14,51
XII	1,75	2,08	11,37	13,55	15,39	16,49	0,88	5,66	10,21	14,76
2013 I	1,76	2,07	11,41	13,62	15,00	16,14	0,85	5,63	10,19	14,76
II	1,76	2,07	11,51	13,71	14,71	15,83	0,83	5,58	10,07	14,70
III	1,76	2,06	11,48	13,64	14,75	15,85	0,86	5,56	10,08	14,68
IV	1,76	2,06	12,22	14,24	15,15	16,02	0,85	5,57	10,09	14,72
V	1,76	2,07	13,05	14,56	16,09	16,55	0,85	5,58	10,12	14,99
VI ^a	1,83	1,91	12,74	14,04	16,02	15,98	.	5,05	9,34	14,21
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{V\ 2013}{IV\ 2013}$	100,0	100,5	106,8	102,2	106,2	103,3	100,0	100,2	100,3	101,8
$\frac{V\ 2013}{V\ 2012}$	100,6	101,5	146,5	118,0	125,9	109,5	92,4	100,2	99,7	107,0

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 17-23 VI 2013 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2012 IV	2,62	2,79	14,54	3,29	4,44	0,71	1,21	1,65	13,66	19,70
V	2,62	2,80	14,68	3,29	4,31	0,72	1,21	1,66	13,76	19,62
VI	2,61	2,79	14,63	3,29	4,18	0,71	1,21	1,63	13,73	19,39
VII	2,60	2,77	14,71	3,28	4,15	0,71	1,22	1,64	13,77	19,25
VIII	2,60	2,76	14,75	3,27	4,07	0,71	1,23	1,64	13,75	19,10
IX	2,60	2,75	14,83	3,27	4,08	0,70	1,23	1,65	13,67	19,13
X	2,61	2,76	14,79	3,26	4,21	0,70	1,22	1,66	13,75	19,42
XI	2,60	2,75	14,80	3,27	4,21	0,71	1,22	1,66	13,69	19,50
XII	2,61	2,73	14,94	3,28	4,29	0,70	1,22	1,67	13,55	19,87
2013 I	2,62	2,72	15,31	3,32	4,36	0,71	1,22	1,68	13,70	20,03
II	2,60	2,76	15,46	3,37	4,35	0,71	1,23	1,68	13,72	20,05
III	2,58	2,75	15,68	3,40	4,31	0,71	1,23	1,68	13,80	20,01
IV	2,58	2,76	15,66	3,42	4,31	0,71	1,22	1,68	13,87	20,06
V	2,58	2,76	15,76	3,42	4,34	0,70	1,21	1,68	13,82	20,25
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{V\ 2013}{IV\ 2013}$	100,0	100,0	100,6	100,0	100,7	98,6	99,2	100,0	99,6	100,9
$\frac{V\ 2013}{V\ 2012}$	98,5	98,6	107,4	104,0	100,7	97,2	100,0	101,2	100,4	103,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2011 I-XII	108,3	151,8	34,1	257,0	122,6	55,4	50,9	14,4	80,1	38,5
2012 I-XII	111,6	177,1	31,2	288,3	109,8	48,6	50,8	12,1	134,9	33,5
2012 III	8,2	14,7	2,8	26,2	10,8	4,3	4,8	1,0	5,8	3,3
IV	8,3	13,5	3,0	22,0	9,3	5,2	4,3	0,8	6,4	2,8
V	10,6	15,0	4,6	26,1	10,5	4,2	4,2	0,8	6,0	3,1
VI	11,3	14,1	3,3	28,7	9,2	2,7	3,5	0,8	11,9	2,5
VII	11,8	15,6	2,9	27,4	8,7	3,6	4,0	0,8	10,3	3,6
VIII	13,2	16,5	2,4	24,4	9,0	3,3	4,6	0,9	12,3	3,0
IX	10,2	15,4	1,9	28,2	8,6	3,6	4,0	1,3	15,3	2,5
X	8,7	17,1	1,7	27,2	8,8	4,1	4,7	1,1	15,7	3,2
XI	7,9	14,9	2,0	21,3	7,9	4,1	4,2	1,4	13,9	2,4
XII	5,8	13,5	1,5	17,2	6,9	4,5	4,2	0,9	18,0	2,0
2013 I	8,5	15,7	2,7	20,3	9,5	5,0	5,2	1,0	14,8	2,8
II	6,2	15,0	3,9	22,6	8,9	4,0	4,7	1,0	12,9	2,6
III	6,7	16,6	2,9	19,8	9,4	3,9	5,3	1,2	14,1	3,4
IV	7,8	17,2	3,6	21,8	9,3	4,4	4,5	1,0	10,8	3,6
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2013</u> III 2013	116,4	103,6	124,1	110,1	98,9	112,8	84,9	83,3	76,6	105,9
<u>IV 2013</u> IV 2012	94,0	127,4	120,0	99,1	100,0	84,6	104,7	125,0	168,8	128,6

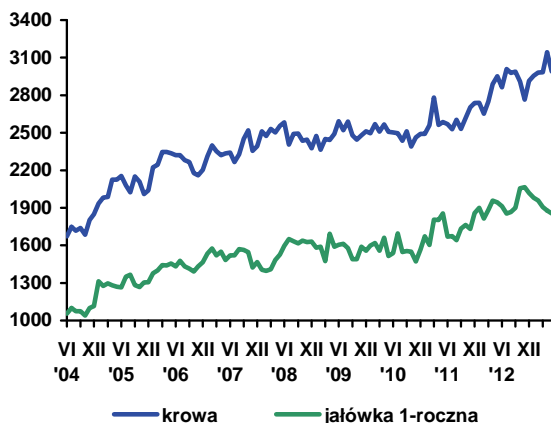
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

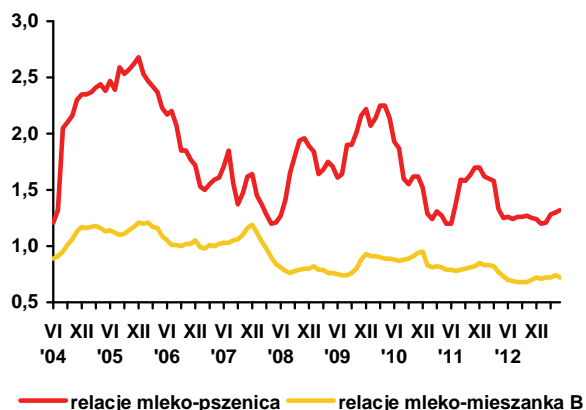
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2011 I-XII	2 324	3 199	3 940	739	1 011	1 764	3 351	4 320	756	1 144
2012 I-XII	2 110	3 109	2 954	646	1 055	2 016	3 317	3 864	515	1 204
2012 III	2 194	3 171	3 245	609	1 055	2 170	3 264	4 022	611	1 205
IV	2 209	3 131	2 740	581	1 084	1 749	3 183	3 896	558	1 203
V	2 147	3 124	2 537	552	1 054	1 984	3 447	3 879	582	1 235
VI	1 937	2 980	2 526	535	1 035	2 045	3 345	3 618	479	1 185
VII	1 894	2 966	2 558	563	1 055	2 024	3 294	4 119	490	1 060
VIII	1 929	3 050	2 776	589	1 074	2 378	3 210	3 725	421	1 120
IX	2 163	3 132	3 104	648	1 088	2 266	3 382	3 596	472	1 283
X	2 054	3 129	3 380	689	1 070	2 286	3 330	3 701	484	1 246
XI	2 325	3 257	3 463	802	1 077	2 205	3 505	3 766	585	1 256
XII	2 402	3 209	3 556	1 178	1 060	1 583	3 428	3 843	499	1 340
2013 I	2 385	3 212	3 412	693	1 061	1 908	3 408	4 016	583	1 312
II	2 466	3 158	3 281	683	1 128	2 266	3 292	3 799	541	1 321
III	2 362	3 138	3 288	676	1 110	2 369	3 457	3 734	576	1 208
IV	2 587	3 184	3 546	839	1 125	2 159	3 451	3 854	667	1 190
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2013</u> III 2013	109,5	101,5	107,8	124,1	101,4	91,1	99,8	103,2	115,8	98,5
<u>IV 2013</u> IV 2012	117,1	101,7	129,4	144,4	103,8	123,4	108,4	98,9	119,5	98,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

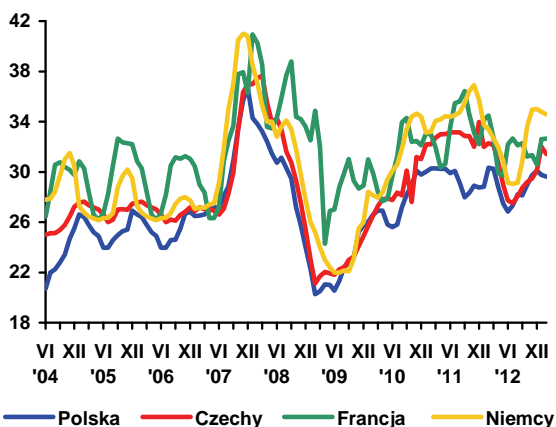
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

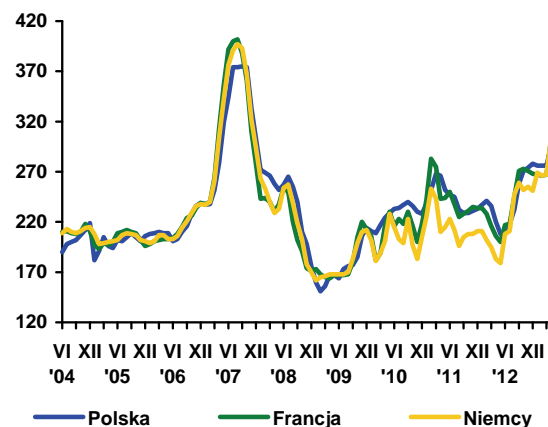
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

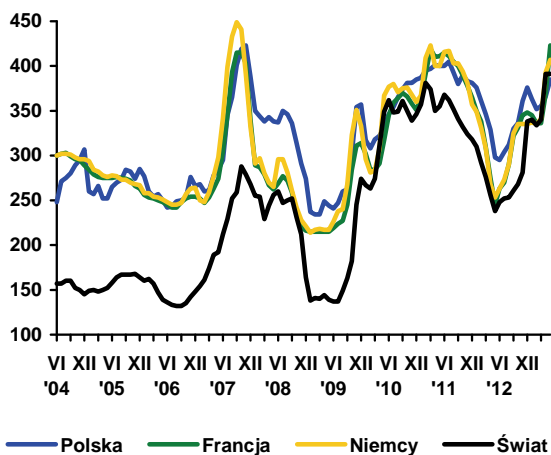
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

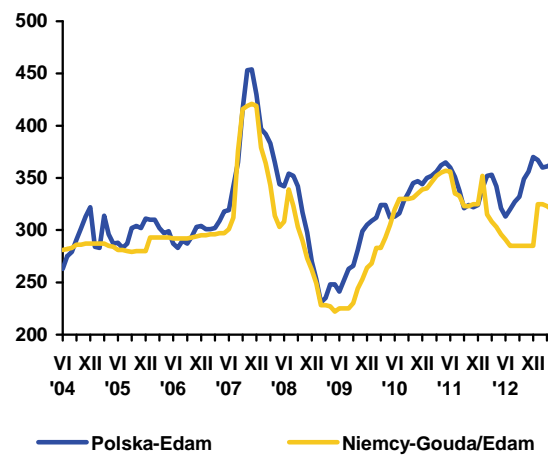
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

**Danuta
Rycombel**

W UE średnia cena rynkowa tusz wołowych, w 24 tygodniu br. (10-16 czerwca), wynosiła 389,69 EUR/100 kg i była zbliżona do poziomu z poprzedniego miesiąca, a o ok. 2% wyższa niż w 24 tygodniu 2012 r. W państwach członkowskich tendencje w rozwoju cen były zróżnicowane. Ich spadek o ok. 1-3% nastąpił w Danii (398,62 EUR/100kg), Francji (390,91 EUR/100 kg), Wlk. Brytanii (478,21 EUR/100kg), Słowenii (334,91 EUR/100kg) i Grecji (432,28 EUR/kg), a o ok. 8% na Litwie (246,29 EUR/100kg). Wzrost cen wołowiny o ok. 2% miał miejsce w Niemczech (do 364,48 EUR/100 kg) i w Irlandii (do 449,27 EUR/100kg), o ok. 4% w Estonii (do 314,76 EUR/100 kg), o ok. 8% w Rumunii (do 292,77 EUR/100kg) i o ok. 12% w Słowacji (do 348,76 EUR/100 kg).

W Polsce ceny tusz wołowych, wyrażone w EUR, zmalały w ciągu miesiąca o ponad 2% (do 293,7 EUR/100kg) i były niższe o ok. 5% (o 15,6 EUR/100 kg) w porównaniu do 24 tygodnia 2012 r. W Polsce ceny skupu bydła maleją z miesiąca na miesiąc wraz z mocniejszym złotym i powolnym spadkiem cen wołowiny w UE.

Cena skupu bydła, w maju 2013 r., wynosiła 6,19 zł/kg wagi żywej i była o ok. 2% niższa w porównaniu do poprzedniego miesiąca, a o ok. 3% w porównaniu do maja 2012 r. (Tab. 2). W ostatnim tygodniu czerwca br. średnia cena zakupu byków przez zakłady mięsne wynosiła 6,64 zł/kg wagi żywej i była o ok. 5 groszy/kg wyższa niż w poprzednim miesiącu, a średnia cena zakupu krów była taka sama jak w ostatnim tygodniu maja br. (4,98 zł/kg). Na północy kraju ceny zakupu byków były niższe o ok. 3% w porównaniu z notowaniami cen w Polsce centralnej i południowej. Regionalne zróżnicowanie cen zakupu krów wynosiło 4-5%, a jałówek 7-8 %.

Od stycznia do maja 2013 r. ceny skupu cieląt zmalały o ok. 3%. (do 9,76 zł/kg) i były średnio o ok. 10% niższe w porównaniu z analogicznym okresem

2012 r. W czerwcu br. na targowiskach odnotowano dalszy spadek cen, spowodowany malejącym eksportem cieląt. W miesiącach styczeń-kwiecień 2013 r., wywieziono z kraju 46,3 tys. sztuk, tj. o ok. 23 mniej w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. przy niższych o ok. 8% cenach (3,07 EUR/kg w.ż).

Uboje cieląt, w miesiącach styczeń-maj 2013 r., zmalały o ok. 11% (do 25 tys. sztuk) w porównaniu do roku poprzedniego, a uboje byków wzrosły o 2,3% (do 476,4 tys. sztuk). Uboje krów zmalały o 4,6% (do 155,9 tys. sztuk), na skutek dostosowania stanu ich pogłowia do kwoty mlecznej w 2012 r.

Cena zbytu rostbefu, mimo niewielkiego spadku, w maju br., była prawie o 3% wyższa niż przed rokiem (26,02 zł/kg). Poziom cen zbytu zależy od cen w eksporcie mięsa wołowego, które były wyższe niż przed rokiem. W miesiącach styczeń-kwiecień br. średnia cena wołowiny chłodzonej w eksporcie wzrosła o ok. 7% (do 3,38 EUR/kg), a wołowiny mrożonej o ok. 12% (do 3,58 EUR/kg). Eksport mięsa wołowego wynosił 81,5 tys. ton i był zbliżony do poziomu z analogicznego okresu 2012 r., a jego wartość wzrosła o ok. 8% (do 278,1 mln EUR). Ceny przetworów wołowych wzrosły o ok. 14% (do 3,95 EUR/kg) i mimo spadku sprzedaży, wpływy były o ok. 10% większe niż w ciągu czterech miesięcy 2012 r.

W imporcie, w okresie styczeń-kwiecień br., średnia cena zakupu mięsa wołowego wynosiła 3,2 EUR/kg i była zbliżona do poziomu z analogicznego okresu 2012 r. Zwiększył się on o ok. 6% (do 4,6 tys. ton), a ze Słowacji i z Litwy pochodziło ok. 36% importowanego do Polski mięsa wołowego. O ponad 25% wzrósł import bydła i cieląt (do 19,3 tys. sztuk). Średnia cena zakupu zmalała prawie o 30% (do 2,16 EUR/kg w.ż.) w porównaniu notowań z okresu styczeń-kwiecień 2012 r. Najwięcej bydła i cieląt zakupiono na Litwie i na Słowacji, a udział tych dwóch państw w imporcie wynosił ok. 60%.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w tys. ton			Import wołowiny
			ogółem	żywiec w ekw. mięsa	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	XII	14,0	30,4	2,0	26,2	2,5
2011	XII	11,5	23,0	1,2	19,7	1,5
2012	IV	10,8	23,3	1,4	20,5	1,9
	V	13,4	28,9	1,9	25,3	1,5
	VI	12,4	30,3	1,9	26,7	1,2
	VII	12,4	27,4	1,6	24,1	1,2
	VIII	12,3	23,8	2,4	19,9	1,2
	IX	12,4	23,8	1,6	20,9	1,9
	X	13,7	24,6	1,4	20,4	2,5
	XI	13,9	22,5	1,2	18,7	2,3
2013	XII	12,5	22,0	1,0	23,6	2,0
	I	13,0	22,1	0,9	18,7	2,5
	II	12,3	23,0	0,9	20,1	2,1
	III	12,9	21,6	1,2	18,0	2,1
	IV	13,5	23,3	1,6	19,6	2,2
	V	14,1				

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe
 Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością*	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	XII	5,16	7,80	19,46	20,54	3,66	3,98
2011	XII	6,35	9,95	23,51	23,96	3,70	3,77
2012	III	6,41	11,09	25,12	25,09*	3,92	3,91
	IV	6,32	11,65	25,28	25,38*	4,00	4,02
	V	6,31	10,90	25,33	25,47*	4,01	4,04
	VI	6,42	11,18	25,33	25,48*	3,94	3,96
	VII	6,45	9,72	25,49	25,49*	3,95	3,95
	VIII	6,61	9,31	25,64	25,52*	3,87	3,92
	IX	6,61	10,63	25,93	25,81*	3,92	3,90
	X	6,46	10,21	26,19	25,96*	4,05	4,01
	XI	6,55	11,05	26,23	26,03	4,00	3,97
	XII	6,58	10,80	26,27	26,18	3,99	3,97
2013	I	6,56	10,02	26,22	26,30	3,99	4,00
	II	6,62	9,45	26,14	26,24	3,94	3,96
	III	6,37	9,91	26,09	26,19	4,09	4,11
	IV	6,38	9,84	26,01	26,14	4,08	4,10
	V	6,19	9,76	26,02	26,30	4,20	4,25
w % ceny	sprzed roku	98,1	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	97,0	-	-	-	-	-

* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

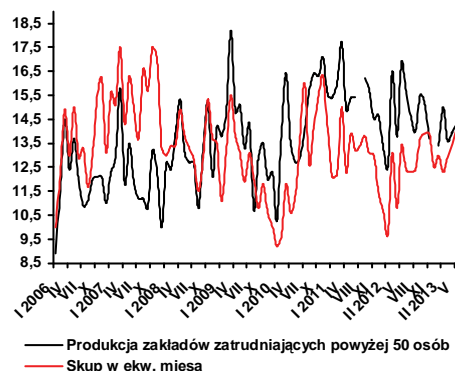
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

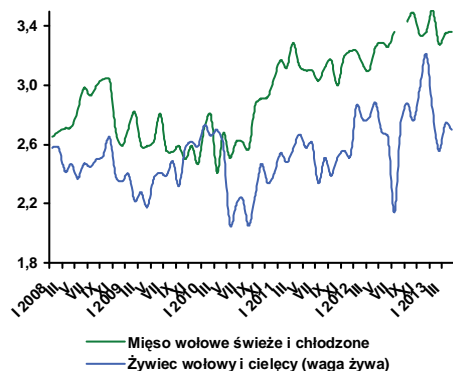
Wyszczególnienie	X 2012	XI 2012	XII 2012	I 2013	II 2013	III 2013	IV 2013	V 2013	VI 2013
	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	6,41	6,36	6,32	6,50	6,47	6,17	6,26	5,97	6,02
Byki	7,36	7,32	7,17	7,39	7,25	6,88	6,88	6,59	6,64
Krowy	5,21	5,11	5,15	5,19	5,31	5,15	5,30	4,98	4,98
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	11,71	11,88	12,28	12,03	11,73	11,66	11,59	11,66	11,46
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	13 837	13 515	13 495	13 747	13 486	13 227	13 031	12 318	12 568
Ćwierci z krów rzeźnych	11 138	11 820	11 201	11 247	11 349	10 968	11 298	10 689	10 985
Średnia cena rynkowa w EUR/100 kg tuszy schłodzonej:									
UE-27	393,8	394,8	395,8	398,82	396,9	396,34	397,78	388,79	389,69
Polska	341,6	330,4	331,2	334,14	328,9	308,43	321,09	300,89	293,73

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

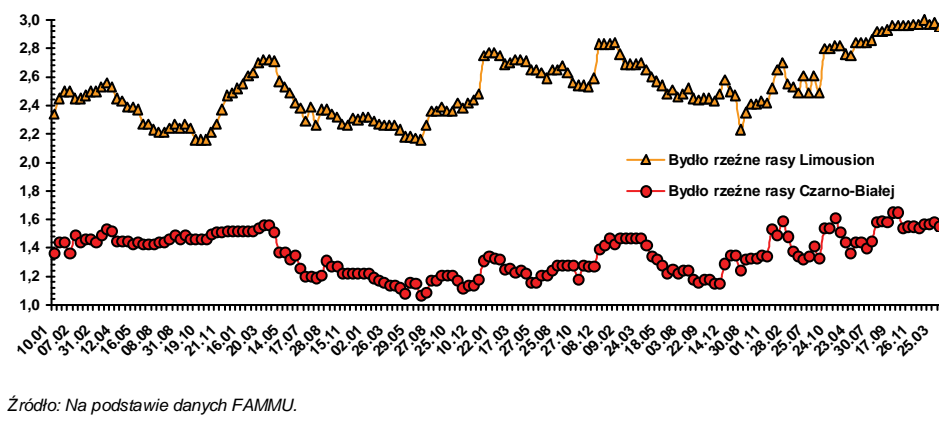
Rys. 1. Produkcja przemysłowa i skup żywca wołowego i cielęcego w m-cach I 2006 – V 2013 r. (w tys. ton)

Rys. 2. Ceny uzyskiwane w eksporcie mięsa wołowego chłodzonego i żywca wołowego i cielęcego w m-cach I 2008 – IV 2013 r. (w EUR/kg)

Rys. 3. Ceny płacone za młode bydło rzeźne rasy Limousion i Czarno-Białej w EUR/kg wagi żywej. Notowania cen z rynku włoskiego.

Źródło: Na podstawie danych FAMMU.

Przedostatnie badanie zmian pogłowia trzody chlewnej z listopada 2012 r. wykazało rekordowo wysoką roczną stopę redukcji pogłowia wynoszącą 14,8%, wobec 14,3% w lipcu i 12,4% w marcu tego samego roku. W marcu 2013 r. pogłowie trzody chlewnej było mniejsze niż rok wcześniej o 4,8%. Jest to niespodziewanie duże obniżenie stopy redukcji w porównaniu z wcześniejszymi, bo warunki chowu w okresie jesienno-zimowym były równie niekorzystne. Świadczy o tym najlepiej to, że w marcu 2013 r. pogłowie macior prośnych było mniejsze aniżeli rok wcześniej o 11,2%. W związku z tym zgodnie z dotychczasową zależnością, jaka występuje pomiędzy zmianami pogłowia macior prośnych i pogłowia prosiąt i warchlaków w następnym badaniu, w lipcu tego roku można spodziewać się podobnego spadku pogłowia prosiąt. Otworzy on z pewnością drogę do dalszego wzrostu importu prosiąt i warchlaków zwłaszcza, że tych ostatnich w marcu było mniej o 5,4% niż przed rokiem. Jednakże naszym zdaniem import nie wyrówna redukcji krajowej produkcji prosiąt i warchlaków. Zwiększenie produkcji tych kategorii pogłowia wymaga poprzedzającej go zasadniczej poprawy opłacalności chowu, a na taką się nie zanosi w najbliższych miesiącach.

W ciągu pierwszych pięciu miesięcy 2013 r. przeciętne ceny skupu trzody nie wzrosły, lecz spadły o 0,8%. Szczególnie niepokojący był maj, w którym cena była niższa aniżeli rok temu o 3,7%. Na szczęście ceny w czerwcu ponownie zbliżyły się do cen z czerwca 2012 r. Nie ma jednak gwarancji, choć są przesłanki, że w następnych miesiącach ceny skupu przekroczą poziomy ubiegłoroczne. Ograniczy to wzrost importu żywych zwierząt i mięsa. Niepodważalnym dowodem na to jest spadek cen wieprzowiny w okresie grudzień - maj

Jan Małkowski

**Danuta
Zawadzka**

o 3,6%, mimo szacowanego spadku krajowej produkcji w I półroczu 2013 r. o około 10% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Podobny spadek produkcji przewidywany jest w II półroczu tego roku.

Rozwój drugiej zmiennej współdecydującej o opłacalności chowu, czyli ceny zbóż i pasz może być po tegorocznych żniwach znacznie korzystniejszy niż po ubiegłorocznych. Nie wydaje się jednak, aby spadek cen zbóż i pasz był na tyle głęboki, by mógł znacząco poprawić dotychczasową, drastycznie niską opłacalność chowu. Wynika ona bowiem z bardzo wysokich cen zbóż i pasz, a jej poprawa wymaga spadku tych cen co najmniej o 25-30%. Wskazany byłby także spadek cen pasz przemysłowych, choć nie tak głęboki jak cen zbóż.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące		Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
		tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2010	I-VI	984,0	113,2	196,7	115,0	284,7	97,7	-88,0
2010	I-XII	2001,0	113,2	460,3	136,7	601,9	97,9	-141,6
2011	I-VI	962,0	97,8	241,2	122,6	303,1	106,5	-61,9
2011	I-XII	1913,0	95,6	503,2	109,3	668,6	111,1	-165,3
2012	I	90,2	75,7	44,3	112,4	45,0	105,1	-0,7
	II	87,3	74,1	51,1	109,2	47,3	110,3	3,8
	III	96,2	72,8	54,7	110,1	62,0	131,6	-7,3
	IV	86,4	70,1	49,8	113,7	43,1	92,1	6,7
	V	93,5	81,9	50,9	111,1	47,2	100,6	3,7
	VI	82,5	75,8	45,3	100,2	51,8	107,0	-6,5
	VII	82,3	74,9	55,9	116,7	53,1	100,6	2,8
	VIII	85,4	73,8	60,7	118,1	60,1	101,9	0,6
	IX	81,1	72,9	56,0	108,1	48,5	87,9	7,5
	X	97,4	82,6	63,7	116,2	52,7	99,2	11,0
	XI	91,2	77,8	60,7	129,2	49,4	94,5	11,3
	XII	91,2	80,0	52,7	115,1	46,5	87,7	6,2
2013	I	96,7	107,2	57,8	130,5	47,1	104,7	10,7
	II	85,9	98,4	55,1	107,8	43,9	92,8	11,2
	III	93,5	97,1	59,8	109,3	58,9	95,0	0,9
	IV	91,9	106,3	59,0	118,5	46,3	107,4	12,7
	V	89,6	95,8	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa. Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszkanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszkanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszkanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.		
		żyta	jęczmienia							
2011	VI	4,57	5,6	4,9	132,81	3,4	227,26	2,0	113	
	VII	4,77	5,9	5,1	134,42	3,6	227,02	2,1	123	
	VIII	4,76	6,1	5,4	134,64	3,5	226,95	2,1	126	
	IX	5,01	6,4	6,1	133,32	3,8	226,50	2,2	130	
	X	5,08	6,4	6,2	133,52	3,8	227,47	2,2	133	
	XI	5,20	6,6	6,4	133,18	3,9	228,62	2,3	138	
	XII	5,57	7,1	6,8	132,90	4,2	228,79	2,4	152	
	2012	I	5,19	6,6	6,2	133,01	3,9	229,74	2,3	158
		II	5,34	6,5	6,3	133,70	4,0	231,61	2,3	160
		III	5,20	6,3	5,9	134,32	3,9	232,85	2,2	171
		IV	5,29	6,3	5,7	136,32	3,9	237,71	2,2	177
		V	5,36	6,3	5,9	140,50	3,8	241,42	2,2	177
VI		5,62	6,7	6,1	143,74	3,9	246,02	2,3	171	
VII		5,54	6,9	6,3	145,42	3,8	251,05	2,2	170	
VIII		5,69	7,3	6,6	148,20	3,8	258,00	2,2	173	
IX		5,91	7,4	6,8	151,30	3,9	266,85	2,2	180	
X		5,93	7,4	6,8	152,05	3,9	272,05	2,2	184	
XI		5,72	7,2	6,5	151,55	3,8	272,74	2,1	184	
XII		5,36	6,8	6,0	152,50	3,5	273,79	2,0	178	
2013	I	5,13	6,5	5,6	153,10	3,4	274,32	1,9	171	
	II	5,18	6,6	5,6	154,80	3,3	274,46	1,9	163	
	III	5,36	6,8	5,9	155,05	3,5	274,26	2,0	168	
	IV	5,30	6,7	5,6	156,45	3,4	274,91	1,9	172	
	V	5,16	6,7	5,6	155,81	3,3	274,94	1,9	168	

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2011 I	4,86	11,99	17,56	10,74	13,92	21,64	14,09	116,1	123,2	131,2
II	5,18	11,93	17,58	10,62	13,57	21,48	14,01	113,7	122,2	131,9
III	5,55	12,09	17,85	10,67	13,73	21,79	14,07	113,6	122,1	131,9
IV	5,86	12,60	18,00	10,79	14,04	21,92	14,06	111,4	121,8	130,3
V	5,78	12,64	18,17	10,90	14,46	21,96	14,27	114,4	120,9	130,9
VI	5,99	12,71	18,25	10,95	14,35	22,07	14,33	112,9	120,9	130,9
VII	6,25	12,83	18,39	11,13	14,54	22,36	14,34	113,3	121,6	128,8
VIII	6,24	12,84	18,55	11,14	14,64	22,26	14,25	114,0	120,0	127,9
IX	6,57	13,06	18,65	11,30	14,73	22,39	14,49	112,8	120,1	128,2
X	6,66	13,18	18,84	11,43	14,91	22,59	14,61	113,1	119,9	127,8
XI	6,82	13,49	19,07	11,53	15,01	22,76	14,81	111,3	119,3	128,4
XII	7,31	14,01	19,42	11,79	15,34	22,95	15,16	109,5	118,2	128,6
2012 I	6,82	13,93	19,37	11,81	15,51	22,94	15,35	111,3	118,4	130,0
II	7,02	13,85	19,52	12,10	15,39	23,01	15,42	111,1	117,9	127,4
III	6,84	13,85	19,59	12,18	15,20	23,13	15,42	109,7	118,1	126,6
IV	6,96	13,84	19,64	12,26	15,27	23,15	15,33	110,3	117,9	125,0
V	7,05	13,86	19,61	12,29	15,21	23,35	15,38	109,7	119,1	125,1
VI	7,39	14,11	19,78	12,36	15,61	23,43	15,44	110,6	118,5	124,9
VII	7,26	14,10	19,77	12,42	15,60	23,55	15,67	110,6	119,1	126,2
VIII	7,45	14,20	19,92	12,51	15,60	23,41	15,67	109,9	117,5	125,3
IX	7,74	14,44	20,00	12,68	16,02	23,67	15,72	110,9	118,4	124,0
X	7,77	14,52	20,13	12,73	16,09	23,73	15,95	110,8	117,9	125,3
XI	7,49	14,41	20,16	12,79	16,03	23,92	16,09	111,2	118,7	125,8
XII	7,02	14,36	20,15	12,80	15,96	23,88	16,10	111,1	118,5	100,9
2013 I	6,72	13,98	20,00	12,74	15,84	23,92	16,07	113,3	119,6	126,1
II	6,79	13,66	19,91	12,71	15,27	23,78	16,04	111,8	119,4	126,2
III	7,03	13,76	19,94	12,74	15,16	23,77	16,11	110,2	119,2	126,5
IV	6,95	13,70	19,84	12,76	15,21	23,78	15,99	111,0	119,9	125,3
V	6,77				15,13	23,80	15,87			

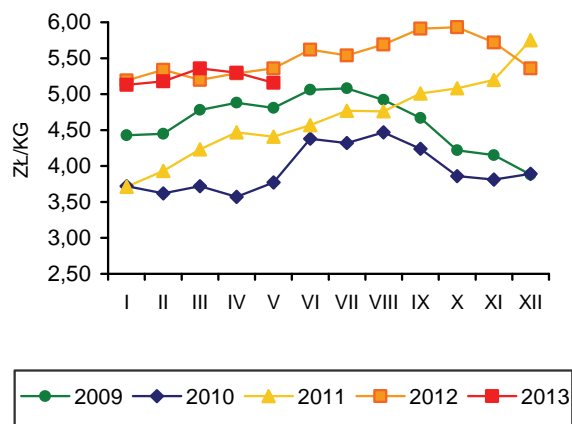
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

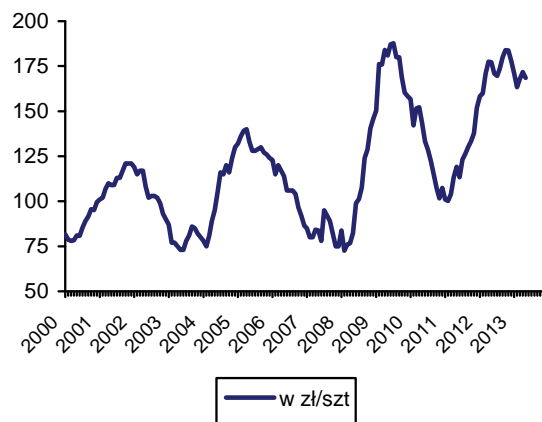
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2011 X	155,93	155,69	158,03	142,90	99,8	98,5	109,0
XI	159,80	156,67	164,83	148,55	98,0	95,0	105,5
XII	159,34	165,10	162,94	149,21	103,6	101,3	110,6
2012 I	151,41	155,14	154,45	139,84	102,5	100,4	110,9
II	157,99	166,28	162,29	141,36	105,2	102,5	117,6
III	161,60	165,19	164,85	143,25	102,2	100,2	115,3
IV	163,48	167,16	170,95	147,23	102,3	97,8	113,5
V	162,85	165,65	168,93	151,48	101,7	98,1	109,4
VI	167,88	174,21	168,91	157,44	103,8	103,1	110,7
VII	168,92	174,81	165,34	158,97	103,5	105,7	110,0
VIII	179,63	184,55	183,60	164,11	102,7	100,5	112,5
IX	190,11	191,61	194,99	172,29	100,8	98,3	111,2
X	189,09	193,27	193,21	175,62	102,2	100,0	110,1
XI	180,28	183,63	184,72	169,85	101,9	99,4	108,1
XII	172,95	173,95	173,89	167,27	100,6	100,0	104,0
2013 I	169,93	165,81	169,35	159,84	97,6	97,9	103,7
II	171,12	166,30	171,03	156,70	97,2	97,2	106,1
III	171,95	170,04	171,36	155,16	98,9	99,2	109,6
IV	170,86	171,89	171,43	154,39	100,6	100,3	111,3
V	165,45	164,74	163,53	150,93	99,6	100,7	109,1
VI	169,00	171,00	169,50	152,00	101,2	100,9	112,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

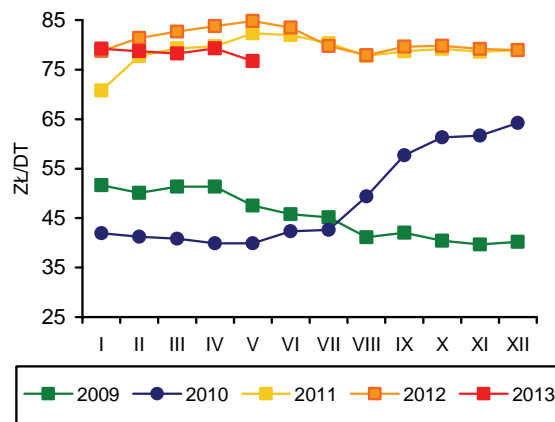
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

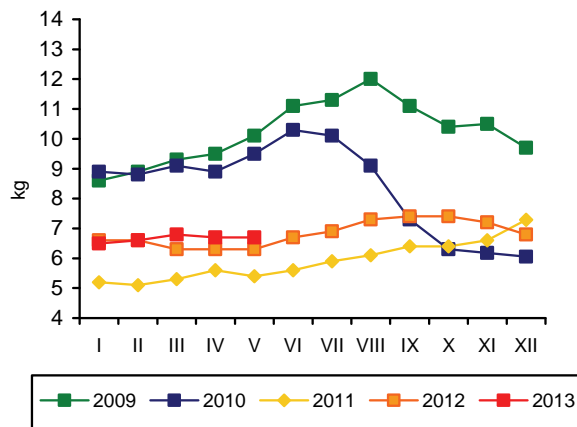
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

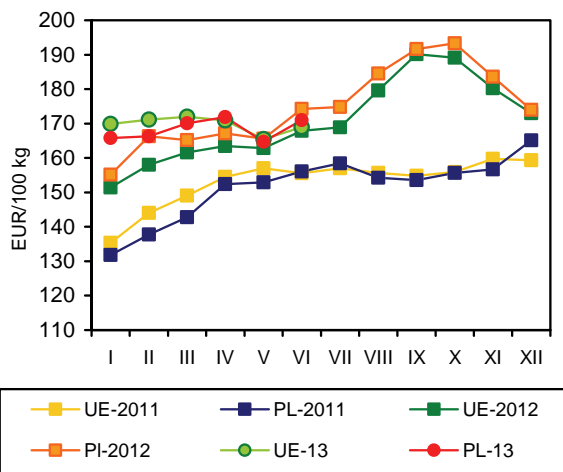
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

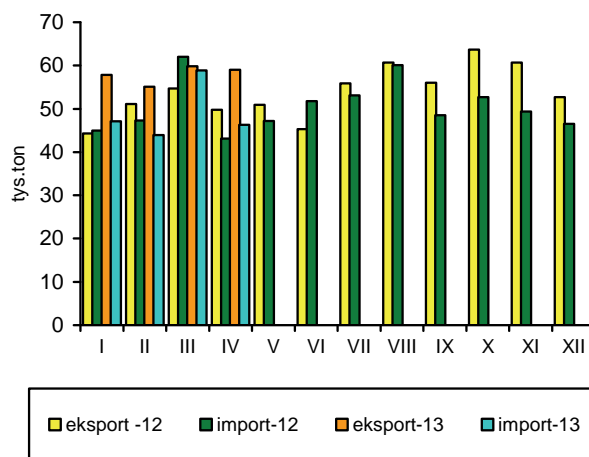
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

W zakładach przemysłu drobiarskiego zatrudniających powyżej 50 pracowników, wytworzono w kwietniu br. ok. 157 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 6% więcej niż przed miesiącem i o 25% więcej niż przed rokiem. Łącznie w pierwszych czterech miesiącach br. produkcja przemysłowa mięsa drobiowego w wadze produktu zwiększyła się o 12,6% w porównaniu z analogicznym okresem przed rokiem, kiedy była wyższa o 17,4%. Dynamika wzrostu uległa więc znacznemu spowolnieniu na skutek mniejszych zamówień zagranicznych na początku roku.

Nadal rosną obroty handlu zagranicznego drobiem. Eksport w kwietniu br. był o 1,6% większy niż w marcu i o 23% większy niż przed rokiem. Sprzedaż zagraniczna stanowiła 30,8% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego, wobec 31,2% w poprzednim roku. Niewielki spadek dynamiki eksportu w rozdysponowaniu krajowej podaży mięsa drobiowego był następstwem m.in. wykrycia niewłaściwej jakości części produktów mięsnych eksportowanych z Polski, a także obowiązującego od początku roku zakazu uboju rytualnego. Import mięsa drobiowego obniżył się w kwietniu br. o 24,5% w porównaniu z marcem i był o 3,8% mniejszy niż w kwietniu 2012 r. Importowane było nadal tanie mięso przerobowe, uzupełniające drogi surowiec krajowy.

Drugi miesiąc z rzędu taniały pasze przemysłowe. Ceny pełnoporcjowych mieszanki dla kurcząt obniżyły się w maju br. o 0,1% w relacji do kwietnia i były o 1,6% niższe niż w marcu. Nadal jednak o 7% przewyższały poziom z poprzedniego roku. Ceny przemysłowych mieszanek paszowych dla indyków obniżyły się o 2,1% w relacji do poprzedniego miesiąca, i o 2,6% w relacji do marca. Były jednak jeszcze o 5,7% droższe niż w maju poprzedniego roku. Mimo spadku, ceny pasz pozostały wysokie. W okresie pierwszych pięciu miesięcy br. mieszanki pasz dla kurcząt podrożały średnio o 14%, a dla indyków o 13% w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r.

Drożącym paszom towarzyszył wzrost cen skupu żywca drobiowego. W czerwcu za kurczęta rzeźne płacono o 1,5% więcej niż w maju, a za indyki o 4,9% wię-

cej. W okresie od stycznia do czerwca br. średnia cena skupu kurcząt była o 4% wyższa niż przed rokiem, a indyków o 2,7% wyższa. Amplituda miesięcznych wahań cen skupu wynosiła od -5,6% do +3,1% na rynku kurcząt i od -2,8% do +4,5% na rynku indyków. Opłacalność chowu drobiu pogorszyła się. Relacja cen żywiec/pasza w chowie kurcząt brojlerów obniżyła się z 2,8 w pierwszej połowie 2012 r. do 2,5 w br. W tym samym okresie ceny zbytu tuszek kurcząt wzrosły przeciętnie o 1,7%. Natomiast tuszki indycze sprzedawane były o 0,6% taniej niż w 2012 r. Ceny detaliczne kurcząt patroszonych były w okresie pierwszych czterech miesięcy br. tylko o 1,5% wyższe niż przed rokiem.

W czwartym kwartale 2012 r. spożycie mięsa drobiowego na jedną osobę w gospodarstwach domowych wzrosło w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,3%, a spożycie wędlin drobiowych utrzymało się na takim samym poziomie. W skali całego 2012 r. średnie miesięczne spożycie mięsa drobiowego było o 0,7% wyższe, a wędlin drobiowych o 1,2% niższe niż w 2011 r.

W maju br. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o ponad 31% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Przeciętna cena unijna wzrosła w porównaniu do maja 2012 r. o 4,2%, natomiast cena polska o 6,5%. Relacje cen towaru polskiego i unijnego pogorszyły się, jednak przewaga cenowa towaru polskiego była nadal wysoka. W maju poprzedniego roku drób polski był o 25,3% tańszy niż unijny, a rok później o 23,7% tańszy. W relacji rok do roku, ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Niemczech wzrosły o 2,4%, we Francji o 2,6%, a w Holandii o 0,4%. Wysoki wzrost cen zanotowały także Czechy – o 13%.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
I	95,2	96,4	111,0	133,0	146,0
II	85,8	96,5	101,0	122,0	131,0
III	98,1	118,0	110,0	136,0	148,0
IV	99,0	101,0	116,0	126,0	157,0
V	97,0	139,0	116,0	137,0	
VI	101,5	112,0	118,0	137,0	
VII	107,0	116,0	112,0	132,0	
VIII	101,0	112,0	114,0	139,0	
IX	105,0	119,0	116,0	134,0	
X	113,0	125,0	128,0	156,0	
XI	105,0	123,0	127,0	142,0	
XII	107,0	122,0	127,0	133,0	
RAZEM	1217,0	1368,0	1396,0	1627,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2012	2013	2012	2013
I	2914	3837	40757	44953
II	3222	3607	41723	42693
III	3930	4168	44450	47555
IV	3272	3149	39277	48315
V	3251		39383	
VI	2667		43328	
VII	2737		41370	
VIII	5232		40315	
IX	3531		40839	
X	4348		52846	
XI	4045		48443	
XII	2734		39532	
RAZEM	38998		517900	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	1312	1581	3,48	3,71	6,40	6,58	7,08	7,33
II	1339	1562	3,78	3,92	6,56	6,63	7,42	7,29
III	1339	1564	3,77	4,02	6,57	6,72	7,49	7,67
IV	1386	1540	3,79	3,88	6,61	6,54	7,52	7,66
V	1438		3,84	3,99	6,61	6,88	7,60	
VI	1469		4,01	4,05	6,91	6,99	8,01	
VII	1508		4,14		7,15		7,89	
VIII	1493		4,07		7,13		7,85	
IX	1574		4,00		6,89		7,81	
X	1554		3,87		6,58		7,60	
XI	1541		3,76		6,88		7,41	
XII	1560		3,65		6,43		7,20	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
I	1363	1387	1630	4,93	5,86	5,57	7,17	9,01	8,39
II	1402	1400	1621	5,18	5,71	5,72	7,16	8,90	8,77
III	1438	1414	1630	5,28	5,67	5,69	7,78	8,54	9,42
IV	1454	1446	1622	5,71	5,43	5,71	9,15	8,94	8,46
V	1466	1502		5,87	5,37	5,71	8,39	8,83	8,49
VI	1505	1546		6,20	5,45	5,99	8,49	8,84	9,20
VII	1516	1583		6,09	5,51		8,68	8,68	
VIII	1478	1636		6,07	5,38		8,82	8,35	
IX	1438	1635		5,82	5,30		9,09	8,33	
X	1411	1628		5,94	5,51		8,96	8,38	
XI	1400	1592		6,01	5,67		9,15	8,64	
XII	1383	1624		6,03	5,66		9,29	9,05	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2012 I	121,90	253,30	168,80	144,10	225,00	182,00	181,30	182,90
II	140,50	251,30	172,20	152,70	225,00	185,40	177,30	184,10
III	139,30	251,00	175,10	152,80	225,00	194,50	182,10	185,60
IV	139,80	251,00	172,50	155,50	225,00	199,10	183,60	185,00
V	141,10	253,00	172,20	160,00	225,00	201,00	185,20	189,00
VI	147,30	251,70	169,90	158,10	225,00	199,30	183,40	191,60
VII	148,60	249,10	181,60	160,20	225,00	198,50	183,40	192,70
VIII	148,30	247,50	191,90	165,30	225,00	199,70	194,00	195,50
IX	144,30	248,70	201,60	167,30	228,50	207,40	192,50	196,90
X	136,90	251,50	202,20	172,80	230,00	207,20	189,00	196,10
XI	130,90	254,10	199,10	175,90	230,00	195,10	189,40	195,00
XII	132,00	255,90	200,20	172,30	230,00	185,50	188,70	194,00
2013 I	134,70	256,00	197,30	166,20	230,00	197,50	198,10	194,70
II	139,50	256,00	197,50	166,80	230,00	200,00	190,00	192,10
III	148,00	256,70	196,40	164,40	230,00	200,00	179,60	193,20
IV	140,80	258,80	194,80	165,10	230,00	202,60	178,50	194,10
V	150,30	259,00	195,00	168,10	230,80	201,80	177,10	197,00

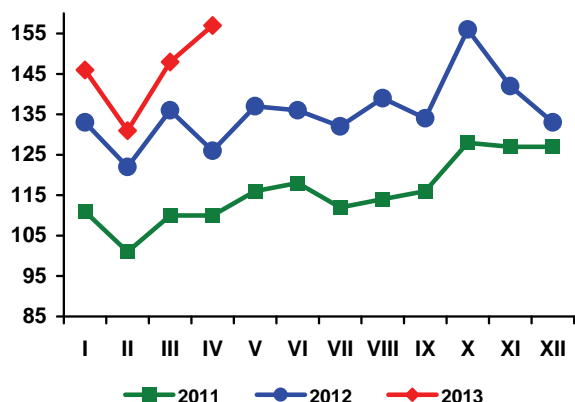
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

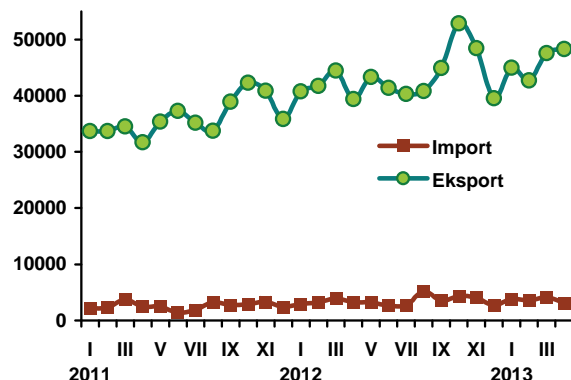
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
I	1,50	1,45	1,50	0,21	0,21	0,21
II	1,50	1,50	1,48	0,21	0,20	0,20
III	1,49	1,51	1,50	0,23	0,21	0,20
IV	1,63	1,58	1,60	0,22	0,20	0,20

Źródło: Dane GUS.

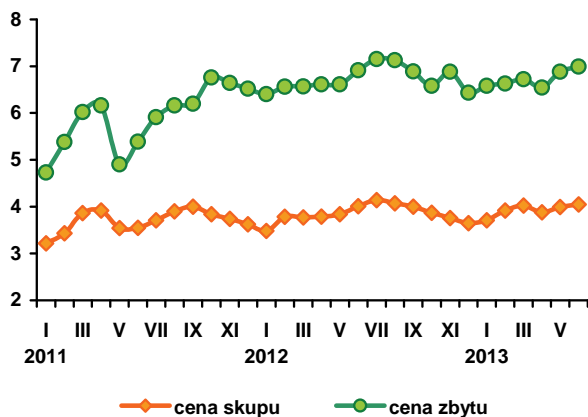
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

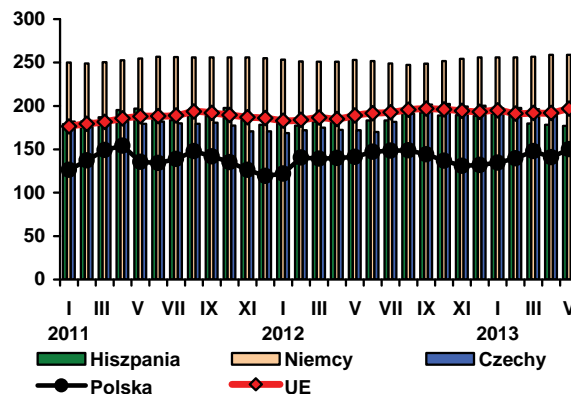
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Na rynku jaj konsumpcyjnych utrzymuje się spadkowa tendencja cen, po silnym wzroście w roku poprzednim. Średnia cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła w czerwcu br. roku 30,25 zł za 100 sztuk i była o 1,2% niższa niż w maju i o 19,5% niższa niż przed rokiem. W czerwcu, w relacji do maja, potaniały jaja wszystkich klas wagowych. Skala spadku cen wahała się od 2,2% w przypadku jaj bardzo dużych, klasy XL do 16,2% w przypadku jaj małych, klasy S. Jednak bieżący poziom cen jest nadal o 26% wyższy niż w czerwcu 2011 r. W okresie całego pierwszego półrocza br. średni poziom cen jaj obniżył się o ok. 17% w porównaniu z analogicznym okresem przed rokiem, ale nadal aż o 34% przewyższał ceny z 2011 r.

Od października 2012 r. do czerwca br. utrzymywała się ujemna dynamika cen skupu jaj przeznaczonych do przemysłowego przerobu. W czerwcu br. za jaja przerobowe płacono o 4,6% mniej niż w maju i o ponad 36% mniej niż w roku poprzednim. Również w tym przypadku ceny znacząco, bo o 23% przewyższały poziom z czerwca 2012 r.

Opłacalność produkcji jaj w pierwszych pięciu miesiącach br. obniżała się w porównaniu z bardzo wysokim poziomem ubiegłorocz-

nym. Nadal jednak ceny uzyskiwane na szczeblu fermy zapewniają pokrycie bieżących kosztów operacyjnych oraz zysk. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla kur niosek, które stanowią podstawowy element kosztów fermy, podrożały w relacji do analogicznego okresu w 2011 r. o 15%, ale ceny jaj są wyższe aż o 42%. Czym innym jest wysokie obciążenie niektórych producentów jaj kosztami inwestycji związanych z wymianą klatek, co może w niektórych przypadkach przyczynić się do zmniejszania liczby niosek w cyklu produkcyjnym. Jednak zwrot nakładów inwestycyjnych następuje zawsze w długim okresie, a ich koszt rozliczany jest w ciągu wielu cykli produkcyjnych, dlatego okres przewidziany na wdrożenie dyrektywy unijnej, której skutkiem była wymiana klatek, wynosił 12 lat.

Wysokie ceny sprzedaży jaj znalazły odzwierciedlenie w cenach detalicznych, które również znacząco wzrosły w 2012 r. Jaja w detalu tanieją wolniej w porównaniu z dynamiką spadku cen w pozostałych ogniwach łańcucha produkcyjno-handlowego. Przyczyniło się to do zmniejszenia bilansowej konsumpcji jaj o 2,7%. Przeciętne miesięczne spożycie jaj na osobę w gospodarstwach domowych zmniejszyło się w 2012 r. o 1,1%. W pierwszych miesiącach br. ceny detaliczne jaj

utrzymywały się na poziomie średnio 0,60 zł za sztukę, mimo spadku cen w zakładach pakujących. Dopiero w marcu obniżyły się o 1,7% w relacji do lutego. W kwietniu jaja w detalu potaniały o kolejne 1,7%, a ich ceny były niższe o 18% w porównaniu z najwyższym poziomem notowanym w kwietniu 2012 r. Nadal jednak o 29% przewyższały poziom z kwietnia 2011 r. Wydaje się, że niewielkie spadki cen detalicznych nie powstrzymają spadkowej tendencji konsumpcji. Niestety nie ma dotychczas danych o spożyciu jaj w br., ale bariera popytowa jest jednym z głównych czynników powodujących spadki cen. Na wysokie ceny konsument reaguje z reguły zmniejszeniem zakupów.

W maju br. ceny sprzedaży jaj konsumpcyjnych w Unii Europejskiej obniżyły się średnio o 40% w relacji do najwyższych notowań w marcu 2012 r. W Polsce, ceny wyrażone w euro spadły o 44%. W relacji rok do roku ceny jaj na rynku unijnym były w maju niższe średnio o 26,2%, a w Polsce o 18%. Ceny jaj w Polsce obniżały się więc wolniej

niż przeciętnie w Unii Europejskiej, a proporcje cen polskich i unijnych pogorszyły się. W maju br. 100 kg polskich jaj kosztowało w przeliczeniu na euro o 6,29 euro więcej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, podczas gdy dwanaście miesięcy wcześniej, o 8,18 euro mniej. To również wzmaga spadkową tendencję cen w Polsce, która sprzedaje ok. 30% swej produkcji jaj na jednolitym rynku europejskim.

Według nieostatecznych danych, w kwietniu br. eksport jaj spożywczych był tylko o 3,7% większy niż w przed rokiem, a przetworów z jaj o 7,4%. Natomiast import jaj spożywczych był aż o 76% większy. Import jaj przetworzonych wzrósł o 8,8%. W okresie styczeń-kwiecień 2013 r. eksport jaj spożywczych wzrósł w porównaniu z poprzednim rokiem o 4,2%, natomiast import o 32,4%. Eksport przetworów z jaj był o 0,5%, a import o 1,1% mniejszy niż w analogicznym okresie 2012 r.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	1571	2214	18270	18131	618	549	1261	2034
II	1264	1463	15220	14453	687	652	1465	1599
III	1184	1250	13103	16039	614	663	2380	1328
IV	896	1579	16919	17538	342	372	1516	1628
V	1143		18275		501		1941	
VI	1185		16105		505		1996	
VII	1223		15949		307		1908	
VIII	1162		13619		570		1861	
IX	1036		13923		460		1654	
X	1070		18915		552		2000	
XI	1408		15020		453		2051	
XII	1239		13751		316		1362	
RAZEM	14381		189069		5927		21395	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	44,00	55,00	35,60	41,40	34,20	37,90	26,10	30,00
II	47,80	53,70	40,20	39,10	36,60	37,60	30,60	29,20
III	70,00	49,40	60,70	37,00	56,40	32,60	49,30	25,60
IV	63,70	45,20	51,40	34,20	49,80	29,60	43,60	23,30
V	50,60	44,80	39,50	34,60	38,40	28,70	31,30	22,20
VI	50,40	43,80	37,40	31,50	35,30	27,10	27,10	18,60
VII	50,20		38,00		35,40		27,00	
VIII	51,10		37,70		34,90		26,10	
IX	52,60		39,30		38,30		29,60	
X	52,20		41,30		39,80		32,70	
XI	55,20		42,80		40,10		29,80	
XII	54,40		42,80		40,20		29,80	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

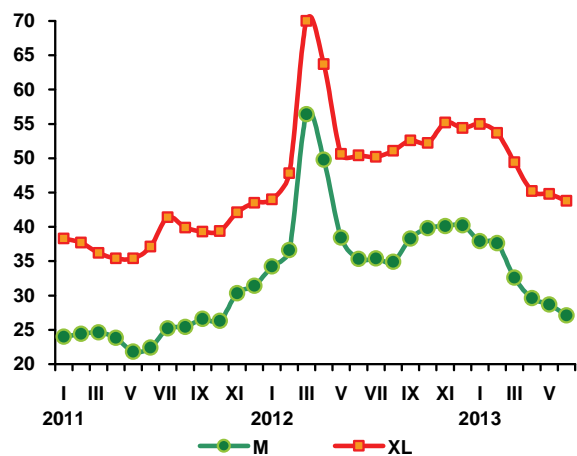
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

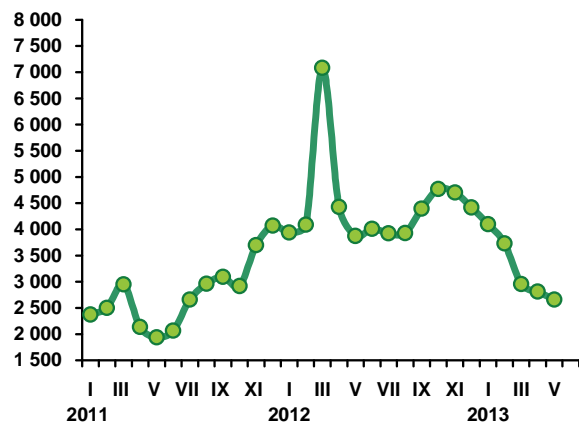
Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2011 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,91
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,93
III	108,50	93,50	112,52	93,16	76,35	111,37
IV	102,28	80,41	80,16	85,45	53,94	98,91
V	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VI	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VII	114,07	81,27	101,25	116,82	73,83	111,44
VIII	113,68	96,87	109,96	121,54	84,65	117,75
IX	109,24	106,39	105,10	113,54	83,77	115,77
X	112,91	102,76	104,73	99,99	82,06	113,33
XI	118,47	104,73	122,93	114,01	92,40	123,08
XII	119,26	107,88	138,02	137,55	109,48	133,79
2012 I	128,89	116,84	131,92	149,59	125,03	140,46
II	154,00	134,81	163,63	157,69	136,28	153,60
III	221,41	213,58	227,54	209,31	194,26	195,43
IV	194,43	181,50	168,66	187,38	150,77	177,12
V	150,80	138,97	150,67	158,76	134,42	158,98
VI	142,29	124,31	138,20	139,97	124,73	151,66
VII	147,41	123,25	131,07	132,55	122,90	148,26
VIII	147,24	124,38	130,99	134,00	117,98	149,63
IX	154,31	130,54	139,31	138,46	131,30	149,63
X	162,35	137,53	153,65	148,98	145,00	161,69
XI	164,02	137,55	157,71	153,82	145,67	163,90
XII	167,89	137,91	168,22	156,65	146,08	166,67
2013 I	157,59	133,13	152,21	131,06	120,71	152,91
II	152,26	131,18	159,16	114,30	114,67	147,03
III	145,90	123,40	149,87	100,31	98,71	137,22
IV	128,06	107,11	113,92	92,49	82,43	123,86
V	123,59	92,35	93,69	86,69	82,16	117,30

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL –/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

W czerwcu ceny owiec i jagniąt były wyższe niż rok wcześniej, co zapowiada odwrócenie spadkowej tendencji tych cen. W I kwartale przeciętna cena jagniąt w UE-27 wyniosła 558 EUR/100 kg w.ż. i była o 5% niższa niż w I kwartale 2012 r. W II kwartale stopa spadku tej ceny była mniejsza i wyniosła 2%, bo w czerwcu cena jagniąt wyniosła 576 EUR/100 kg w.ż. i była o 4% wyższa niż przed rokiem. Wzrost cen owiec ciężkich rozpoczął się nieco wcześniej, bo już w maju były one wyższe niż rok wcześniej o 5%, a w czerwcu o 7%.

Nie przełożyło się to jeszcze na ceny polskich owiec wyrażone w euro. W czerwcu przeciętna ich cena wyniosła 364 EUR/100 kg w.ż. i była o 5% niższa niż w czerwcu 2012 r. Niepokoi fakt, że we Włoszech – największego odbiorcy polskich owiec tendencje są odwrotne niż w całej Unii. W I kwartale przeciętna cena jagniąt na rynku włoskim była o 3% wyższa niż rok wcześniej, a w II kwartale o 4% niższa, w tym w czerwcu o 5% niższa.

Kurs złotego względem euro, który od początku roku oscyluje wokół poziomów ubiegłorocznych nie poprawia sytuacji polskich producentów. W maju przeciętna cena skupu owiec wyniosła 6,14 zł/kg i była o 6% niższa niż w maju 2012 r.

Unia Europejska nie jest samowystarczalna w produkcji baraniny i jagnięciny. W 2012 r. 87% spożycia tego mięsa pochodziło z importu, głównie z Nowej Zelandii i z Australii. Niedobór unijnej produkcji jest podstawą przydzielanych rokrocznie bezcłowych kon-

tyngentów. W 2013 r. ich łączna kwota wynosi 286 tys. ton, w tym 228 tys. ton dotyczy Nowej Zelandii, 23 tys. ton Argentyny, a 19 tys. ton Australii. Argentyna od lat nie wykorzystuje przydzielanej jej kwoty.

W okresie od stycznia do połowy czerwca br. łączny import mięsa owczego z krajów trzecich do UE-27 wyniósł 105 tys. ton i był o 15% większy niż przed rokiem. Import ten stanowił 37% bezcłowej kwoty przydzielonej krajom trzecim. Wykorzystanie kwot przez największych eksporterów, a więc Nową Zelandię i Australię było większe od przeciętnego i wynosiło odpowiednio 41% i 40%. Z Nowej Zelandii przywieziono 94 tys. ton mięsa owczego, a z Australii prawie 8 tys. ton. Było to więcej niż przed rokiem odpowiednio o 13% i 57%.

Dotychczas wzrostowi importu sprzyjały ceny, które do niedawna były niższe niż rok wcześniej. Jednakże w krajach tych spadkowa tendencja powoli przekształca się w tendencje wzrostową i stopa wzrostu importu prawdopodobnie będzie maleć w następnych miesiącach.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2011	2012	2013 ^{a)}	Zmiana w % 2013/2012
I półrocze	1054	770	720	93
II półrocze	595	690	650	94
Rok	1649	1460	1370	94

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencji mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2012	76,3	69,3	308,6	120,3	121,0	162,5	147,0	68,9	92,0	145,1	90,8	44,7	1508
2013	100,8	67,8	254,3	146,9	x	x	x	x	x	x	x	x	1000*
miesiąc roku poprzedniego = 100	132,1	97,8	82,4	122,1	x	x	x	x	x	x	x	x	66,3
Import 2012	103,0	76,1	131,8	65,8	68,8	46,6	37,5	31,3	63,0	114,7	81,0	34,0	854
2013	83,9	14,5	63,4	100,2	x	x	x	x	x	x	x	x	800*
miesiąc roku poprzedniego = 100	81,5	19,1	48,1	152,3	x	x	x	x	x	x	x	x	93,6

Uwaga: Dane za 2012 rok są danymi wstępnymi.*Prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2011/2012	7,45	7,05	7,16	6,92	6,80	6,02	9,61	7,42	6,55	8,49	8,34	6,52
2012/2013	7,89	6,34	7,43	6,18	6,97	5,83	8,97	6,00	5,52	7,58	7,06	6,14
miesiąc roku poprzedniego = 100	105,9	89,9	103,8	89,3	102,5	96,8	93,3	80,9	84,3	89,3	84,7	94,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
V 2012	8,6	18,3	2,01	4,27
VI	8,5	18,1	1,97	4,20
VII	8,1	17,2	1,93	4,11
VIII	8,3	17,7	2,01	4,27
IX	8,0	17,1	1,95	4,14
X	8,0	17,0	1,94	4,13
XI	7,7	16,4	1,87	3,97
XII	9,5	20,2	2,33	4,96
I 2013	8,4	17,8	2,02	4,31
II	7,7	16,3	1,84	3,91
III	8,0	16,9	1,70	4,08
IV	7,9	16,7	1,90	4,03
V	7,7	16,4	1,84	3,92

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2011/12	43,25	43,68	43,55	46,19	45,62	45,32	45,16	43,39	44,43	43,85	43,97	44,88
2012/13	46,74	48,29	49,37	50,78	51,25	51,25	51,66	51,66	50,05	52,61	52,55	51,41
miesiąc roku poprzedniego = 100	108,1	110,6	113,4	109,9	112,3	113,1	114,4	119,1	112,6	120,0	119,5	114,5

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
UE-27												
2011/2012	597,8	617,9	646,1	669,6	683,4	691,3	602,2	583,4	583,9	596,0	568,9	554,4
2012/2013	570,6	598,4	627,8	631,2	631,0	635,5	595,9	542,6	538,6	547,5	560,9	576,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,4	96,8	97,2	94,3	92,3	91,9	98,9	90,1	92,2	91,9	98,6	103,9
Włochy												
2011/2012	511,9	513,4	515,4	515,9	576,8	594,7	602,0	604,5	605,5	607,2	605,1	603,7
2012/2013	603,6	578,1	604,3	605,3	606,0	609,2	612,0	611,7	645,2	588,3	577,5	572,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	117,9	112,6	117,2	117,3	105,1	102,4	101,7	101,2	106,6	96,9	95,4	94,7

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
UE-27												
2011/2012	466,7	433,7	446,2	452,8	473,0	501,9	517,9	512,5	524,1	535,9	514,1	499,3
2012/2013	498,3	505,5	499,4	476,6	470,2	462,8	433,6	432,2	485,8	519,0	540,0	533,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,8	116,6	111,9	105,3	99,4	92,2	83,7	84,6	92,7	96,8	105,0	106,7
Wielka Brytania												
2010/2011	471,5	456,7	436,0	439,2	471,7	527,0	529,6	524,3	537,7	551,9	528,6	516,8
2011/2012	518,6	526,7	506,3	453,5	445,0	434,6	397,5	411,4	495,4	539,3	579,1	571,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	110,0	115,3	116,1	103,3	94,3	82,5	75,1	78,5	92,1	97,7	109,6	110,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
2011/2012												
NZD/szt. 15 kg	91,88	94,39	92,00	96,50	100,9	88,36	73,44	69,50	64,50	64,08	51,38	64,18
2012/2013												
NZD/szt. 15 kg	62,18	62,14	62,65	66,85	68,29	59,53	56,70	53,50	50,90	51,52	45,68	63,02
miesiąc roku poprzedniego = 100	67,7	65,8	68,1	69,3	67,7	67,4	77,2	77,0	78,9	80,4	88,91	98,2

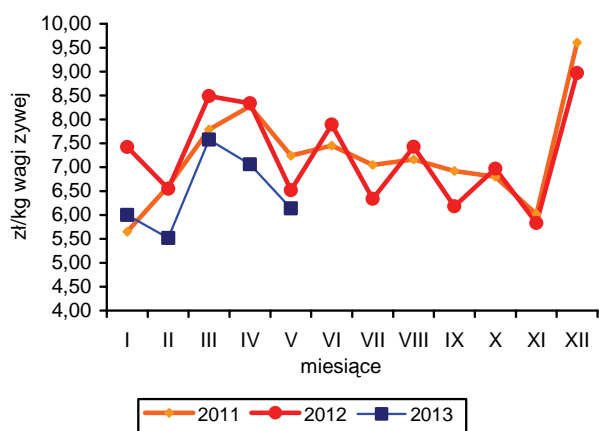
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

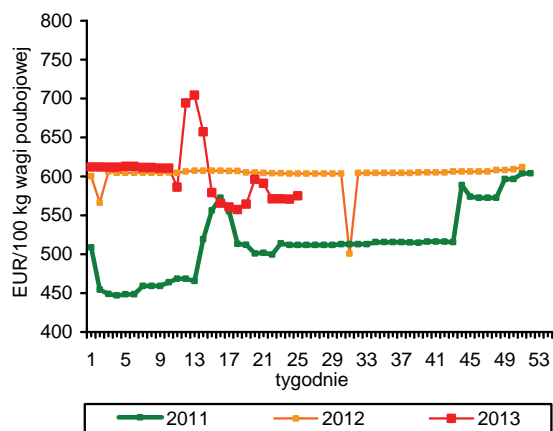
Wyszczególnienie	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
2011/2012												
AUD/100 kg cwe	499	489	519	519	519	512	461	475	478	441	427	409
2012/2013												
AUD/100 kg cwe	426	416	403	382	324	331	346	380	433	408	443	470
miesiąc roku poprzedniego = 100	85,4	85,1	77,6	73,6	62,4	64,6	73,8	80,0	90,6	92,5	103,7	114,9

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

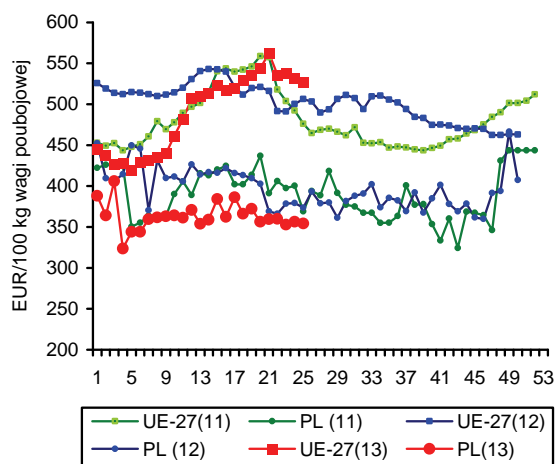
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

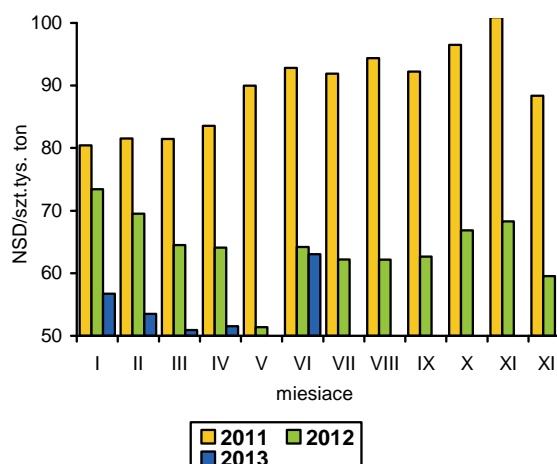
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

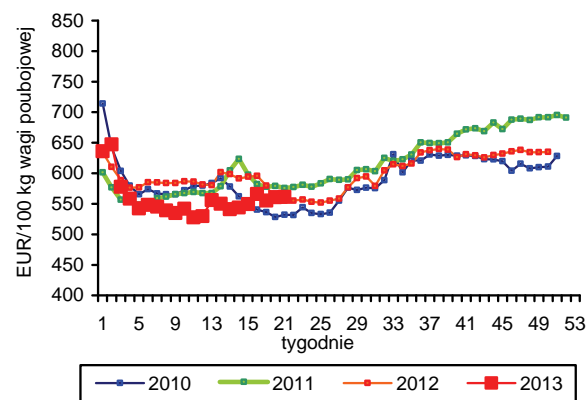
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

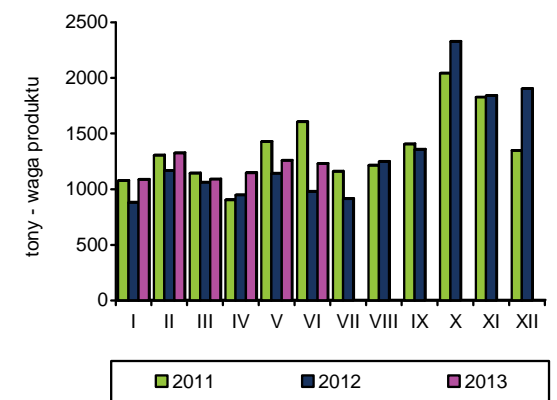
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W okresie styczeń-maj 2013 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 88,5 tys. ton i były o 31% wyższe niż w roku ubiegłym. Duży wzrost wynikał wyłącznie ze zwiększonego zaangażowania rybaków w połowy szprotów, których wyładunki na koniec maja wyniosły 72,5 tys. ton, wyczerpując prawie w całości przyznany Polsce limit (wprowadzono zakaz połowów do końca roku). W odwrotnej sytuacji znajduje się rybołówstwo śledziowe i dorszowe, w przypadku których notuje się spadek wyładunków w porównaniu do roku poprzedniego o 20-30%, a wykorzystanie kwot połowowych wynosi zaledwie 23%. Podobne jak w okresie styczeń-maj 2012 r. były natomiast połowy storni.

W 2013 r. nastąpiły duże zmiany w produkcji ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przetwórczych (o zatrudnieniu powyżej 49 pracowników). Wpłynęło na to włączenie do statystyki skupu i produkcji mrożonych śledzi i szprotów z przeznaczeniem do dalszego przetwórstwa. W konsekwencji, w okresie styczeń-kwiecień br. produkcja ryb i przetworów ogółem zwiększyła się o 24% do 154,5 tys. ton, w tym całych morskich ryb mrożonych 2,7-krotnie do 39,9 tys. ton. Jednocześnie wyraźnej zmianie ulega struktura przetwórstwa sektora rybnego. Udział ryb mrożonych zwiększył się w porównaniu z czterema miesiącami roku poprzedniego o 14 pkt. proc. i wyniósł 25,8%, stając się największą pod względem wolumenu grupą produktową krajowego przetwórstwa. W dalszym ciągu rośnie przetwórstwo łososi, zarówno na produkty wędzone (o 17% do 18,9 tys. ton), jak i bardziej przetworzone (sałatki, pasty, marynaty itp.; o 38% do 2,6 tys. ton), które determinowane jest głównie przez rosnące zapotrzebowanie eksportowe. Odwrotna tendencja obserwowana jest natomiast w pogłębionym przetwórstwie śledzi, gdzie nastąpiło ograniczenie popytu rynków zagranicznych i krajowego (o 5% do 33,7 tys. ton). W I kwartale 2013 r. pogorszyła się sytuacja ekonomiczno-finansowa dużych zakładów przetwórczych. Zysk netto zmniejszył się w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzednie z 83 do 32 mln zł, przy jednoczesnym znacznym zwiększeniu przychodów osiąganych ze sprzedaży produktów (o 20% do 1,76 mld zł). Szybciej rosła wartość sprzedaży rynku krajowego (o 31% do 0,63 mld zł) niż sprzedaży eksportowej (o 14% do 1,13 mld zł).

W okresie styczeń-kwiecień 2013 r. stabilny pozostaje eksport ryb filetowanych oraz przetworów i konserw, przy rosnącym wywozie ryb wędzonych¹.

W strukturze eksportu filetów przeważają dwa gatunki ryb – dorsze (34% wolumenu) oraz łososie (24%), natomiast w grupie przetworów i konserw dominują śledzie (46%). Na wzrost eksportu wędzonych łososi (84% udział w grupie) wpływa zwiększone zapotrzebowanie ze strony rynku niemieckiego (o 28%), w dużej części na zamówienie sieci handlowych, które oferują te produkty pod markami własnymi. Niekorzystne są jednak relacje cenowe w handlu łososiami, które w imporcie są o ponad 40% droższe niż przed rokiem, natomiast ceny uzyskiwane w eksporcie gotowych produktów wzrosły zaledwie o 5-10%. Inne gatunki ryb są w większości tańsze niż w 2012 r. (za wyjątkiem tuńczyków) co stymuluje import. W okresie styczeń-kwiecień 2013 r. wyniósł on 167,1 tys. ton (w wadze produktu) i był o 11,8% większy niż przed rokiem. O ponad 50% wzrosło zapotrzebowanie na makrele (średni spadek cen o 16%), o 21% na mintaje (spadek cen o 3%) oraz o 18% na tilapie (spadek cen o 8%), dorsze i tuńczyki. Znaczny wzrost importu oraz sprzedaży w kraju świadczyć może o zahamowaniu spadkowego trendu w spożyciu ryb w Polsce obserwowanego od 2008 r.

W 2013 r. ceny detaliczne ryb, przetworów rybnych i owoców morza rosną w niewielki stopniu, pod wpływem obniżek cen w imporcie. W okresie styczeń-maj br., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, podrożały one średnio o 1,4%, natomiast w maju były droższe niż w grudniu oraz w maju 2012 r. o ok. 1,0%. Wzrosty cen ryb i ich przetworów były zatem niższe niż żywności ogółem. W ciągu roku potaniały m.in. morskie ryby wędzone (o 3,9%, głównie makrele) oraz świeże i mrożone ryby słodkowodne (o 2,8%), przy nadal silnie drożących konserwach rybnych (wzrost o 6,8%, głównie tuńczykach i sardynkach).

¹ Brak wyników eksportu realizowanego bezpośrednio z burt statków uniemożliwia pełną analizę handlu zagranicznego rybami, przetworami rybnymi i owocami morza.

Krzysztof
Hryszko

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2012 I-XII	63 115	27 114	14 884	10 089	5 198	120 361	36 928	5 805
2012 III	11 295	1 662	1 695	2 350	154	17 156	8 582	1 348
IV	14 160	2 869	1 355	544	286	19 214	3 551	127
V	16 084	1 026	1 291	721	239	19 361	4 003	123
VI	5 508	2 325	764	816	675	10 088	230	4
VII	1 987	2 808	334	717	1399	7 245	1 342	8
VIII	793	4 075	318	688	1286	7 160	876	
IX	116	3 377	693	701	412	5 299	1 852	18
X	408	4 964	1 364	742	400	7 878	1 801	84
XI	3 611	837	2 129	894	186	7 657	3 817	431
XII	3 487	952	2 426	509	90	7 464	2 222	2 166
2013 ^a I	6 609	1 621	1 562	1 162	44	10 998	3 284	865
II	11 778	1 231	970	1 756	31	15 766	3 081	671
III	13 651	1 125	605	1 323	34	16 738	1 283	161
IV	26 977	1 519	999	863	161	30 519	2 509	218
V	13 447	492	262	89	154	14 444	692	53
Wskaźnik zmian (%)								
<u>V 2013</u> <u>V 2012</u>	83,6	48,0	20,3	12,3	64,4	74,6	17,3	43,1
<u>I-V 2013</u> <u>I-V 2012</u>	153,5	77,0	64,5	103,4	56,5	130,9	43,8	63,6

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2011 I-XII	8 384	36 228	82 449	182 415	97 385	12 191	11 110	309 476
2012 I-XII	7 607	69 646	85 908	191 346	99 447	12 614	9 596	354 507
2012 III	865	8 247	8 194	18 508	9 268	1 583	1 055	35 814
IV	626	7 920	6 016	13 778	6 560	1 037	825	28 340
V	642	7 392	5 770	13 163	5 968	1 139	826	26 967
VI	571	5 813	5 518	13 508	6 277	826	548	25 410
VII	279	4 961	5 392	11 835	6 294	573	533	22 467
VIII	290	4 257	5 986	14 466	7 406	797	559	24 999
IX	612	4 408	6 565	15 735	7 500	1122	846	27 320
X	739	5 799	8 329	19 429	10 115	1 248	883	34 296
XI	761	5 860	9 744	19 443	10 420	1 314	792	35 808
XII	555	4 458	10 595	17 076	10 145	1 021	645	32 684
2013 I	798	5 582	7 437	17 170	8 997	1 185	820	30 987
II	758	6 769	7 493	17 328	9 035	1 429	880	32 348
III	921	13 290	9 826	18 086	9 263	1 462	868	42 123
IV	630	27 384	6 557	14 504	6 415	1 057	649	49 075
Wskaźnik zmian (%)								
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	100,6	345,8	109,0	105,3	97,8	101,9	78,7	173,2
<u>I-IV 2013</u> <u>I-IV 2012</u>	98,4	198,6	111,8	100,6	95,4	112,2	81,2	124,1

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2010 I-XII	325,9	96,0	55,2	37,8	66,9	465,9	189,3	86,9	38,1	113,1
2011 I-XII	351,5	113,9	53,7	38,6	64,5	450,9	185,2	86,3	36,7	113,1
2012 ^b I-XII	349,1	113,2	55,6	45,9	67,4	451,6	175,0	77,2	34,7	133,3
2012 ^b III	39,0	10,5	5,5	4,2	10,1	44,1	15,2	7,7	3,9	14,2
IV	31,8	8,4	5,0	3,3	8,0	29,0	10,4	4,9	2,0	9,2
V	31,0	8,8	4,4	3,2	1,7	32,9	11,0	5,6	2,7	11,2
VI	24,8	8,5	4,2	3,0	4,7	29,4	9,6	5,1	2,4	9,5
VII	23,9	8,3	3,9	3,1	4,5	27,5	9,4	4,3	2,4	9,0
VIII	24,1	8,5	3,4	3,2	5,8	31,2	13,0	4,4	2,0	9,1
IX	24,8	8,9	4,5	3,4	4,8	36,3	12,6	6,7	3,0	11,5
X	31,4	11,3	5,3	4,6	6,0	46,7	19,4	9,0	3,5	11,4
XI	31,6	10,7	5,7	5,2	4,9	54,1	24,0	8,8	3,5	14,3
XII	30,4	9,4	3,8	6,1	5,2	44,0	17,8	6,3	3,1	14,3
2013 ^b I ^c	28,0	11,2	4,9	4,3	3,2	47,7	17,7	11,2	3,5	12,1
II ^c	26,5	9,3	4,8	3,9	3,5	42,0	15,2	9,7	3,4	10,3
III ^c	28,5	9,1	5,2	5,3	3,0	41,6	14,5	9,3	3,3	11,4
IV ^c	30,8	9,5	5,0	3,8	5,3	35,8	12,3	7,9	2,6	10,5
Wskaźnik zmian (%)										
IV 2013 IV 2012	96,9	113,1	100,0	115,2	66,3	123,4	118,3	161,2	130,0	114,1
I-IV 2013 I-IV 2012	89,7	101,0	97,1	123,6	50,7	111,8	102,9	141,1	106,7	103,3

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne, ^c bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2010 I-XII	3,77	3,68	4,15	4,36	4,26	6,27	5,89	9,40	19,21	9,65
2011 I-XII	6,03	6,42	5,49	5,24	5,17	6,13	6,73	11,53	17,86	10,47
2012 ^a I-XII	7,87	7,71	5,82	6,50	5,79	6,66	6,79	12,16	15,89	14,70
2012 ^a III	8,33	7,89	6,26	6,55	6,46	6,27	6,66	12,61	15,30	14,26
IV	8,12	7,72	6,24	6,56	6,66	6,88	7,52	12,15	16,30	15,43
V	8,10	5,55	6,10	6,97	6,65	7,62	7,51	11,86	17,05	14,41
VI	8,06	8,49	6,35	6,85	6,70	8,35	7,22	12,49	16,34	15,64
VII	8,04	7,62	6,23	6,57	6,69	7,92	7,21	12,27	15,82	15,74
VIII	7,69	7,65	6,38	6,30	6,26	7,43	7,08	11,94	15,77	16,42
IX	7,20	7,49	5,80	5,73	5,41	6,93	6,27	12,60	15,85	16,22
X	7,40	7,59	4,70	5,64	5,20	6,81	5,98	11,57	15,32	13,19
XI	7,68	7,54	4,79	5,88	5,18	5,81	6,04	11,30	15,80	14,57
XII	7,26	7,41	4,66	5,13	5,11	5,59	6,33	11,41	16,82	11,53
2013 ^a I	7,51	7,15	5,01	6,12	5,16	6,11	5,77	11,00	20,32	13,54
II	7,21	7,27	5,10	5,41	5,28	6,10	6,06	11,52	20,94	14,91
III	6,62	7,06	5,06	5,37	5,29	6,39	5,65	11,00	21,93	15,08
IV	6,85	7,07	5,19	5,58	6,32	6,32	6,11	12,01	24,12	14,44
Wskaźnik zmian (%)										
IV 2013 IV 2012	84,4	91,6	83,2	85,1	94,9	91,9	81,3	98,8	148,0	93,6
I-IV 2013 I-IV 2012	84,6	88,1	80,9	83,0	81,5	94,0	79,9	88,1	142,4	100,5

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej (w nawiasie kod według nowej nomenklatury z 2012 r.)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2010 I-XII	7,52	17,37	18,38	17,91	44,75	36,45	42,46	2,57	0,50
2011 I-XII	7,25	21,82	18,97	18,71	49,39	43,02	36,71	2,50	0,85
2012 ^a I-XII	13,18	22,56	19,75	20,11	42,30	44,62	48,08	3,35	0,97
2012 ^a III	13,05	23,62	20,24	20,29	42,90	44,85	45,21	3,43	0,87
IV	13,04	20,78	18,97	19,47	43,78	43,12	49,05	3,28	0,94
V	13,57	22,93	20,89	19,97	43,03	45,19	51,39	3,49	0,90
VI	13,46	21,60	18,93	20,61	42,63	45,51	52,12	3,40	1,13
VII	13,34	24,82	21,93	20,25	41,82	43,53	55,09	3,39	1,16
VIII	13,08	24,21	19,62	18,70	39,78	42,63	53,78	-	1,23
IX	13,18	23,12	18,20	20,95	40,80	43,94	47,46	3,17	1,35
X	12,89	21,96	20,46	21,00	39,77	43,81	46,43	-	1,31
XI	13,03	19,49	20,23	19,01	41,75	45,94	48,81	-	1,30
XII	12,96	25,83	20,51	18,93	42,76	45,08	49,55	-	1,28
2013 ^a I	12,20	21,02	20,33	17,01	45,56	43,75	37,26	3,38	1,47
II	12,65	18,21	20,95	16,59	46,33	41,34	44,02	3,43	1,40
III	11,85	20,50	21,16	18,90	46,84	44,41	50,55	3,32	1,28
IV	11,65	19,06	20,53	19,71	47,43	43,00	54,47	3,26	1,53
Wskaźnik zmian (%)									
IV 2013 IV 2012	89,3	91,7	108,2	101,2	108,3	99,7	111,0	99,4	162,8
I-IV 2013 I-IV 2012	92,2	85,4	105,5	87,7	105,9	96,4	108,0	100,0	159,8

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej, ^c dane podlegają weryfikacji

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	-	7,56	75%	9,18	75%
2012 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	-	9,20	73%	12,73	79%
2012 III	11,63	-	12,48	57%	14,28	67%	9,40	-	9,01	73%	12,67	80%
IV	11,57	-	12,45	56%	13,48	63%	9,37	-	9,04	73%	12,78	80%
V	11,63	-	12,46	57%	13,61	63%	9,35	-	9,11	73%	12,84	80%
VI	11,53	-	12,44	56%	14,09	66%	9,29	-	9,27	74%	12,91	80%
VII	11,44	-	12,16	55%	14,13	66%	9,35	-	9,29	74%	12,92	80%
VIII	11,36	-	12,12	55%	14,03	65%	9,31	-	9,34	74%	12,79	79%
IX	11,32	-	12,22	56%	14,07	65%	9,49	-	9,41	74%	12,71	78%
X	11,46	-	12,33	56%	13,56	63%	9,00	-	9,35	74%	12,67	78%
XI	10,72	-	12,25	56%	13,56	63%	8,92	-	9,29	73%	12,48	77%
XII	10,61	-	12,30	56%	13,57	63%	8,91	-	9,31	73%	12,53	77%
2013 I	10,75	-	12,30	56%	13,58	63%	8,99	-	9,37	73%	12,15	75%
II	10,80	-	12,37	56%	13,58	63%	8,45	-	9,44	73%	12,12	75%
III	10,75	-	12,54	57%	13,59	62%	8,55	-	9,42	73%	12,11	75%
IV	10,71	-	12,47	57%	13,58	62%	8,59	-	9,54	74%	12,31	76%
V	10,79	-	12,45	56%	14,05	65%	8,64	-	9,62	75%	12,34	77%
Wskaźnik zmian (%)												
V 2013 V 2012	92,8	x	99,9	x	103,2	x	92,4	x	105,6	x	96,1	x
I-V 2013 I-V 2012	91,9	x	100,4	x	97,1	x	82,2	x	105,0	x	95,8	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2010I-XII	17,46	12,75	21,37	71,60	27,27	14,75	16,45	21,62	26,23	11,13	13,45
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2012I-XII	21,42	13,67	26,76	75,30	32,10	17,62	20,10	25,06	29,82	16,02	15,15
2012 III	21,38	13,66	26,71	76,60	32,08	17,89	19,55	23,63	28,53	15,82	15,40
IV	21,41	13,71	26,80	76,10	32,17	17,87	19,75	24,12	28,88	15,97	15,38
V	21,54	13,84	26,67	75,10	31,98	17,83	19,95	24,44	29,41	16,05	-
VI	21,49	13,80	26,72	75,50	32,05	17,86	20,30	24,88	29,65	16,07	-
VII	21,49	13,76	26,73	74,40	32,31	17,73	20,50	25,31	30,00	16,15	-
VIII	21,49	13,75	26,89	74,70	32,24	17,73	20,50	25,81	30,41	16,23	-
IX	21,51	13,73	27,03	74,90	32,17	17,61	20,35	25,94	30,76	16,25	-
X	21,56	13,69	26,98	74,80	32,20	17,46	20,68	26,31	31,29	16,21	15,40
XI	21,53	13,57	26,87	74,90	32,16	17,09	20,75	26,44	31,59	16,27	15,43
XII	21,55	13,44	26,61	74,10	31,96	16,68	20,43	26,75	31,88	16,22	14,16
2013I	21,60	13,42	26,90	74,70	32,07	16,68	20,83	27,06	32,24	16,21	14,56
II	21,63	13,39	26,66	74,60	31,79	16,54	20,65	27,25	32,47	16,15	14,59
III	21,77	13,31	26,54	74,10	31,81	16,35	20,53	27,50	32,82	16,17	14,96
IV	21,82	13,25	26,58	74,00	31,78	16,36	20,77	27,31	33,18	16,15	14,98
V	21,73	13,26	26,52	74,80	31,93	16,39	20,90	27,62	33,18	16,11	-
Wskaźnik zmian (%)											
<u>V 2013</u> V 2012	100,9	95,8	99,4	99,6	99,8	91,9	104,8	113,0	112,8	100,4	x
<u>I-V 2013</u> I-V 2012	102,0	97,5	100,0	97,8	99,6	91,2	106,0	114,5	115,0	102,4	96,8

Źródło: Dane GUS.

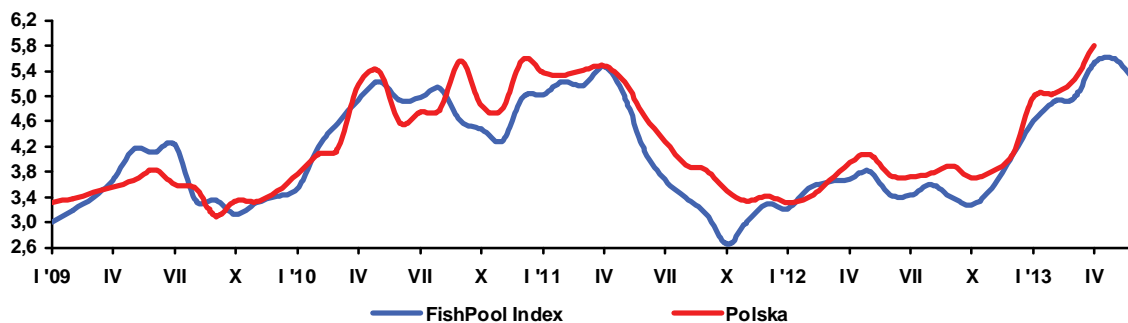
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2008	5,58	2,52	0,79	0,58	0,56	1,13
2009	5,50	2,28	0,77	0,63	0,57	1,24
2010	5,40	2,20	0,83	0,63	0,55	1,19
2011	5,04	2,05	0,82	0,60	0,52	1,05
2012	4,89	2,03	0,79	0,59	0,48	0,99
Wskaźnik zmian (%)						
<u>2012</u> 2011	97,0	99,0	96,3	98,3	92,3	94,3

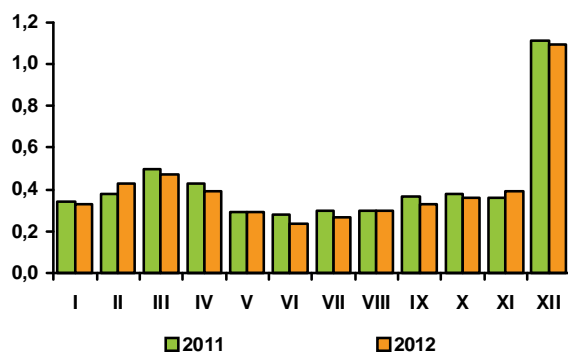
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

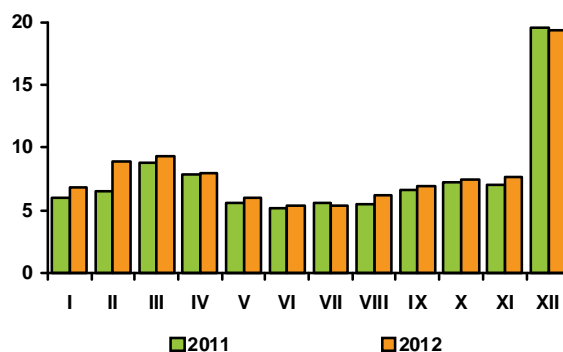
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

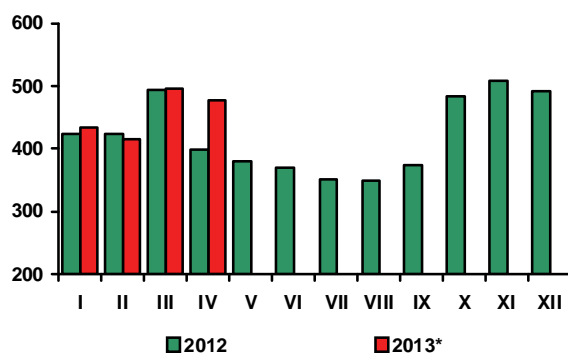
Rys. 2. Spożycie ryb i przetworów rybnych (w kg/osobę/miesięcznie, w wadze produktu)

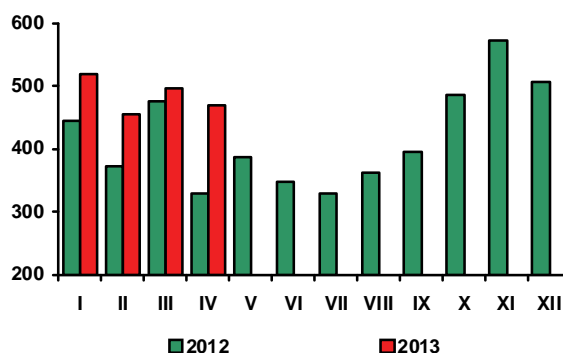
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

* bez eksportu burtowego

Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 - dane GUS, rys. 7-8 - dane CAAC.

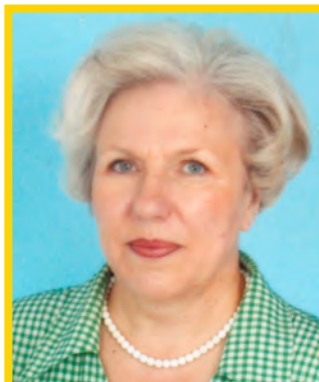
W maju br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,7 %, wobec wzrostu o 0,4% w kwietniu br. Żywność podrożała o 0,8%, podczas gdy ceny napojów bezalkoholowych spadły o 0,1%. O wzroście cen żywności zadecydowała głównie wyższa cen owoców o 6,5%, w tym jabłek o 20,3% i owoców cytrusowych o 10,4% oraz warzyw o 4,5%, w tym ziemniaków o 17,1%. Zwiększyły się także ceny masła (o 0,7%), margaryn (o 0,6%), serów dojrzewających (o 0,4%), olejów roślinnych (o 0,3%), ryb (o 0,2%) oraz twarogów i mięsa wołowego (po 0,1%). Obniżyły się natomiast ceny jaj, mięsa wieprzowego i drobiowego, tłuszczów wieprzowych, cukru i wyrobów cukierniczych, ryżu i makaronów. Nie zmieniły się ceny pieczywa, przetworów mięsnych i wędlin oraz mleka spożywczego.

W maju 2013 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 1,6% wyższe niż w analogicznym miesiącu przed rokiem, w tym żywności o 1,7%, a napojów bezalkoholowych o 0,6%. Najbardziej, bo o 6,9% wzrosły ceny warzyw, przy spadku cen ziemniaków (o 1,8%). Wydatnie zwiększyły się ceny warzyw świeżych, w tym zwłaszcza nowalijek: buraków o 32%, cebuli o 24%, sałaty o 22%, kapusty o 21%, ogórków o 18%, a kalafiorów o 13%. O 4,5% wyższe niż przed rokiem były także przeciętne ceny owoców, w tym cytrusowych o 18,3%, przy spadku cen bananów (o 9,7%) i jabłek (o 3,3%). Ceny mięsa, podrobów i przetworów mięsnych podniosły się o 1,9%, w tym wędlin o 3,0%, mięsa wołowego o 2,3%, przy niewielkim wzroście cen wieprzowiny i drobiu (po 0,4%). Pieczywo i produkty zbożowe podrożały średnio o 1,2%, w tym najbardziej – makarony (o 1,9%). Ceny ryb i przetworów rybnych, artykułów mleczarskich i tłuszczów jadalnych wzrosły po 1,0%. Odnotowano zwiększenie cen przetworów rybnych (o 3,4%), w tym konserw rybnych o 6,8% i ryb morskich (o 1,7%), przy spadku cen ryb słodkowodnych (o 2,8%). Spośród artykułów mleczarskich podrożały głównie: mleko w proszku (o 8,8%), śmietana (o 2,6%) i sery dojrzewające (o 1,0%). W grupie tłuszczów zwiększyły się ceny olejów roślinnych (o 1,9%), tłuszczów wieprzowych (o 1,8%) i masła (o 0,8%), przy niewielkim wzroście cen margaryn (o 0,3%). W maju br. mniej niż przed rokiem konsumenci płacili natomiast za jaja (o ok.14,0%) i cukier (o 4,3%).

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-maj 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. wyniósł 2,2%, w tym żywności 2,3%, wobec wzrostu odpowiednio o 3,7% i 3,6% rok wcześniej. Przeciętny poziom cen warzyw podniósł się o 6,2%, w tym ziemniaków o 27,0%, a mięsa i przetworów mięsnych o 2,7%, w tym mięsa wołowego o 4,1%, wędlin o 3,8%, a mięsa wieprzowego i drobiowego po 1,3%. Ceny tłuszczów wieprzowych były wyższe średnio o 4,2%, owoców o 2,3%, pieczywa i produktów zbożowych o 1,6%, ryb i przetworów rybnych o 1,4%, tłuszczów roślinnych o 1,3%, artykułów mleczarskich o 1,2%, a wyrobów cukierniczych o 1,1%. Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny masła (o 2,7%), cukru (o 2,6%) i jaj (o 1,3%).

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w pierwszych pięciu miesiącach 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku (2,2%), był wyższy od stopy inflacji (1,0%). Bardziej niż żywność podrożały napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (3,4%), towary i usługi związane z edukacją (2,7%) oraz usługi restauracyjne i hotelarskie (2,5%). Mniejszy niż żywności był wzrost cen towarów i usług związanych ze zdrowiem (2,1%) oraz użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii (1,8%). Spadły ceny odzieży i obuwia (o 5,0%), towarów i usług związanych z łącznością (o 6,0%) oraz transportem (o 1,6%), w tym paliw do prywatnych środków transportu o 4,1%.

Wyższa cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń – maj 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. (2,2%), była nieznacznie mniejsza (o 0,4 pkt. proc.) od wzrostu przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych brutto w sektorze przedsiębiorstw. Zmniejszyła się siła nabywcza płac mierzona możliwością kupna za nie m.in.: mięsa wołowego i wędlin, tłuszczów wieprzowych, owoców cytrusowych i warzyw. Wzrosła siła nabywcza wynagrodzeń w odniesieniu m.in. do pieczywa i produktów zbożowych, mięsa wieprzowego i drobiowego, ryb, artykułów mleczarskich, masła, margaryn, jaj, wyrobów cukierniczych i cukru. W wyniku szybszego wzrostu przeciętnych nominalnych i realnych emerytur i rent niż wynagrodzeń, poprawiły się możliwości nabywcze żywności w grupach ludności utrzymującej się ze świadczeń społecznych. Wpłynęło to na niewielkie ożywienie popytu.

Krystyna
Świetlik

Paweł
Wyrzykowski

W maju 2013 r. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach stałych, w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób ukształtowała się na poziomie o 2,7% wyższym niż w maju 2012 r. W efekcie w okresie styczeń-maj przewyższyła ona o 0,1% poziom sprzed roku, podczas gdy w okresie pierwszych czterech miesięcy br. była o 0,3% mniejsza, niż rok wcześniej. W maju sprzedaż detaliczna ogółem była o 1,2% wyższa niż przed rokiem, a w okresie styczeń-maj – o 0,3% wyższa niż w analogicznym okresie 2012 r.

Niska dynamika konsumpcji, w tym żywności jest efektem spowolnienia gospodarczego i związanej z tym niskiej dynamiki płac realnych, niekorzystnych zjawisk na rynku pracy oraz utrzymującej się wysokiej skłonności gospodarstw domowych do oszczędzania. Trudno przypuszczać, że majowe ożywienie popytu będzie miało cechy trwałości. Badania koniunktury gospodarczej przeprowadzone w czerwcu br. ujawniają bardziej pesymistyczne niż przed miesiącem oceny ogólnego klimatu koniunktury w handlu detalicznym, w tym zwłaszcza niekorzystne przewidywania dotyczące sprzedaży. Według badań TNS Polska, w czerwcu br. wskaźnik tzw. klimatu konsumenckiego spadł do minus 28,7, z minus 27,4 w maju, co oznacza, że wśród konsumentów wzrósł odsetek ocen negatywnych dotyczących aktualnej sytuacji gospodarczej kraju i jej zmian w perspektywie roku. Potwierdzają to czerwcowe badania koniunktury konsumenckiej prowadzone przez GUS i NBP, wskazujące na spadek (o 0,5 pkt. proc.) tzw. wyprzedzającego wskaźnika ufności konsumenckiej, syntetycznie opisującego oczekiwane w najbliższych miesiącach tendencje w rozwoju konsumpcji indywidualnej.

Według metodologii Eurostat-u w maju 2013 r. w UE-28 inflacja w ujęciu rocznym wyniosła 1,6%, w strefie euro 1,4%, a w Polsce 0,5%. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych był wyższy od stopy inflacji i wyniósł w UE-28 3,4%, a w strefie euro 3,0%. Dynamika wzrostu cen była większa niż w miesiącu poprzednim. Żywność i napoje bezalkoholowe podrożały we wszystkich krajach unijnych, w tym najbardziej w Finlandii (o 7,6%), Rumunii (o 7,5%) Chorwacji (o 6,5%) i Estonii (o 6,1%). Polska należała do krajów o najniższej dynamice wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych (1,6%). Wolniej niż w Polsce ceny tych artykułów rosły w Irlandii (o 1,4%), Danii (o 0,9%) i Grecji (o 0,8%).

Według FAO w maju 2013 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, przeciętne światowe ceny żywności spadły o 0,3%. Najbardziej, bo o 3,5% potaniały artykuły mleczarskie (po raz pierwszy od lipca 2012 r.) w wyniku spadku cen odtuszczonego mleka w proszku (o 12,2%), masła (o 6,8%) i pełnego mleka w proszku (o 6,2%). Utrzymała się spadkowa tendencja cen cukru (o 1,0%) spowodowana korzystnymi perspektywami zbiorów trzciny cukrowej w Brazylii. Ceny artykułów mięsnych i olejów pozostały na tym samym poziomie. W reakcji na opóźnienia zasiewów kukurydzy w USA wzrosły ceny zbóż (o 1,9%).

W maju 2013 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 5,1% wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Najbardziej wzrosły ceny artykułów mleczarskich (o 41,8%). Droższe niż rok wcześniej były również artykuły zbożowe (o 7,8%) i mięsne (o 2,4%). Ceny cukru obniżyły się o 15,1%, a olejów i pozostałych tłuszczów o 14,9%.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2013 r.

Wyszczególnienie	V 2013			I-V 2013
	V 2012=100	XII 2012=100	V 2013=100	I-V 2012=100
O G Ó Ł E M	100,5	100,5	99,9	101,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,6	102,3	100,7	102,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,5	102,8	100,2	103,4
Odzież i obuwie	95,2	98,0	100,1	95,0
Mieszkanie	101,1	100,2	100,1	101,8
Użytkowanie mieszkań i nośniki energii	101,1	100,1	100,1	101,8
w tym nośniki energii	99,6	98,7	99,9	100,6
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	101,0	100,4	100,0	101,4
Zdrowie	101,9	100,8	100,2	102,1
Transport	95,8	98,1	97,7	98,4
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	91,8	95,8	96,0	95,9
Łączność	90,3	90,4	97,4	94,0
Rekreacja i kultura	103,8	103,4	99,2	101,8
Edukacja	102,6	100,5	100,0	102,7
Restauracje i hotele	102,4	100,9	100,3	102,5
Inne towary i usługi	100,8	100,4	100,0	101,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w maju 2013 r.

Wyszczególnienie	V 2013			I-V 2013
	IV 2013=100	V 2012=100	XII 2012=100	I-V 2012=100
Żywność (bez napojów)	100,8	101,7	100,5	102,3
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	101,2	100,5	101,6
Pieczywo	100,0	100,6	100,2	101,0
Ryż	99,3	100,7	99,8	101,6
Makarony	99,4	101,9	100,2	102,3
Mięso i przetwory	99,9	101,9	99,8	102,7
Mięso wieprzowe	99,8	100,4	96,4	101,3
Mięso wołowe	100,1	102,3	99,8	104,1
Drób	99,8	100,4	104,6	101,3
Przetwory mięsne i wędliny	100,0	103,0	99,6	103,8
Ryby	100,2	101,0	101,0	101,4
Mleko, sery i jaja	99,7	98,5	99,4	100,8
Artykuły mleczarskie	100,1	101,0	100,5	101,2
Mleko	100,0	100,1	100,2	100,4
Sery twarogowe	100,1	100,4	100,2	100,3
Sery dojrzewające i topione	100,4	101,0	100,5	101,0
Jaja	97,4	86,2	93,6	98,7
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,4	101,0	100,2	100,0
Masło	100,7	100,8	101,1	97,3
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	98,4	101,8	96,2	104,2
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,6	100,3	100,6	100,3
Oleje roślinne	100,3	101,9	100,7	102,3
Owoce	106,5	104,5	114,7	102,3
Jabłka	120,3	96,7	127,1	89,3
Owoce cytrusowe	110,4	118,3	116,2	111,9
Banany	99,2	90,3	103,3	94,5
Warzywa	104,5	106,9	117,7	106,2
Ziemniaki	117,1	98,2	150,8	126,9
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,7	99,2	99,1	100,4
Cukier	99,3	95,7	96,5	97,4
Napoje bezalkoholowe	99,9	100,6	100,0	101,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	100,0
	2011	101,7	100,7	102,1	100,8	101,3	98,2	98,3	98,6	99,8	101,0	101,2	100,8
	2012	101,6	100,7	101,2	100,2	100,8	100,7	98,0	98,9	99,9	100,6	100,5	100,8
	2013	101,3	98,8	100,1	100,4	100,7							
Pieczywo i produkty zbożowe	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	100,2
	2011	100,9	101,2	102,0	100,4	100,4	100,1	100,0	100,1	100,1	100,5	100,2	100,0
	2012	100,4	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,0	100,2	100,0	100,1	100,1	100,0
	2013	100,4	100,2	99,9	100,1	100,0							
Mięso	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0	99,2	99,7
	2011	101,7	99,9	102,3	101,0	100,9	99,4	100,4	101,2	100,8	101,4	100,7	100,8
	2012	101,0	100,6	100,4	100,3	100,4	101,3	100,1	100,2	100,9	100,2	100,0	99,5
	2013	100,2	99,3	100,5	99,9	99,9							
Ryby	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	100,1
	2011	101,0	100,9	100,6	100,9	100,8	100,5	100,4	100,1	100,4	101,4	101,8	101,8
	2012	100,0	100,8	100,4	100,9	100,2	100,3	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	99,4
	2013	100,4	100,1	100,0	100,3	100,2							
Mleko, sery, jaja	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	100,0
	2011	100,6	100,2	100,6	100,3	100,3	100,0	100,4	100,4	100,2	100,6	100,5	100,8
	2012	100,8	100,6	103,8	101,7	98,9	99,0	99,6	99,6	100,0	100,3	100,3	100,3
	2013	100,4	100,1	99,6	99,7	99,7							
Tłuszcze	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	100,1
	2011	100,6	100,3	101,6	100,6	100,9	100,9	100,8	101,0	100,0	100,6	100,9	100,7
	2012	100,7	100,0	100,5	99,0	99,2	99,2	100,0	99,4	100,1	101,2	100,4	100,3
	2013	100,9	99,8	99,4	99,9	100,4							
Owoce	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	94,5
	2011	100,7	101,6	100,2	99,6	106,0	101,6	98,2	88,3	93,8	100,6	100,5	100,1
	2012	107,5	101,8	99,2	102,3	103,4	107,5	98,0	91,6	95,9	100,0	97,8	101,0
	2013	105,7	99,8	98,3	102,9	106,5							
Warzywa	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	103,7
	2011	105,1	100,9	101,6	102,7	105,4	85,6	82,4	86,1	98,3	103,5	109,1	104,7
	2012	106,8	103,0	104,0	97,0	106,2	100,2	80,7	91,0	97,9	105,6	106,8	111,9
	2013	107,3	100,0	102,5	102,4	104,5							
Cukier i wyroby cukiernicze	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	99,8
	2011	101,7	102,7	111,4	101,5	97,8	97,5	99,0	99,8	99,7	100,7	100,5	100,2
	2012	100,4	100,5	100,3	100,5	100,1	100,2	100,2	100,1	100,3	100,0	99,8	99,5
	2013	100,3	99,4	99,7	100,0	99,7							
Cukier	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	100,1
	2011	104,0	109,6	139,4	104,7	92,8	92,3	95,7	98,1	98,0	100,6	101,0	100,3
	2012	99,8	100,6	100,1	100,5	99,8	100,0	100,0	99,9	100,4	99,9	99,6	99,3
	2013	99,9	98,7	99,2	99,4	99,3							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
	2011	101,2	100,2	100,9	100,5	100,6	99,6	99,7	100,0	100,1	100,7	100,7	100,4
	2012	100,7	100,4	100,5	100,6	100,2	100,2	99,5	99,7	100,1	100,4	100,1	100,1
	2013	100,1	100,0	100,2	100,4	99,9							
III. Średnia płaca ^a	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
	2011	88,1	100,9	106,2	99,0	96,8	103,3	100,3	99,4	99,7	101,0	101,8	109,0
	2012	91,3	97,3	105,7	98,7	97,3	103,8	98,5	99,6	98,8	102,1	101,7	108,8
	2013	89,5	100,8	103,3	99,9	96,6							

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

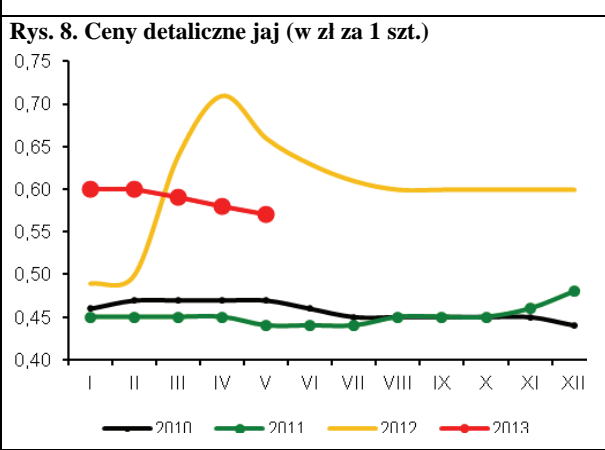
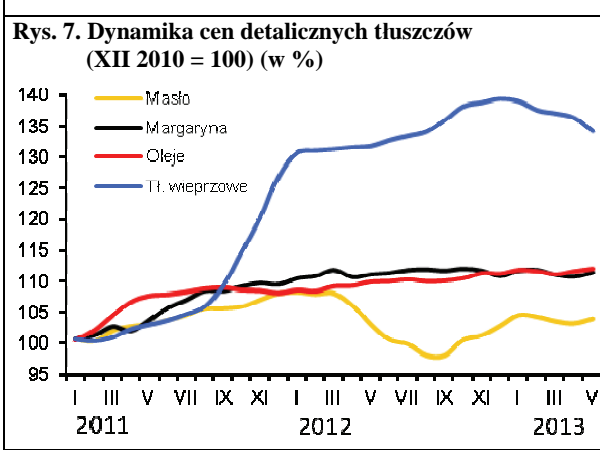
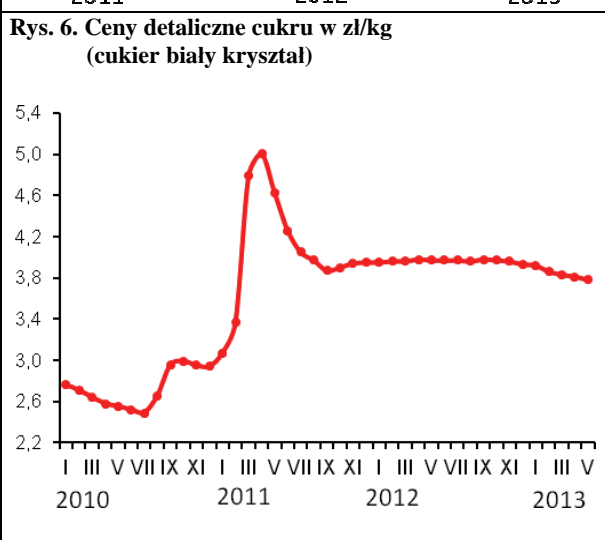
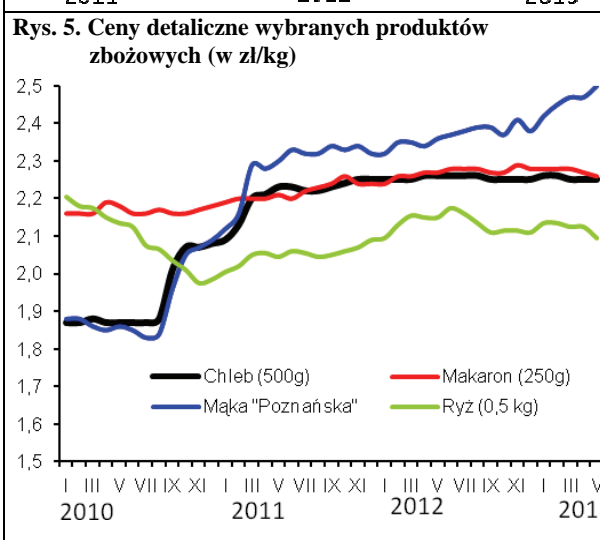
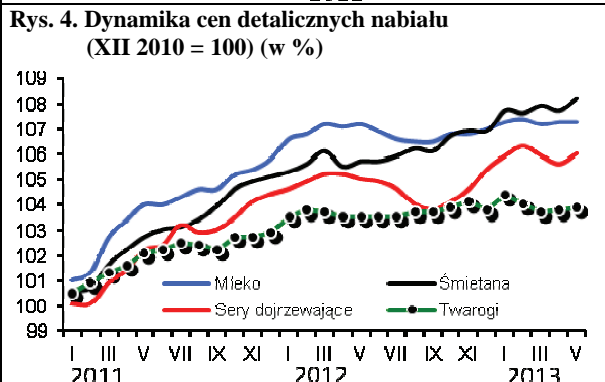
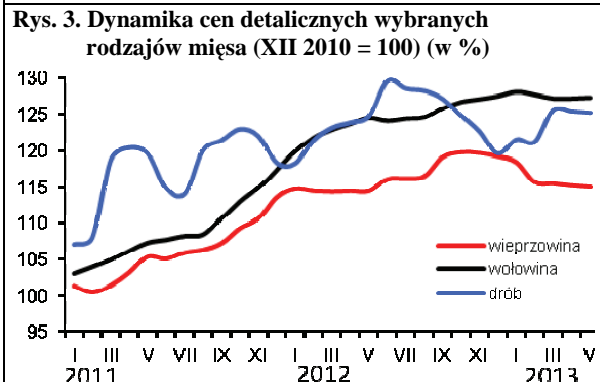
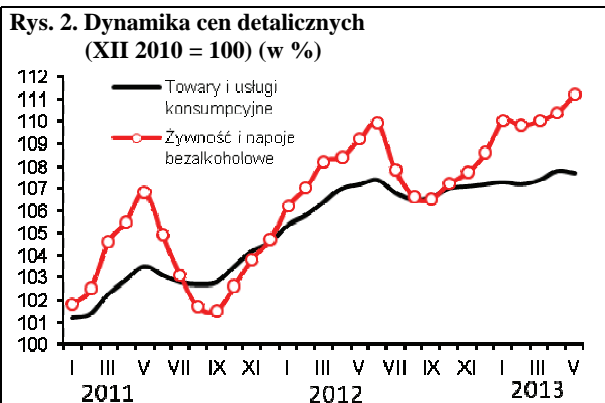
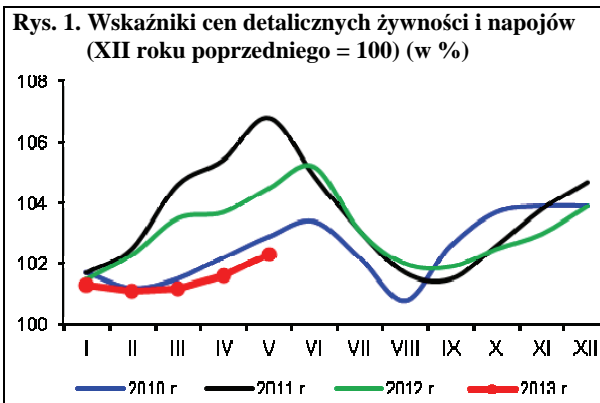
Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	103,9
	2011	104,8	105,0	106,8	107,2	108,8	106,4	105,3	104,5	103,3	104,1	104,6	104,7
	2012	104,5	104,5	103,7	103,2	102,7	105,4	105,0	105,3	105,3	104,7	103,9	103,9
	2013	103,5	102,5	101,5	101,7	101,6							
Pieczywo i produkty zbożowe	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	106,8
	2011	107,4	108,7	110,7	111,3	111,7	111,9	111,9	111,7	108,0	106,8	106,5	106,2
	2012	105,6	104,5	102,8	102,6	102,4	102,4	102,4	102,4	102,3	101,9	101,9	101,9
	2013	101,9	101,9	101,6	101,4	101,2							
Mięso	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	98,8
	2011	100,3	101,0	103,7	104,9	106,1	103,7	104,2	104,5	105,6	108,2	109,8	111,1
	2012	110,3	111,1	109,1	108,3	107,8	109,8	109,5	108,4	108,4	107,2	106,4	105,0
	2013	104,1	102,7	102,8	102,4	101,9							
Ryby	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	102,5
	2011	103,0	103,6	104,2	105,1	105,9	106,1	106,4	106,2	106,2	107,4	109,2	111,0
	2012	110,9	110,9	110,6	110,1	109,5	109,3	108,9	109,0	108,6	107,1	105,3	102,8
	2013	102,2	101,5	101,2	101,0	101,0							
Mleko, sery, jaja	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	102,1
	2011	102,1	102,2	103,1	103,1	103,2	103,4	103,9	104,1	104,0	104,1	104,6	105,1
	2012	105,3	105,8	109,1	110,6	109,1	104,8	107,2	106,3	106,0	105,7	105,5	104,9
	2013	104,4	103,8	99,7	97,8	98,5							
Tłuszcze	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	102,2
	2011	102,3	103,6	106,5	107,9	108,8	108,8	108,5	109,2	108,6	108,4	109,0	109,7
	2012	109,8	109,4	108,2	106,4	104,6	102,9	102,0	100,4	100,2	100,8	100,4	100,0
	2013	100,3	100,1	99,0	99,9	101,0							
Owoce	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	108,8
	2011	117,8	120,1	120,7	117,8	122,2	120,4	115,2	100,2	94,2	96,4	96,9	94,9
	2012	97,2	97,3	96,6	99,4	97,3	103,4	103,4	106,3	107,8	106,7	103,8	105,0
	2013	102,7	101,8	101,0	101,4	104,5							
Warzywa	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	119,9
	2011	113,5	108,7	105,3	104,6	112,8	97,9	87,3	84,9	81,9	82,8	84,2	82,2
	2012	83,6	85,7	88,1	83,1	84,4	99,8	97,5	103,4	102,8	104,0	101,0	107,2
	2013	107,8	104,6	103,0	108,8	106,9							
Cukier i wyroby cukiernicze	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	103,2
	2011	104,8	107,9	120,7	123,1	120,5	117,4	116,3	114,2	110,8	111,2	112,1	112,6
	2012	110,6	108,5	98,7	97,8	99,9	102,3	103,4	103,6	104,2	103,4	102,8	102,0
	2013	101,9	100,9	100,2	99,7	99,2							
Cukier	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	106,4
	2011	112,4	125,3	178,7	191,7	179,7	166,7	161,0	148,3	131,3	130,3	133,4	133,7
	2012	128,4	117,8	84,6	81,2	87,3	94,6	98,8	100,7	103,1	102,4	101,0	99,9
	2013	100,0	98,1	97,2	96,1	95,7							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
	2011	103,8	103,6	104,3	104,5	105,0	104,2	104,1	104,3	103,9	104,3	104,8	104,6
	2012	104,1	104,3	103,9	104,0	103,6	104,3	104,0	103,8	103,8	103,4	102,8	102,4
	2013	101,7	101,3	101,0	100,8	100,5							
III. Średnia płaca ^a	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
	2011	105,0	104,1	104,0	105,9	104,1	105,8	105,2	105,4	105,2	105,1	104,4	104,4
	2012	108,1	104,3	103,8	103,4	103,8	104,3	102,4	102,7	101,6	102,8	102,7	102,4
	2013	100,4	104,0	101,6	103,0	102,3							

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2012 r. b – 2013 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,19	4,26	4,31	4,30	4,29	4,35	4,32	4,27	4,22	4,23	4,23	4,24
	b	4,27	4,27	4,25	4,25	4,19							
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,25	2,25	2,25	2,26	2,26	2,26	2,26	2,26	2,25	2,25	2,25	2,25
	b	2,26	2,26	2,25	2,25	2,25							
Makaron – 250 g	a	2,24	2,26	2,26	2,26	2,27	2,28	2,28	2,28	2,27	2,27	2,29	2,28
	b	2,28	2,28	2,28	2,27	2,26							
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,32	2,35	2,35	2,34	2,36	2,37	2,38	2,39	2,39	2,37	2,41	2,38
	b	2,42	2,45	2,47	2,47	2,50							
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	24,24	24,75	25,09	25,38	25,47	25,48	25,49	25,52	25,81	25,96	26,03	26,18
	b	26,30	26,24	26,19	26,14	26,30							
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,21	32,57	32,65	32,73	32,99	32,90	33,08	33,06	33,46	33,71	33,82	33,82
	b	33,97	33,78	33,56	33,60	33,49							
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	15,51	15,35	15,20	15,27	15,21	15,61	15,60	15,60	16,02	16,09	16,03	15,96
	b	15,84	15,27	15,16	15,21	15,13							
Kurczę patroszone – 1 kg	a	7,08	7,42	7,49	7,52	7,60	8,01	7,89	7,85	7,81	7,60	7,41	7,18
	b	7,33	7,29	7,67	7,66	7,64							
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	22,94	23,01	23,13	23,15	23,35	23,43	23,55	23,41	23,67	23,73	23,92	23,88
	b	23,92	23,78	23,77	23,78	23,80							
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	15,35	15,42	15,42	15,33	15,38	15,44	15,67	15,67	15,72	15,95	16,09	16,10
	b	16,07	16,04	16,11	15,99	15,87							
Filety mrożone z morskazuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	20,87	21,20	21,38	21,41	21,54	21,49	21,49	21,49	21,51	21,56	21,53	21,55
	b	21,60	21,63	21,77	21,82	21,73							
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,80	2,79	2,80	2,79	2,80	2,79	2,77	2,76	2,75	2,76	2,75	2,73
	b	2,72	2,76	2,75	2,76	2,76							
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,02	1,02	1,02	1,01	1,00	1,00	1,00	1,00	1,22	1,22	1,01
	b	1,01	1,01	1,01	1,01	1,00							
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	12,74	12,73	12,70	12,72	12,78	12,77	12,78	12,80	12,83	12,76	12,80	12,76
	b	12,85	12,84	12,85	12,91	12,92							
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	19,59	19,71	19,90	19,70	19,62	19,39	19,25	19,10	19,13	19,42	19,50	19,87
	b	20,03	20,05	20,01	20,06	20,25							
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,56	5,59	5,65	5,66	5,69	5,69	5,66	5,69	5,64	5,68	5,69	5,70
	b	5,77	5,76	5,71	5,77	5,76							
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,49	0,50	0,64	0,71	0,66	0,63	0,61	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
	b	0,60	0,60	0,59	0,58	0,57							
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,64	4,64	4,54	4,44	4,31	4,18	4,15	4,07	4,08	4,21	4,21	4,29
	b	4,36	4,35	4,31	4,31	4,34							
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	4,00	3,96	3,99	3,95	3,95	3,92	3,95	3,96	3,93	3,96	3,95	3,94
	b	3,96	4,00	4,02	4,08	4,08							
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,89	6,87	6,92	6,92	6,94	7,01	7,04	7,04	7,04	7,05	7,01	6,98
	b	7,01	6,95	6,90	6,90	6,90							
Ślonina – 1 kg	a	6,60	6,71	6,72	6,74	6,73	6,83	6,88	6,91	7,08	7,21	7,27	7,23
	b	7,19	7,17	7,14	7,03	6,87							
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,96	1,98	1,99	1,98	1,98	1,98	1,97	1,98	1,99	2,02	2,03	2,04
	b	2,03	1,99	1,99	1,98	1,96							
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,95	3,96	3,96	3,98	3,97	3,97	3,97	3,96	3,98	3,97	3,96	3,93
	b	3,92	3,86	3,83	3,81	3,78							
Jabłka – 1 kg	a	2,55	2,69	2,90	3,00	3,12	3,72	4,23	3,48	2,68	2,40	2,34	2,38
	b	2,38	2,40	2,42	2,51	3,02							

Źródło: Dane GUS

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W maju 2013 r. nieznacznie zmalał popyt na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa. Podrożały przede środki ochrony roślin. Taniejące paliwa ropopochodne doprowadziły natomiast do wyraźnego zmniejszenia średnich cen na rynku energii. Średnie ceny nawozów mineralnych, materiałów budowlanych i maszyn rolniczych pozostały na poziomie miesiąca poprzedniego.

W maju utrzymał się relatywnie wysoki popyt na nawozy mineralne, ale średnie ceny pozostały na poziomie miesiąca poprzedniego. Podrożały niektóre nawozy azotowe: mocznik o 1,0%, a saletra amonowa o 0,7%, ale saletrzak i saletra amonowa staniały o 1,0%. Ceny nawozów fosforowych zostały obniżone o 0,3%, a polifoska o 0,9%, superfosfat prosty o 1,6%. Ceny nawozów mineralnych w maju 2013 r. były średnio o 0,2% wyższe niż przed rokiem, w tym mocznik podrożał o 3,9%, a superfosfat prosty o 3,0%. Potaniała natomiast sól potasowa (o 4,2%) oraz fosforan amonu (o 1,1%) W kolejnych miesiącach 2013 r. ceny nawozów mineralnych pod wpływem okresowego spadku popytu powinny nieznacznie zmniejszyć się.

Nieznacznie pogorszyły się relacje cen nawozów mineralnych do zbóż pod wpływem spadku cen pszenicy. Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć w maju br. 4,5 kg pszenicy, tj. o 0,1 kg więcej niż w miesiącu poprzednim, ale o 0,1 kg mniej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 3,4 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (5,6 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej również pogorszyły się. Na zakup 1 dt NPK w maju 2013 r. należało przeznaczyć 83 kg żywca wieprzowego, o 2 kg więcej niż w miesiącu poprzednim i o 3 kg więcej niż przed rokiem.

Zmalały również ceny nawozów wapniowych (o 1,4%). W maju br. były one jednak nadal o 4,3% wyższe niż rok temu.

Na światowych rynkach ceny nawozów mineralnych¹ po raz kolejny zmalały głównie pod wpływem stabilizacji popytu i presji podaży. Średnie obniżki cen nawozów w maju w porównaniu z kwietniem wyniosły 2,5%, w tym mocznik² potaniał o 4,7%, fosforan amonu³ o 4,6%, a superfosfat potrójny⁴ o 2,8%. Sól potasowa⁵ podrożała jednak w tym czasie o 0,4%. W ciągu 12 miesięcy ceny nawozów mineralnych w handlu światowym spadły o ponad 17%. Mocznik potaniał w tym czasie o 31%, sól potasowa o 14%, superfosfat potrójny o 13%, a fosforan amonu o 12%.

W maju 2013 r. kontynuowany był zwiększony popyt na podstawowe środki ochrony roślin, co było spowodowane niesprzyjającymi warunkami agrometeorologicznymi i nasileniem występowania chorób grzybowych. Ceny wzrosły średnio o kolejne 0,6%, w tym zaprawy nasienne podrożały o 2,1%, Chwastox Extra o 1,0%, a potaniał Gwarant (o 2,0%). Pesticydy są obecnie o 2,9% droższe niż przed rokiem, przy czym zaprawy nasienne podrożały o 12,6%, a Decis o 6,9%, a Gwarant o 1,3%.

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

W maju 2013 r. bezpośrednie nośniki energii wyraźnie potaniały (średnio o 1,3%), głównie z powodu obniżenia cen gazu ziemnego propan-butan (o 4,3%) oraz paliw ropopochodnych (o 4,1%). W ciągu 12 miesięcy średnie ceny bezpośrednich nośników energii zmalały o 2,8%. W tym czasie podrożała m.in. energia elektryczna (o 7,1%), obniżono natomiast ceny gazu propan-butan (o 14,4%), oleju opałowego (o 9,1%) oraz benzyny (o 8,4%).

Na światowych rynkach¹ ceny ropy Brent wzrosły w maju 2013 r. o 0,1%. Potaniał natomiast gaz ziemny dla odbiorców europejskich (o 4,6%), a ceny węgla kamiennego⁶ pozostały na poziomie miesiąca poprzedniego. W ciągu 12 miesięcy ropa Brent potaniała o prawie 7%, a węgiel o 12%. Gaz ziemny w Europie zdrożał o 6%, a w USA aż o 66%.

Ogólny klimat koniunktury w budownictwie oceniany był w maju 2013 r. mniej pesymistycznie niż w miesiącu poprzednim, ale gorzej niż w analogicznych miesiącach poprzednich, a ceny pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca. W ciągu 12 miesięcy średnie ceny materiałów budowlanych zmalały o 0,6%, przy czym drzwi płytowe podrożały o 3,9%, a wapno budowlane o 3,5%. Potaniały natomiast płyty OSB (o 5,9%).

Malejący popyt na środki mechanizacji rolnictwa spowodował, że średnie ceny nie zmieniły się w porównaniu do poprzedniego miesiąca. W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały średnio o 3,5%, w tym kultywatory o 11,9%, a opryskiwacze polowe o 11,1%. Potaniały natomiast dojarki koniowe (o 4,3%).

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Yuzhnyy

3 Notowania fob US Gulf

4 Notowania fob Tunis

5 Notowania fob Vancouver

6 Notowania fob Richards Bay

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		V 2012	XII 2012	V 2013	V 2013 IV 2013	V 2013 XII 2012	V 2013 V 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	137,32	132,28	133,92	100,2	101,2	97,5	5,01	0,93
Saletra amonowa 34%N	„	149,40	147,00	152,16	100,7	103,5	101,8	4,69	0,87
Mocznik 46%N	„	175,92	176,88	182,80	101,0	103,3	103,9	4,16	0,77
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	103,80	104,96	106,92	99,7	101,9	103,0	5,60	1,04
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	190,76	189,52	190,68	99,7	100,6	100,0	4,99	0,92
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	244,40	243,76	241,68	99,7	99,1	98,9	3,95	0,73
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	203,80	199,96	195,28	100,0	97,7	95,8	3,41	0,63
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	225,08	224,16	225,76	99,1	100,7	100,3	4,22	0,78
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	80,23	76,63	83,65	98,6	109,2	104,3	1,46	0,27

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		V 2012	XII 2012	V 2013	V 2013 IV 2013	V 2013 XII 2012	V 2013 V 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	41,55	42,20	42,73	100,3	101,3	102,8	44,74	8,28
Dursban 480 EC	1 l	51,71	51,66	51,61	100,4	99,9	99,8	54,04	10,00
Decis Mega 50 EW	250 ml	31,30	32,50	33,47	101,1	103,0	106,9	35,05	6,49
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	31,82	31,96	35,82	102,1	112,1	112,6	37,51	6,94
Gwarant 500 SC	1 l	58,41	58,83	57,63	100,7	98,0	98,7	60,35	11,17
Miedzian 50 WP	1,5 kg	60,75	62,12	62,97	100,5	101,4	103,7	65,94	12,20
Roundup	1 l	34,02	33,70	33,74	99,8	100,1	99,2	35,33	6,54
Granstar Ultra SX 50 SG	40 g	41,39	41,62	41,92	100,0	100,7	101,3	43,90	8,12
Fusilade Forte	1 l	123,71	124,35	124,97	100,4	100,5	101,0	130,86	24,22
Chwastox Extra 300 SL	1 l	17,49	17,66	17,70	101,0	100,2	101,2	18,53	3,43
Środek gryzoniobójczy	1 kg	31,16	31,62	32,55	100,7	102,9	104,5	34,08	6,31

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		V 2012	XII 2012	V 2013	V 2013 IV 2013	V 2013 XII 2012	V 2013 V 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	787,71	802,08	777,40	99,5	96,9	98,7	814,03	150,66
Koks opałowy	t	1338,32	1276,52	1232,36	99,1	96,5	92,1	1290,43	238,83
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,86	5,53	5,37	95,9	97,1	91,6	5,62	1,04
Olej napędowy	1 l	5,78	5,64	5,36	95,9	95,0	92,7	5,61	1,04
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	4,17	3,98	3,79	98,2	95,2	90,9	3,97	0,73
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,84	2,74	2,43	95,7	88,7	85,6	2,54	0,47
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	34,92	34,70	34,75	100,0	100,1	99,5	36,39	6,73
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	16,39	16,92	17,12	100,8	101,2	104,5	17,93	3,32
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	14,31	14,69	14,82	99,9	100,9	103,6	15,52	2,87
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	11,94	12,23	12,32	100,6	100,7	103,2	12,90	2,39
Energia elektryczna	10 kWh	6,34	6,71	6,79	100,0	101,2	107,1	7,11	1,32

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		V 2012	XII 2012	V 2013	V 2013 IV 2013	V 2013 XII 2012	V 2013 V 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	23,14	22,84	22,60	99,7	98,9	97,7	23,66	4,38
Wapno	1 t	535,46	546,61	553,96	100,4	101,3	103,5	580,06	107,36
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	151,30	153,99	154,43	100,2	100,3	102,1	161,71	29,93
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3715,47	3665,56	3576,47	99,6	97,6	96,3	3744,99	693,11
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,42	13,74	13,68	99,9	99,6	101,9	14,32	2,65
Dwuteownik gruby	1 t	3845,74	3792,63	3713,09	99,5	97,9	96,6	3888,05	719,59
Blacha dachowa	1 m ²	31,01	30,75	30,36	99,4	98,7	97,9	31,79	5,88
Tynk „Atlas”	25 kg	51,69	51,72	51,85	99,9	100,3	100,3	54,29	10,05
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,22	1,19	1,18	100,9	99,2	96,7	1,24	0,23
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	703,91	701,53	697,55	99,9	99,4	99,1	730,42	135,18
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	727,20	728,32	725,61	99,8	99,6	99,8	759,80	140,62
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	88,23	84,68	82,99	99,3	98,0	94,1	86,90	16,08
Okno drewniane szklone	1 szt.	1702,31	1707,74	1724,16	100,4	101,0	101,3	1805,40	334,14
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1528,33	1557,80	1588,34	99,9	102,0	103,9	1663,18	307,82

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

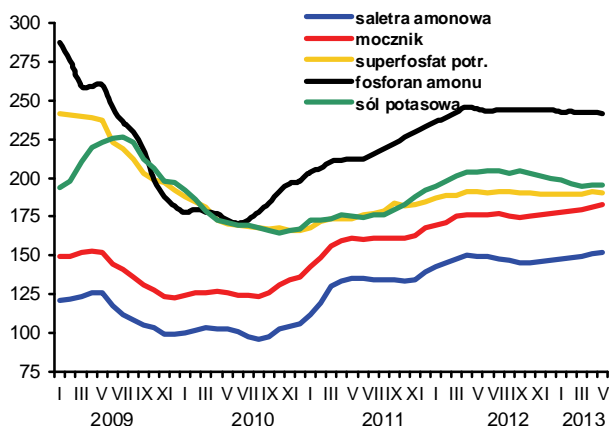
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	V 2012	XII 2012	V 2013	V 2013 IV 2013	V 2013 XII 2012	V 2013 V 2012	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC 5050	365637,2	373320,8	384570,2	99,9	103,0	105,2	4026,91	745,29
Kombajn do ziemniaków	75845,8	76058,6	77702,2	101,0	102,2	102,4	813,64	150,59
Samochód dostawczy „Iveco”	100663,5	100008,3	101706,1	99,9	101,7	101,0	1064,99	197,10
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	43943,9	43876,2	45931,7	101,5	104,7	104,5	480,96	89,01
Siewnik zbożowy 27 redlic	20672,7	20962,2	21669,0	100,5	103,4	104,8	226,90	41,99
Ciągnik „Ursus” POL-MOT 11024	146296,7	151214,3	150232,6	98,7	99,4	102,7	1573,12	291,15
Ciągnik 90 kW	182221,6	182918,5	186102,2	100,1	101,7	102,1	1948,71	360,66
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	35956,5	36586,7	37072,7	100,5	101,3	103,1	388,20	71,85
Kopaczka elewatorowa	14358,1	14597,2	14709,9	100,1	100,8	102,4	154,03	28,51
Agregat uprawowy do siewnika	16496,6	16418,6	16380,2	100,1	99,8	99,3	171,52	31,74
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	6851,4	6842,8	6881,8	100,0	100,6	100,4	72,06	13,34
Gleboğrafzarka „Freza 1,6”	5818,5	5960,6	6071,4	100,7	101,9	104,3	63,57	11,77
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	42854,0	46031,4	47524,9	100,1	103,2	110,9	497,64	92,10
Opryskiwacz 400 l	3765,8	3807,3	4183,4	99,8	109,9	111,1	43,80	8,11
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	7845,7	7555,2	7750,8	99,4	102,6	98,8	81,16	15,02
Rozsiewacz nawozów	1886,2	1901,5	1874,5	99,9	98,6	99,4	19,63	3,63
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	12594,3	13696,3	13834,0	100,0	101,0	109,8	144,86	26,81
Pług 4 skibowy	11544,3	11308,0	11388,1	99,8	100,7	98,6	119,25	22,07
Kultywator 2,1-2,8 m	3276,3	3359,7	3664,7	99,0	109,1	111,9	38,37	7,10
Dojarka 2 konwie ^a	8419,8	8392,9	8030,9	100,1	95,7	95,4	84,09	63,88
Dojarka z rurociągiem ^a	39417,9	39925,8	41942,3	100,0	105,1	106,4	439,19	333,64
Schładzarka do mleka 500 l ^a	16643,2	16863,0	17032,1	100,0	101,0	102,3	178,35	135,49

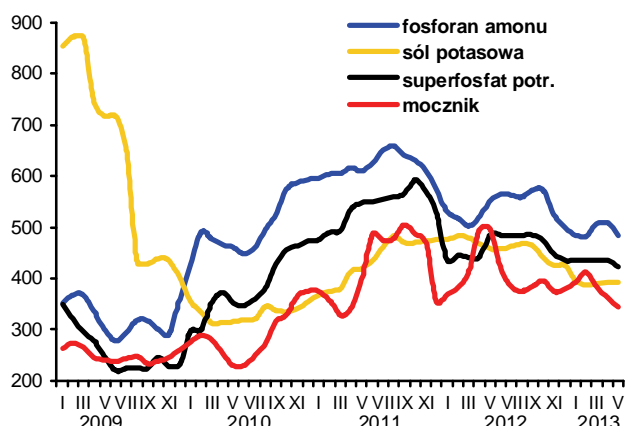
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

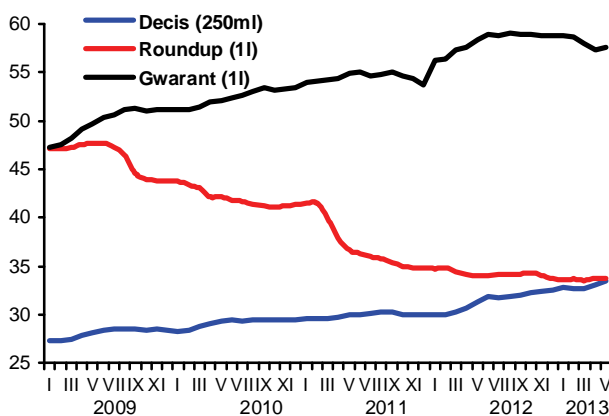
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

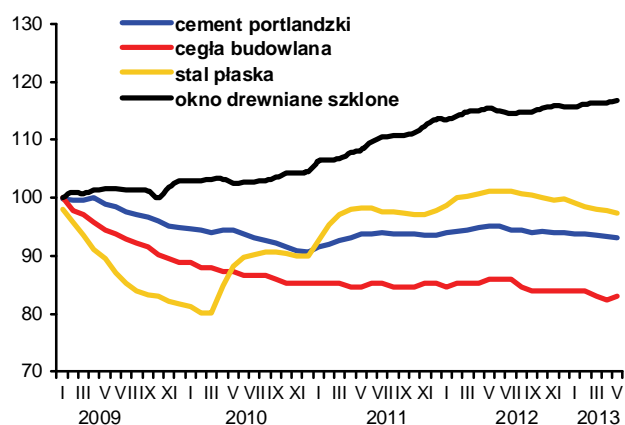
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

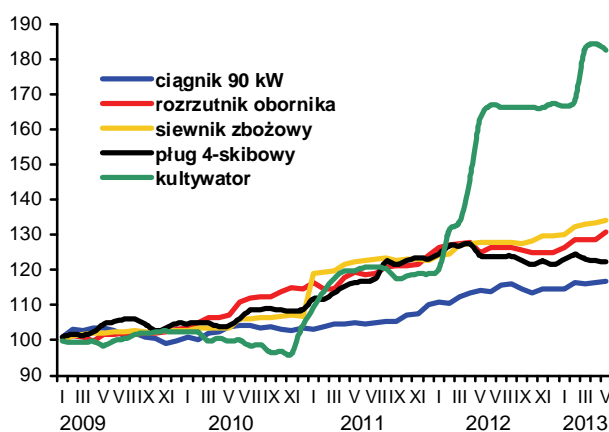
Rys. 3. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2008=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2008=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

